CENTER ZA SLOVENŠČINO
KOT DRUGI IN TUJI JEZIK

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Letno poročilo 2019

Univerza *v Ljubljani*
Filozofska fakulteta

Kazalo

UVOD 3

PROGRAMI IN DEJAVNOSTI CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK 4

Slovenščina na tujih univerzah 5

55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture 28

38. simpozij Obdobja 35

Tečaji slovenščine 38

Slovenščina za otroke in mladostnike 43

Izpitni center 49

Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika 55

Založniška dejavnost 58

OBJAVE V MEDIJIH 61

BIBLIOGRAFIJA STROKOVNIH DELAVCEV CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK 73

Uvod

Leto 2019 je bilo, tako kot pretekla leta, na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik pestro. To je bilo leto, ki ga je sicer zaznamovala 100-letnica Univerze v Ljubljani. S tem je bila povezana tudi vrsta Centrovih dogodkov. Vso kompleksnost programov in dejavnosti kažejo poročila posameznih programov v nadaljevanju, na tem mestu pa navajam samo nekaj poudarkov, ki so nas še posebej zaznamovali.

Center se s svojimi programi odziva na potrebe skupnosti in s tem izpolnjuje svojo nacionalno pomembno vlogo, npr. spremembe zakonodaje na področju urejanja trga dela so terjale razvoj novega izpita na vstopni ravni A1 ter razvoj izpita za posebna področja dela. Zaradi pogoste neodzivnosti projektnih partnerjev nekatere naloge še vedno čakajo v predalih na realizacijo.

Odzivnost sodelavk in sodelavcev Centra na potrebe skupnosti se kaže tudi v nekaterih novih tečajih, ki so bili prvič zasnovani in izpeljani prav v letu 2019 in so močno povezani z internacionalizacijo visokošolskega prostora. Čeprav v javnosti ta beseda predvsem med slovenisti pogosto nosi negativni predznak, kar se je pokazalo tudi na okrogli mizi Zveze slavističnih društev Slovenije oktobra 2019 v Novem mestu, pa je to lahko tudi spodbuda za razvoj dejavnosti na področju slovenščine kot drugega jezika. V letu 2019 smo tako prvič začeli izvajati celoletni intenzivni tečaj za dijake s Kitajske, ki nameravajo študirati v Sloveniji. Prav tako se v proces internacionalizacije vpenja tečaj slovenščine za zaposlene na Univerzi v Ljubljani, ki ga UL financira iz svojih razvojnih sredstev.

Poročilo posameznih programov kaže tudi Centrovo vpetost v mednarodni prostor. V tem kontekstu moram še posebej omeniti programa Slovenščina na tujih univerzah in Izpitni center, prvega, ker je ob 100-letnici pripravil publikacijo, v kateri predstavlja dogajanje na slovenistikah na tujih univerzah v zadnjih dvajsetih letih, in drugega, ki je v Ljubljani pripravil odmevno mednarodno konferenco evropskih testatorjev ALTE.

Naj ta kratek vpogled v letno poročilo zares kompleksne dejavnosti Centra zaključim s čestitko vsem, še posebej pa sodelavkam projekta Slonline, ki so za svoj uspešen projekt dobile zlato plaketo UL za leto 2019.

red. prof. dr. Simona Kranjc
predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Programi in dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Predstojnica: red. prof. dr. Simona Kranjc
Vodja strokovne službe: asist. dr. Damjan Huber
Tajništvo: Brigita Zahirović (od junija 2019)

Program oz. dejavnost	Financiranje programa oz. dejavnosti	Samostojni strokovni sodelavci	Financiranje strokovnih sodelavcev
Slovenščina na tujih univerzah	MIZŠ	dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (vodja programa STU) asist. dr. Damjan Huber (vodja programov SSJLK in Obdobja)	MIZŠ, lastna sredstva
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture Predsednica: red. prof. dr. Mojca Smolej	MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, lastna sredstva, sponzorji		
Simpozij Obdobja Predsednik: izr. prof. dr. Hotimir Tivadar	MIZŠ, lastna sredstva		
Izpitni center	lastna sredstva	dr. Ina Ferbežar (vodja programa) Petra Likar Stanovnik Neža Kočevar	lastna sredstva, MIZŠ
Tečaji slovenščine	lastna sredstva, MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, CMEPIUS	Branka Gradišar (vodja programa do februarja 2019) Jana Kete Matičič (vodja programa od marca 2019) Tanja Jerman (vodja učiteljev) Tjaša Alič Katja Kralj Melita Vešner (od oktobra 2019) Brigita Vuga (od oktobra 2019) Brigita Zahirović (od junija 2019)	lastna sredstva, MIZŠ
Slovenščina za otroke in mladostnike	lastna sredstva, MIZŠ (ZRSŠ), Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	dr. Mihaela Knez (vodja programa) dr. Damjana Kern Andoljšek	lastna sredstva, MIZŠ
Izobraževanje	lastna sredstva, MIZŠ	Matej Klemen (vodja programa) dr. Mihaela Knez	lastna sredstva, MIZŠ
Založništvo	lastna sredstva	mag. Mateja Lutar (vodja programa) Matej Klemen	lastna sredstva, MIZŠ

Dodatne dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik v letu 2019

Redna izobraževanja za učitelje in izpraševalce
Mednarodni kulturnopromocijski projekt Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani
ALTE
Znanstvena in razvojno-aplikativna dejavnost – projekti - Vključevanje prostovoljcev v jezikovno izobraževanje priseljencev: vloge in kompetence (VIME) - Razvoj izpita iz znanja slovenščine za zdravnike - Raziskava o predsodkih pri ocenjevanju jezikovne produkcije - Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik (EVA) - Bralna pismenost in razvoj slovenščine kot učnega jezika (OBJEM) - Izzivi medkulturnega sobivanja

Slovenščina na tujih univerzah

dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, asist. dr. Damjan Huber

1 Splošno o programu

V študijskem letu 2018/2019 je na tujih univerzah delovalo 60 slovenistik, od tega 8 na univerzah, kjer lektorjevo delo financira samo Republika Slovenija (MIZŠ), 37 na univerzah, kjer delo lektorja sofinancirata Republika Slovenija in univerza gostiteljica, in 15 na univerzah, kjer delo lektorja financira samo univerza gostiteljica. V lektorate in študijske programe slovenščine na tujih univerzah je bilo vključenih skoraj 2300 študentov.

Statusi slovenistik na tujih univerzah so bili naslednji: na 26 univerzah je imela slovenistika status samostojnega diplomskega študija ali študijske smeri v okviru dodiplomskega in/ali podiplomskega študija, tj. magistrskega in doktorskega študija. Na univerzah so lektorat slovenščine bodisi kot obvezni izbirni predmet ali kot izbirni predmet lahko izbirali vsi študenti oddelka, kjer je slovenistika, študenti fakultete, univerze in tudi zunanji slušatelji.

Podatki o slovenistikah za študijsko leto 2018/2019

Lektorati tipa A (8)	Lektor/-ica	Status predmeta	Število ur tedensko	Število habil. učiteljev	Število študent.	Status slovenistike v 2019/2020: enak/spremenjen
Beograd	mag. Laura Fekonja Fonteyn	**dipl.**, obv. izb., izb.	12 (360)	D (1)	56 študij in 733 izb. predmet	enak
Bruselj	Ivana Petric Lasnik	izb.	5,4 (160,8)	/	15	enak
Buenos Aires	Tjaša Lorbek	izb.	14 (420)	/	126	enak
La Plata	Tjaša Lorbek – dod. lektorat	izb.	4 (120)	/	38	enak
Gent	Ivana Petric Lasnik	izb.	10,64 (319,2)	/	10	enak
Granada	Ana Fras	izb.	8 in 12 (300)	/	16	spremenjen: nam. 3 KT bo 6 KT na semester, skupaj 24 KT
Köln	Nejc Robida	**dipl.**, izb.	10 (300)	/	9	enak
Lizbona	mag. Mateja Rozman	obv. izb., izb.	7,4 (223)	/	43	enak
Lektorati tipa B (37)	**Lektor/-ica**	**Status predmeta**	**Število ur tedensko**	**Število habil. učiteljev**	**Število študent.**	**Status slovenistike v 2019/2020: enak/spremenjen**
Bratislava	dr. Saša Vojtech Poklač	**dipl**. obv. izb., izb.	17,5 (525)	/	79	enak
Brno	mag. Mateja Kosi	**dipl.**, obv. Izb., izb.	18 (540)	/	40	spremenjen zaradi reorganizacije oddelka, slov. ostaja kot štud. smer na južni slavistiki
Budimpešta	dr. Mladen Pavičić	**dipl.**, obv. izb., izb.	16 (320)	D (2)	23	enak
Bukarešta	Katarina Dovč	obv. izb., izb.	13 (364)	/	33	enak
Cleveland	dr. Luka Zibelnik	izb.	18,7 (598)	/	83	enak
Cordoba	Maja Kračun	izb.	2,7 (80)	/	36	enak
Gradec	dr. Andrej Šurla	**dipl.**, obv., obv. izb., izb.	12 (360)	D (1)	20	enak
Katovice	Tina Jugović	**dipl.**, obv. izb.	12 (360)	D (1)	40	spremenjen: slovenščina ne bo več obvezni izbirni lektorat v okviru drugih diplomskih študijev.
Kijev	mag. Andreja Kalc	**dipl**.	10 (444)	D (1)	12	enak
Krakov	mag. Bojana Todorović	obv. izb., izb.	14 (420)	D (1)	80	spremenjen: razširjen bo program slovenskega lektorata v 2. let. magistr. pr.: 60 ur (prej 30)
Lodž	Vesna Bukovec	**dipl.**	12 (360)	D (1)	26	enak
Lvov	Primož Lubej	**dipl.**, obv. izb.	14 (420)	D (2)	42	enak

Moskva	Boštjan Božič	**dipl.**, izb.	15 (450)	D (2)	17	spremenjen: v 2019/2020 bo prvič tudi mag. študij; dodipl. program se ne bo izvajal, nov vpis bo za 2021/2022
München	Marjanca Jerman	izb.	8 (240)	D (1)	22	enak
London	Maja Rančigaj Beneš	izb.	12,5 (373)	/	26	enak
Nottingham (pouk se ni izvajal)	Maja Rančigaj Beneš – dodatni lektorat	/	/	/	8	enak
Padova	Polona Liberšar	**dipl.**, izb.	12 (360)	D (1)	11	enak
Pariz	Petra Seitl	**dipl**.	4,5 (135)	/	3	enak
Peking BFSU	mag. Metka Lokar	**dipl.,** izb.	12,8 (384)	/	13	enak
Praga	Magda Lojk	**dipl.**, izb.	11,7 (352)	D (1)	25	enak, znova tudi vpis študentov v modul slovenščina
Regensburg	Slavo Šerc	izb.	6 (180)	/	11	enak
Reka	dr. Klemen Lah	Izb.	3 (45)	/	35	enak
Rim	Sanja Pirc	**dipl**. (B-študij), izb.	12 (360)	D (1)	7	enak
S. Peterburg	dr. Anna Bodrova	izb.	7 (210)	D (1)	5	enak
Sarajevo	mag. Pavel Ocepek	obv. izb., izb.,	16 (480)	/	76	enak
Banjaluka	mag. Pavel Ocepek – dod. lektorat	izb.	4 (120)	/	38	enak
Sofija	Eva Šprager	obv. izb.	12 (360)	/	22	enak
Sombotel	Mojca Jesenovec, Lea Lehner Vrečič	**dipl.**, obv. izb., izb.	7 (215)	D (2)	4	enak
Tokio SOKA	mag. Meta Klinar	izb.	4 (120)	/	5	enak
Tokio TUFS	mag. Meta Klinar	izb.	6 (180)	/	15	enak
Trst odd. za humanist. študije	mag. Rada Lečič	**dipl.**, podipl., izb.	15 (375)	D (2)	25	enak
Trst odd. za prevajanje	dr. Karin Marc Bratina	**dipl.**, izb	12 (360)	D (1)	14	enak
Tübingen	dr. Irma Kern Nachtsheim	**dipl.**, obv. izb., izb.	12 (360)	D (1)	25	enak
Varšava	dr. Jasmina Šuler Galos	**dipl.**, izb.	12 (360)	D (2)	12	enak
Vilna	dr. Jelena Konicka	izb.	8,5 (256)	/	9	spremenjen: izbirni lektorat za vse slaviste, filologe in druge štud. smeri ter študente na Erasmusu
Zadar	dr. Klemen Lah	obv. izb.	1,5 (45)	D (1)	15	enak
Zagreb	Simona Gotal	**dipl.**, izb.	13 (390)	D (2)	74	enak
Lektorati tipa C (15)	**Lektor/-ica**	**Status predmeta**	**Število ur tedensko**	**Število habil. učiteljev**	**Število študent.**	**Status slovenistike v 2019/2020: enak/spremenjen**
Berlin*	dr. Boštjan Dvořak	izb.	2	/	10	enak
Celovec*	dr. Nataša Hribar, dr. Tatjana Vučajnk	**dipl.**, izb.	16 (480)	D (4)	84	enak
Dunaj	dr. Elizabeta Jenko, Jernej Ključevšek	**dipl.**, obv. izb., izb.	12 (330)	D (1)	30	spremenjen: lektor slov. ima le letno pogodbo, ukinjena je gostujoča profesura za slov.
Gdansk*	dr. Maša Guštin	obv. izb., izb.		D (1)	14	lektorat se izvaja vsako drugo leto, za 2019/2020 nov vpis
Hebei*	/	/	/	/		ni stikov

Lawrence	Marta Pirnat Greenberg	izb.	5,7 (170)	/	5	enak
Leiden*	dr. Tijmen Pronk	izb.	2 (60)	D (1)	-	lektorat se je nazadnje izvajal v štud. l. 2015/2016
Neapelj	dr. Maria Bidovec	izb.	3,3 (98)	D (1)	5	spremenjen: slov. je mogoče vpisati tudi v 2. letniku mag. študija
Novi Sad	mag. Aleksandra Colić Jovanović	obv. izb.	4 (120)	D (1)	61	enak
Pardubice	dr. Aleš Kozár	**dipl**.	17,6 (528)	D (1)	3	enak
Peking BISU	Jernej Kusterle	**dipl**., izb.	1,8 (54)	/	26	enak
Seattle	dr. Michael Biggins	izb.	2 (60)	3 (90)	5*	enak
Skopje	dr. Lidija Arizankovska	**dipl**., izb.	8 (240)	D (1)	33	enak
Stanford	Mia Rode	izb.	3 (90)	D (1)	1	enak
Videm	Lara Pižent	**dipl**., izb.	16 (480)	D (2)	30	enak

Legenda

Tip lektorata:
A: lektor je zaposlen na slovenski strani, učitelja plačuje samo Republika Slovenija
B: lektorat je sistemiziran in financiran na slovenski in tuji strani – učitelja sofinancirata Slovenija in univerza gostiteljica
C: učitelj s slovenske strani ni financiran, na voljo ima sredstva za strokovno literaturo, udeleži se lahko izobraževanj, na univerzi gostiteljici ima različne statuse
dipl. – diplomski študij
obv. – obvezni predmet
obv. izb. – obvezni izbirni predmet
izb. – izbirni predmet
D – domači učitelj
G – gostujoči učitelj
ZS – zimski semester
PS – poletni semester
* – letnega poročila oz. podatka nismo prejeli, podatki iz preteklih let

2 Kadrovske spremembe in spremembe statusa na slovenistikah

V program Slovenščina na tujih univerzah (STU) je bilo v študijskem letu 2018/2019 vključenih več kot 70 učiteljev slovenščine v tujini, od tega 31 učiteljev, ki so zaposleni na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (FF UL), ter 8 učiteljev, ki so poučevali na slovenistikah na podlagi avtorske pogodbe. Poleg učiteljev, ki so izvajali lektorate, je predavanja o slovenskem jeziku, literaturi in kulturi na univerzah v tujini izvajalo več kot 35 tujih habilitiranih učiteljev. Na nekaterih slovenistikah so predavanja, seminarje in mentorstva študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah izvedli tudi zaposleni učitelji programa STU. Nekateri, ki so že dosegli doktorske nazive, so tudi mentorji študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah, objavljajo prispevke in se udeležujejo znanstvenih konferenc. Študentom na vseh stopnjah študija pomagajo in svetujejo pri zbiranju gradiva ter ustrezne strokovne literature za diplomska, magistrska in doktorska dela. Devet učiteljev programa STU je v prvi polovici julija 2019 zelo uspešno poučevalo na 55. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, saj so jim udeleženci v anketi podelili oceno 4,70 (od 5), rezultat pa je hkrati primerljiv s preteklimi leti.

Posamezne spremembe na slovenistikah so navedene po državah in mestih univerz.

Argentina: V **Cordobi** je Maja Kračun poleg lektorata na Katoliški univerzi začela izvajati tudi predavanja iz slovenske književnosti na Državni univerzi v Cordobi.

Avstrija: Na **Dunaju** so konec štud. leta 2018/2019 ukinili gostujočo profesuro za učitelja iz Slovenije. Slovenistične predmete izvaja profesor dr. Emmerich Kelih, zaposlen na Univerzi Dunaj, lektorate slovenščine pa Jernej Ključevšek. Dogovarjamo se za tesnejše sodelovanje in podpis sporazuma, da bi izboljšali položaj lektorja, ki ima samo enoletno pogodbo. Univerzi v Gradcu in Celovcu se usklajujeta na področju skupnega izvajanja podiplomskega programa slavistike.

Bosna in Hercegovina: Na Filološki fakulteti državne univerze v **Banjaluki** je v oktobru začel delovati lektorat slovenščine, izvajal ga je lektor mag. Pavel Ocepek, ki je napoten iz RS na FF Univerze v **Sarajevu**, obiskovalo ga je okoli 20 študentov. V študijskem letu 2019/2020 je izvedbo lektorata prevzema doc. dr. Janja Volmaier Lubej.

Hrvaška: Na univerzi na **Reki** je bil slovenistični predmet akreditiran na oddelku za kroatistiko, izvajati pa ga je februarja 2019 začel dr. Klemen Lah. Vpisalo se je 35 študentov, glede na veliko zanimanje potekajo prizadevanja za odprtje tretjega semestra lektorata.

Italija: V **Neaplju** je po dolgi bolezni umrla dolgoletna nosilka slovenistike na tamkajšnji univerzi Saša Žabjek Scuteri, izrazili pa so željo, da bi znova vzpostavili študijsko smer. V preteklem letu je pri njih že predavala prof. dr. Maria Bidovec, sicer zaposlena v Vidmu, od pomladi 2019 pa je zaposlena samo v Neaplju. V meduniverzitetni sporazum z univerzo v **Trstu** nam je po večletnih prizadevanjih ob pomoči rektorata UL uspelo vključiti izvedbo poučevanja slovenščine. Do zdaj lektorici slovenščine, ki ju skoraj izključno financira Slovenija, na omenjeni univerzi nista bili prepoznani kot napoteni s strani RS, s sporazumoma z obema oddelkoma se bo stanje uredilo. Na univerzi v **Vidmu** je lektorica Lara Pižent v nezavidljivem položaju, saj imajo lektorji za slovenščino na tej univerzi le triletne pogodbe. Glede na visok vpis na slovenščino (25 študentov v letu 2018/2019) in dolgoletno prisotnost slovenščine ter diplomski študij bi status lektorja morali izboljšati, potekajo prizadevanja v okviru FF UL.

Kitajska: V **Pekingu** so na obeh univerzah, kjer sta slovenistiki – BFSU in BISU, s študijskim letom 2018/2019 začeli izvajati študijsko smer slovenistika.

Nemčija: V **Kölnu** se vpiše letno na lektorat manj kot 10 študentov, na študijsko smer, ki je prav tako akreditirana, pa v štirih letih še ni bilo vpisa. Na inštitutu za slavistiko je bil podpisan sporazum o sodelovanju z več oddelki FF, tečejo prizadevanja za skupen podiplomski študijski program, kot ga imajo že z univerzami v Pragi, Moskvi, Varšavi itn. Z vodstvom oddelka tečejo pogovori, kako bi izboljšali vpis na slovenščino. Skušali bomo okrepiti stike z univerzo v **Berlinu**, kjer poučuje ddr. Dvořak, da bi izboljšali njen status, predvidoma tudi z organizacijo srečanja vseh slovenistik v Nemčiji.

Nizozemska: Skušali smo se dogovoriti, da bi v **Leidnu** po treh letih znova izvedli slovenistični lektorat na Univerzi v Leidnu, vendar je spomladi dr. Tijmen Pronk (ki je doktoriral na temo slovenistike) sporočil, da to ne bo možno, saj se zdaj posveča splošnemu jezikoslovju, na oddelku pa so izvedli reorganizacijo programov.

Poljska: Z univerzo v **Katovicah** smo se uspeli dogovoriti, da bodo lektorici Tini Jugović prispevali sredstva za stanovanje, saj je bilo stanovanje v domu, ki ga nudi univerza, neprimerno.

Romunija: V Bukarešti so konec novembra obeležili 40-letnico delovanja lektorata, udeležili smo se je predstavniki s FF UL dekan dr. Roman Kuhar, predstojnica CSDTJ dr. Simona Kranjc in vodja STU, organiziranih je bilo tudi več sestankov. Doktorat iz slovenistike trenutno pripravlja Alina Irimia, ki je prevajalka, obiskovala je lektorat slovenščine in bila večkrat v Sloveniji na SSJLK ter na prevajalskem seminarju. Na oddelku imajo v načrtu, da bi v prihodnje z njo lahko odprli študijsko smer za slovenščino.

Rusija: V **Moskvi** vpis na slovenščino ni bil uspešen, saj je bilo razpisanih mest za tri študijske smeri in več jezikov komaj 18. Naslednji vpis bo leta 2021. Število mest za posamezne jezike je na MGU zelo omejeno (nazadnje so bila tri državno financirana mesta za slovenistiko), študenti pa morajo za vpis opraviti tudi zahtevne sprejemne izpite.

Ukrajina: Na univerzi v **Kijevu** je poučevala lektorica mag. Andreja Kalc, ki pogodbe ni podaljšala (zaposlena je bila v Kijevu), prav tako kijevska univerza delovnega mesta lektorja v tem študijskem letu ne predvideva. Dosedanja lektorica bo pomagala pri izvedbi lektorata na daljavo in s 4 gostovanji.

Velika Britanija: Lektorsko mesto je bilo septembra 2018 z univerze v **Nottinghamu** po 45 letih preneseno na UCL v **Londonu**, kjer so bili v zadnjih letih akreditirani tudi slovenistični predmeti. Poleg njih potekajo še številni večerni tečaji, ki jih poleg naše lektorice Maje Rančigaj Beneš izvajata še dve učiteljici slovenščine. Več let smo se trudili, da bi dosegli dogovor z univerzo v Nottinghamu, kjer so začeli pred leti krniti slavistiko z odpuščanji in upokojitvami, ki jih niso nadomestili, število študentov je upadalo, zdaj sta na univerzi ostali samo ruščina in srbščina v manjšem obsegu. Je pa v letošnjem letu v Nottinghamu uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo iz slovenistike Olivia Hallewell. Z UCL smo februarja 2019 podpisali medfakultetni sporazum, oddelek za slavistiko pa je na seji potrdil, da bodo v prihodnjih letih na UCL akreditirali slovenistični študijski program. Na ravni SEEES je bilo sicer odločeno, da se ta načrt ne izvede takoj, se bo pa projekt nadaljeval.

ZDA: Na univerzi Washington v **Seattlu** si dr. Michael Biggins izjemno prizadeva razvijati slovenistiko, zdaj sta tam zaposlena dr. Gašper Beguš kot profesor ter njegova žena mag. Nina Beguš, oba slovenista z zaključenim študijem na FF UL ter z doktorskim študijem na Harvardu. V Seattlu načrtujejo, da bi v prihodnosti imeli tudi profesuro za slovensko književnost. V letu 2019 je bil podpisan nov sporazum o razširjenem sodelovanju z UL, ki bo omogočil redne izmenjave študentov prve do tretje stopnje UW in UL, po 12 študentov hkrati z vsake strani. V San Franciscu na **Stanfordu** je s pomočjo in podporo prof. dr. J. Leskovca in nekdanjega profesorja dr. Z. Fazarinca začel v letu 2018 delovati lektorat slovenščine, še vedno pa potekajo prizadevanja na obeh straneh za vzpostavitev lektorata slovenščine z učiteljem iz Slovenije. Lektorat že drugo leto uspešno izvaja Mia Rode, ki je predtem vodila tudi tečaje v slovenski skupnosti.

Leto Plus
S štud. l. 2019/2020 bodo učitelji STU prvič vključeni v Leto Plus, ki ga izvaja FF UL. Mag. Meta Klinar, lektorica v Tokiu, je prva, ki bo eno študijsko leto delala v Sloveniji, poučevala tuje študente, ki so na rednem študiju na UL. Omogočiti učiteljem, ki vsa leta delajo in živijo v tujini, da leto dni bivajo in delajo v Sloveniji, je bil dolgoletni načrt na programu STU in smo veseli uresničitve.

3 Svet programa STU

Svet programa STU se je v študijskem letu 2018/2019 sestal 6. maja 2019. Udeležili so se ga predstavnik Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) g. Andrej Kotnik, Sektor za visoko šolstvo; predstavnica Ministrstva za zunanje zadeve (MZZ) mag. Maja Žužek, Sektor za javno diplomacijo in mednarodno sodelovanje v kulturi; predstavnik Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (Urad) g. Rudi Merljak; predstojnik Oddelka za slovenistiko FF UL red. prof. dr. Marko Stabej; predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik red. prof. dr. Simona Kranjc; predstavnik učiteljev STU mag. Pavel Ocepek; vodja strokovnih sodelavcev Centra za slovenščino in sodelavec programa STU asist. dr. Damjan Huber; vodja programa STU dr. Mojca Nidorfer Šiškovič.

Na seji je bilo predstavljeno in v razpravi proučeno stanje slovenistik in njihovi statusi na tujih univerzah ter odpiranje novih slovenistik. Sodelovanje z vsemi predstavniki institucij tudi med letom poteka zelo dobro.

4 Financiranje in status programa STU ter sodelovanje z institucijami

Financiranje programa s strani **Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS** (MIZŠ) je bilo v letu 2018/2019 stabilno, sodelovanje pa je tudi na vsebinski ravni konstruktivno. V zadnjih letih smo v okviru programa STU izčrpali vse možnosti za reorganizacijo slovenistik, saj smo z reorganizacijo dela brez dodatnih sredstev vzpostavili slovenistiko na Japonskem in podprli pobude za ustanovitev slovenistike v Cordobi v Argentini. Za širitev programa je MIZŠ zagotovilo dodatna sredstva za odprtje slovenistike na Stanfordu v San Franciscu, na Reki in v Banjaluki.

Cilj programa STU tako ostaja ureditev oziroma ustrezen popravek nominalnih plačnih razredov za učitelje slovenščine na tujih univerzah.

Tudi z **Ministrstvom za zunanje zadeve RS** in slovensko diplomatsko mrežo po svetu smo dobro sodelovali, izjemna je bila podpora zlasti ob poskusu prekinitve reakreditacije študija slovanskih jezikov v Lvovu in Kijevu ter ob odpiranju slovenistike na Reki. Veliko slovenskih diplomatskih predstavnikov v tujih državah je v preteklem študijskem letu obiskalo slovenistike oz. se srečalo z vodstvi tujih univerz, sodelovalo pri kulturnih prireditvah in projektih slovenistik ter pripravilo sprejeme.

Učitelji v tujini redno sodelujejo tudi z **društvi Slovencev** in s slovenskimi **gospodarskimi predstavništvi**.

5 Podpora programa STU slovenistikam

Učitelji so v svojih poročilih znova pohvalili vsestransko podporo programa **STU** in **Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik** v smislu stalne organizacijske in vsebinske podpore, koordinacije skupnih projektov (npr. *Svetovni dnevi*), nakupa knjig in drugih gradiv za študente, obveščanja o novostih in aktualnih razpisih, sodelovanja pri organizaciji strokovnih ekskurzij v Slovenijo ter uradne korespondence z univerzo gostiteljico, organizacije kakovostnih srečanj in strokovnih izpopolnjevanj trikrat letno. Prav tako učitelji zelo cenijo štipendije, ki jih prispevata **MIZŠ** in **Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu** za udeležbo študentov in učiteljev slovenistike in slavistike iz tujine ter iz slovenskega zamejstva na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK). Pri tem poudarjajo, da študentom iz tujih držav z nizkim standardom plačilo namestitve v času SSJLK pogosto predstavlja prevelik strošek, zato se prireditve ne morejo udeležiti nekateri zelo dobri študenti. Tujim študentom in učiteljem slovenščine ta edinstvena prireditev (v letu 2019 je potekal 55. SSJLK) omogoča, da se poglobljeno seznanijo s slovenščino v Sloveniji, poslušajo predavanja strokovnjakov s področja slovenistike in humanistike ter družboslovja in stkejo strokovne ter kulturne stike z institucijami v Ljubljani in Sloveniji.

6 Izobraževanja in delovna srečanja učiteljev ter priprava novih učiteljev

V okviru programa STU in Centra za slovenščino smo organizirali tri tradicionalna delovna srečanja in izobraževanja za učitelje: novoletno 22. in 23. decembra 2018 s sprejemom pri ministru dr. Jerneju Pikalu na MIZŠ, poletno izobraževanje Centra za slovenščino (26. in 27. junija 2019) ter osrednje delovno srečanje učiteljev STU pred začetkom novega študijskega leta, tj. tridnevno srečanje in izobraževanje od 26. do 28. avgusta 2019.

Za vse učitelje, ki so bili izbrani na razpisih in so z novim študijskim letom prvič odšli na lektorsko delo na tujo univerzo, smo organizirali posebno usposabljanje in hospitacije v okviru Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture ter Tečajev slovenščine, udeležili so se tudi junijskega in avgustovskega izobraževanja Centra za slovenščino.

7 Študentske in učiteljske izmenjave

V zadnjih letih se povečuje število izmenjav in gostovanj tako študentov in učiteljev iz tujine kot tudi učiteljev slovenistov, pa tudi učiteljev drugih področij, s slovenskih univerz na slovenistikah po svetu. K temu so največ pripomogli učitelji s podpisom novih pogodb Erasmus s slovenistikami na tujih univerzah ter slovenistikami na vseh slovenskih univerzah ter v letu 2017 podpisanega sporazuma Erasmus+ z Ukrajino. Precej izmenjav poteka tudi preko akademske mreže Ceepus in bilateralnih pogodb ter programov o sodelovanju, ki jih Republika Slovenija podpisuje z drugimi državami.

8 Dodatne, obštudijske dejavnosti programa STU

V študijskem letu 2018/2019 je bilo na tujih univerzah izvedenih veliko število kulturnih prireditev, ki so obogatile pedagoško delo in program slovenistik. Organizirali so jih učitelji slovenščine na tujih univerzah, vanje so vključili tudi svoje študente, sodelavce učitelje na tujih univerzah, se povezali s slovenskimi ustvarjalci in institucijami ter slovenskimi diplomatskimi predstavništvi in društvi. V okviru programa STU smo se vključili v Cankarjevo leto in pripravili ter v začetku decembra uspešno tudi javno izvedli projekt *Svetovni dnevi Ivana Cankarja*. Glavni rezultat celoletnega projekta je obsežna *Antologija literature Ivana Cankarja* s prevodi študentov slovenščine v 22 tujih jezikov. Izbor Cankarjevih besedil v obsegu 30 strani sta naredili profesorici na Oddelku za slovenistiko dr. Alojzija Zupan Sosič in dr. Mateja Pezdirc Bartol, za učitelje smo kot pripravo na projekt na decembrskem srečanju v letu 2017 organizirali predavanja. V prvi polovici leta so nato učitelji s svojimi študenti na tujih univerzah besedila prevedli v tuje jezike, prevode pa so pregledali tuji učitelji in uveljavljeni prevajalci. *Antologija* je opremljena s spremnimi besedami, ki strokovno predstavljajo Cankarjeve pesmi in pripovedi (dr. Alojzija Zupan Sosič), njegovo dramatiko, esejistiko in publicistiko (dr. Mateja Pezdirc Bartol) ter Cankarjev jezik (dr. Mojca Smolej). *Svetovne dneve* smo izvedli na slovenistikah na tujih univerzah od 3. do 9. decembra 2018 z več kot 100 dogodki. V okviru *Svetovnih dni* smo publiki po svetu predstavili nova celovečerna filma v sodelovanju produkcijskih hiš Cebram in Friendly s koproducenti in z RTV Slovenija: animirani dokumentarni film *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja* (2018) režiserja Dušana Moravca in scenarista Matjaža Pikala ter dokumentarno igrani film *Cankar* (2018) režiserja in scenarista Amirja Muratovića. Oba vsak na svoj način osvetljujeta Cankarjevo delo in življenje ter aktualnost njegove literature v današnjem času. Študenti in udeleženci prireditev so se preizkusili tudi v poznavanju Cankarjevih del in življenja z družabno igro *Klanec*, ki je nastala na Centru za slovenščino. Številne prireditve, ki so jih pripravili učitelji na tujih univerzah skupaj s študenti, tujimi univerzami, slovenskimi diplomatskimi predstavništvi in z drugimi institucijami, so bile zelo dobro obiskane.

Obenem smo se v študijskem letu 2018/2019 že začeli pripravljati na stoletnico Univerze v Ljubljani, in sicer z organizacijo projekta *Svetovnih dni slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani* in v okviru tega s pripravo zbornika z opisi vseh slovenistik na univerzah po svetu.

V juliju 2019 je v okviru 55. SSJLK na Filozofski fakulteti potekala 2. mednarodna konferenca *Slovenščina na tujih univerzah – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*.

Torek, 2. julij 2019

Začetek konference z nagovoroma predstojnika Oddelka za slovenistiko Marka Stabeja in predsednice 55. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture Mojce Smolej
14.30–14.45 Mojca Nidorfer Šiškovič, Ljubljana: Razvoj slovenistik na tujih univerzah
14.45–15.00 Maja Đukanović, Beograd: Stoletje slovensko-srbskih jezikoslovnih stikov
15.00–15.15 Anita Peti - Stantić, Zagreb: Tako blizu in tako daleč: od Celestina do sodobnosti
15.15–15.30 Jelena Konickaja, Vilna: Slovenistika v Litvi (1995–2019)
16.00–16.15 Alenka Jensterle Doležal, Praga: Med znanostjo in politiko: slovenistika na Karlovi univerzi v Pragi
16.15–16.30 Miloslav Vojtech, Bratislava: Slovaška slovenistika in recepcija slovenske kulture na Slovaškem v letih od 1919 do 1942
16.30–16.45 Svetlana Kmecová, Bratislava: Diplomska, magistrska in doktorska dela, ki so nastala v okviru slovenistike na Filozofski fakulteti Univerze Komenskega v Bratislavi
16.45–17.00 Tina Jugović, Ljubljana, Katovice: Izobraževanje učiteljev slovenščine kot tujega jezika na univerzah v tujini – danes in jutri
Sreda, 3. julij 2019

14.30–14.45 Nadežda Starikova, Moskva: Slovenska literarna zgodovina na Moskovski državni univerzi M. V. Lomonosova – nove ruske izdaje za potrebe visokošolskega izobraževanja
14.45–15.00 Octavia Nedelcu, Bukarešta: Slovenski jezik na Univerzi v Bukarešti
15.00–15.15 Alina Irimia, Bukarešta: Raznolikost prevodov slovenske literature v romunščini
15.15–15.30 Elizabeta Jenko, Dunaj: Slovenistika na Univerzi na Dunaju v zrcalu obletnic: 20 let gostujočih profesur

16.00–16.15 Marta Cmiel - Bażant, Varšava: Interdisciplinarnost kulturološko zasnovanega študija slovenistike na Univerzi v Varšavi
16.15–16.30 Jasmina Šuler Galos, Varšava: Pripovedna dela kot učno gradivo pri pouku slovenščine kot tujega jezika
16.30–16.45 Katarzyna Bednarska, Lodž: Poučevanje poslovnega komuniciranja v okviru slovenistične specializacije programa Poslovna lingvistika
16.45–17.00 Anna Stefan, Lodž: O težavah pri sklanjanju v slovenščini (na primeru poljskih govorcev slovenščine)

9 Kulturne dejavnosti in projekti na slovenistikah (iz poročil učiteljev)

Argentina

V **Buenos Airesu** in **La Plati** je med 12. 4. in 24. 5. potekala prevajalska delavnica v okviru projekta Svetovni dnevi Ivana Cankarja (SDIC). Cilj delavnice je bil podrobneje se seznaniti s prevajalskimi tehnikami in do konca leta ob strokovni pomoči Florencie Ferre prevesti Cankarjeve *Hlapce*. V ta namen jih je na lektoratu 19. 4. naprej obiskal Pablo Ingberg s predavanjem *Aspectos de la traducción teatral* o prevajanju dramatike in 3. 5. še Alejandro Ariel Gonzalez s predavanjem *Experiencias de traducción teatral* o prevajanju v španščino iz slovanskega jezika. Del prevoda je bil predstavljen na SDIC 5. 12. na FF Univerze v Buenos Airesu. 17. 6. so se udeležili srečanja slovanskih jezikov v kulturnem centru El Quetzal. Lektorice so pripravile različne igre in vaje za konverzacijo, s katerimi so želele spodbuditi učence k druženju in rabi naučenega v bolj sproščenem okolju. Na koncu so se preizkusili še v razumevanju drugih sestrskih jezikov. 4. 8. je društvo Sociedad Argentina Dostoievski v sodelovanju s Katedro za slovansko književnost organiziralo drugo konferenco slovanskih študij v Argentini, na kateri je sodelovalo nekaj sedanjih in nekdanjih slušateljev lektorata. 10. 12. je lektorica sodelovala pri organizaciji konference ob stoletnici ustanovitve Kraljevine SHS, ki je potekala v prostorih fakultete. V okviru SDIC so igrali družabno igro *Klanec* ter si ogledali film *Cankar*. 5. 12. so na fakulteti širšemu občinstvu predstavili *Antologijo*. Florencia Ferre je govorila o prevajalski delavnici in projektu prevajanja *Hlapcev*, odlomke so brali slušatelji lektorata iz najvišjih skupin, lektorica pa je povezovala program. Svoje prevajalsko delo, povezano s Cankarjem, je predstavil tudi Damian Ahlin, predsednik Slovenske kulturne akcije. Zbrane je v uvodu pozdravila Petra Česen Čatar z Veleposlaništva RS v Buenos Airesu, vabilu pa sta se odzvala tudi predstojnik Katedre za slovansko književnost dr. Eugenio Lopez Arriazu in profesor antropologije dr. Juan Carlos Radovich. 15. 12. je lektorica na obeležitvi stoletnice Cankarjeve smrti v organizaciji Slovenske kulturne akcije v Slovenski hiši predstavila *Antologijo* slovenski skupnosti, prikazani so bili tudi odlomki iz filma *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja*. S slušatelji lektorata so se udeležili dogodkov v organizaciji slovenskega veleposlaništva: 4. 5. so si v okviru festivala evropskega filma ogledali slovenski film *Ivan*, konec oktobra slovenski film *Rudar*. 1. 10. so bili povabljeni na predstavo Ljobe Jenče na Univerzo CEMA, na kateri se je odvrtel tudi dokumentarni film *Presihajoče jezero – Zadnji čoln* s španskimi podnapisi, ki so jih prevedli študenti buenosaireškega lektorata v okviru projekta *Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma* (2012). Kot vsako leto so študijsko leto zaključili z večerjo v eni od buenosaireških restavracij, ki se je je kljub zelo slabemu vremenu udeležilo skoraj 50 slušateljev lektorata. V **Cordobi** so prebirali prevod Prešernove *Lepe Vide*. Posebna gostja filmskega večera je bila Miriam Zorn, Slovenka iz Cordobe in vnukinja dveh aleksandrink, ki je temo osvetlila z zgodovinskega in osebnega vidika. 29. 5. so skupaj z Veleposlaništvom RS v Buenos Airesu in Katoliško univerzo v Cordobi (UCC) pripravili slavnostno odprtje lektorata. Pospremili so ga s predstavitvijo knjige *Martin Kerpan*, prevodom Levstikovega *Martina Krpana* v španščino (prevajalke Florencie Ferre) in projekcijo istoimenskega kratkega animiranega filma produkcije Strup. V tednu od 17. do 21. 9., ko na argentinskih univerzah praznujejo dan študenta, so na lektoratu ponudili drugačne aktivnosti pod imenom Prišla bo pomlad – pomladni teden na UCC. Tako so si en dan ogledali slovenski film, drugi dan pa izvedli Igrivo slovenščino: potovanje po Sloveniji z družabno igro – kviz za spoznavanje slovenske glasbe in kulinarike. Ob koncu študijskega leta so se priključili projektu SDIC. Ob pomoči zunanjih sodelavk lektorata v Cordobi, Miriam Zorn, Natalie Rant in Vere Podržaj, so prispevali dva prevoda za *Antologijo*. 6. 12. so na univerzi predvajali film *Cankar*, 12. 12. so skupaj s študenti pripravili literarni večer *Skodelica kave*, na katerem so ob *Antologiji* predstavili življenje in delo Ivana Cankarja, večer pa je bil namenjen tudi slavnostnemu sklepu študijskega leta.

Avstrija

Na **Dunaju** na Inštitutu za slavistiko so prav tako obeležili SDIC, in sicer so od 19. do 21. 10. organizirali tridnevno slovenistično ekskurzijo v Slovenijo, v Maribor, Ljubljano in na Vrhniko. V Mariboru so si ogledali tudi predstavo *Moj lajf* po stripu Borisa Gorenca in Tanje Komadine, narejenem po Cankarjevi zbirki črtic *Moje življenje*; ogledu so se pridružili tudi graški slovenisti. 6. 11. so se udeležili dogodka *Ivan Cankar na Dunaju* v organizaciji SKICE, ki je potekal v prestižni avstrijski Narodni knjižnici. Ogledali so si lahko nekaj odlomkov iz filma *Cankar*, nato

pa sta režiser in scenarist filma Amir Muratović in prevajalec Cankarja v nemščino dr. Erwin Köstler spregovorila o njegovem nastajanju. Od 5. do 7. 12. so ob SDIC na Inštitutu izpeljali program z gosti s FF UL: dr. Alojzija Zupan Sosič je 5. 12. predavala o Dunaju v romanih Ivana Cankarja, popoldne so si ogledali film *Cankar*. 6. 12. je dr. Damjan Huber pripravil predavanje z delavnico o fonetiki, mag. Mateja Lutar je predstavila Cankarja kot inspiracijo za ustvarjanje v drugih umetniških zvrsteh oz. komercializaciji ter vodila igro *Klanec*, dr. Mojca Nidorfer Šiškovič pa je pregledno predstavila *Antologijo* in pretekle projekte *Svetovni dnevi*. Za zaključek so se odpravili v Ottakring, kjer je Cankar skoraj 10 let bival pri družini Löffler (o tem priča tudi spominska plošča na stavbi), skupaj s predstojnikom dr. Emmerichom Kelihom in dr. Elizabeto Jenko ter veleposlanico RS mag. Ksenijo Škrilec, po Dunaju pa jih je nato vodil Štefan Oraže, študent slovenščine. 3. 5. so obeležili jubilejni 20. Slovenski večer, na katerem sta predavala dr. Milena Mileva Blažič s temo *Motiv kulturne dediščine v slikanicah* in dr. Krištof Jacek Kozak s temo *Kozmopolitizem kot identiteta pri Alešu Debeljaku*. V **Gradcu** so v okviru SDIC od 3. do 10. 12. priredili uvod v festival v prireditvenem prostoru Štajerske deželne knjižnice, sledila je predstavitev prevoda stripa *Hlapec Jernej in pasja pravica*, ki so ga pod vodstvom dr. Karin Almasy realizirali študenti prevodoslovja, v knjižni obliki pa izdalo Kulturno društvo Člen VII za avstrijsko Štajersko. Sledila je predstavitev projekta SDIC in *Antologije*, v kateri je graška slovenistika zastopana s prevodom odlomkov romana *Na klancu*, delom študentke Franziske Brunner. Na fakulteti so postavili razstavo *Jernej der Knecht und sein Recht – Einen slowenischen Klassiker als Comic übersetzen*. Ogledali so si tudi filma *Cankar* in *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja* ter filmski posnetek gledališke igre *Hlapci*. Na lektoratu so v prireditvenem prostoru Štajerske deželne knjižnice gostili literarne večere z Goranom Vojnovićem, Mojco Kumerdej in Markom Sosičem. 24. 10. so si ogledali film *Čefurji, raus*. Od 12. do 16. 12. so potekali slovenski filmski dnevi; prvi film, *Rudar*, so si ogledali v kinu, ostale (*Ruševine* rež. Janeza Burgerja, *Nočno življenje* rež. Damjana Kozoleta, *Houston, imamo problem* rež. Žiga Virca in *Nasvidenje v naslednji vojni* rež. Živojina Pavlovića) pa na fakulteti. Na prireditev so študente pripravljali v okviru proseminarja (pod vodstvom doktorandke Claudie Mayr - Veselinović), del katerega je bilo tudi lektorjevo predavanje *Ekranizacije slovenske literature*. Med festivalom so ob projekcijah predstavili posamezne filme in se o njih s publiko pogovarjali gostujoči predavatelji dr. Karl Kaser, dr. Peter Stanković in dr. Vanesa Matajc. 20. 3. so imeli na lektoratu filmsko projekcijo *Praznovanje pomladi*. 27. 11. so se udeležili tudi prednovoletnega koncerta slovenskih popevk in pesmi v avtorskih džezovskih aranžmajih vokalistke Ane Čop, ki v Gradcu študira džez. Zgolj sodelavci pri oglaševanju in udeleženci so bili pri naslednjih drugih prireditvah Slovenske čitalnice: predavanju Branka Cerarja o odločbi arbitražnega razsodišča v mejnem sporu med republikama Slovenijo in Hrvaško; predavanju Karla Smolleta *Koroški Slovenci po 1945* in pri predstavitvi kuharske knjige z etnološko noto. V začetku študijskega leta je lektor s kolegico dr. Tatjano Koren sodeloval na slavistični stojnici ob *Svetovnem dnevu jezikov*, kjer sta predstavljala oddelek za slavistiko.

Belgija

V **Bruslju** so si 3. 12. ogledali film *Cankar* kot pripravo na predavanje dr. Mateje Pezdirc Bartol, ki je na Svobodni univerzi v Bruslju gostovala 4. 12. Predavanja so se udeležili študenti slovenščine z univerz v Bruslju in Gentu, dijaki višje stopnje Evropske šole z dr. Renato Čampelj Jurečič ter nekaj zunanjih obiskovalcev. Študenti slovenščine so brali svoje prevode, dijaki Evropske šole pa so Cankarja interpretirali v slovenščini. 6. 2. so študenti slovenščine s svojimi predstavitvami sodelovali pri praznovanju Prešernovega dne, ki ga je organiziralo slovensko veleposlaništvo v Bruslju. Marca so s študenti slovenščine na odprtem dnevu bruseljske univerze sodelovali pri branju *Malega princa* v vseh jezikih, ki jih ponuja oddelek za moderne jezike ULB, prebrali in interpretirali so odlomek v slovenščini. V **Gentu** so 5. 12. gostili slovensko pesnico Stanko Hrastelj, ki je v Belgiji gostovala kot slovenska predstavnica na festivalu *Transpoesie* v Bruslju. 10. 10. 2018 so v okviru ciklusa slovanskih filmov na oddelku za vzhodnoevropske jezike in kulture prikazali film *Ivan* režiserja Janeza Burgerja, pred projekcijo je lektorica pripravila kratko predstavitev ozadja ter vsebine filma, DVD je prispeval Slovenski filmski center. 5. 12. so si v okviru SDIC s študenti slovenščine ter kolegi z oddelka ogledali film *Cankar*. 4. in 25. 4. je lektorica pripravila predstavitev Slovenije in slovenskega jezika na dveh srednjih šolah v Flandriji, kar je bila ena od promocijskih dejavnosti oddelka. 3. 5. je lektorica za študente slovenščine pripravila srečanje in debato s študenti iz Slovenije na Erasmus izmenjavi v Gentu. Drug drugemu so predstavili svojo kulturo in posebnosti svoje države, debata je ves čas potekala v slovenščini. Srečanje je bilo dobro sprejeto s strani vseh sodelujočih.

Bosna in Hercegovina

V **Sarajevu** so številni študenti slovenskega jezika in slušatelji dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture ter člani Slovenskega društva Cankar 7. 11. na fakulteti prisluhnili predavanjema dr. Barbare Orel z AGRFT UL *Eksperimentalno gledališče na Slovenskem: zgodovinski pregled* ter *Iz kleti v središče: gledališki eksperiment in politični*

aktivizem. Z izvedbo SDIC so obeležili tudi 85-letnico delovanja Slovenskega društva Cankar Sarajevo. Tridnevno dogajanje so v sodelovanju pripravili lektor in člani društva Cankar, potekalo pa je v Muzeju književnosti in gledališke umetnosti BIH: 13. 12. so odprli razstavo *Sledi, ki ostajajo* (avtorji Pavel Ocepek, Jelena Šehović, Dina Maksumič, Marija Dolinšek-Divčić, Amina Abdičević in Fatima Kamali), s katero so predstavili Cankarja v Sarajevu, Slovensko društvo Cankar in vidne Slovence v Sarajevu. Na odprtju so več kot 100 obiskovalcem spregovorili veleposlanica RS v BiH Zorica Bukinac, dekan FF v Sarajevu dr. Muhamed Dželilović, ki je predstavil *Antologijo* in se dotaknil Cankarjevih del, ter predsednica Slovenskega društva Verica Džindo. Z literarno predstavitvijo *Hlapci i i i*, ki je v režiji lektorja nastala na podlagi *Antologije* in pisem, so odprtje zaokrožili študenti lektorata slovenskega jezika, violistka Amila Alispahić in lektor. 14. 12. so priredili Celovečerni koncert MPZ Camerata Slovenica in literarni recital slušateljev dopolnilnega pouka slovenščine pod mentorstvom učiteljice Mateje Kregar in lektorja. Nastal je na podlagi izbranih besedil iz *Antologije*, na koncu pa je interpretacijo Cankarjeve *Skodelice kave*, ob spremljavi pianista Fuada Šetića, izvedel lektor. 15. 12. so si ogledali film *Cankar*. 6. 3. so na lektoratu ob izidu pesniške zbirke *Grad oslikan balonima i kišom* in 8. marcu, dnevu žena, gostovale slovenskih pesnice. Knjigo je izdala sarajevska založba Art Rabic ob podpori JAK in Trubarjevega sklada. Bivši študent slovenščine Dejan Tešić je pod lektorjevim mentorstvom pripravil izbor poezije 11 pesnic, na podlagi vseh vidnejših pesniških zbirk, ki so jih pesnice v Sloveniji izdale po letu 2010, in pesmi prevedel. Ob izidu je lektor skupaj s Slovenskim društvom Cankar Sarajevo pripravil gostovanje pesnic v dveh pesniških večerih, vabilu se je odzvalo šest pesnic: Alja Adam, Veronika Dintinjana, Ana Svetel, Ana Pepelnik, Maja Vidmar in Nataša Velikonja. 7. 3. je dogodek *Književni putevi* potekal na fakulteti z več kot 60 prisotnimi, drugi večer je dogodek *Književna večer* v Muzej književnosti in gledališke umetnosti BIH pritegnil več kot 70 obiskovalcev. V uvodu sta zbrane nagovorila pesnica in direktorica muzeja Šejla Šehabović in prevajalec, ki je pojasnil izbor in prevajalske pristope. Oba dogodka, ki ju je povezoval in vsebinsko oblikoval lektor, sta požela veliko pozitivnih odmevov, o njiju je poročala večina medijev. Lektorat, Slovenski filmski center in Slovensko društvo Cankar Sarajevo so od 20. 3. do 22. 3. že tretje leto zapored pripravili *Dneve sodobnega slovenskega filma*, lektor je pripravil izbor filmov in vodil večere. Prvi večer si je film Darka Štanteta *Posledice* ogledalo 123 obiskovalcev, drugi večer so prikazali film Miha Mazzinija *Izbrisana* (132 obiskovalcev), tretji večer pa film Miroslava Mandića *Igram, sem* (190 obiskovalcev). Slednji je nastal v koprodukciji s hrvaškimi in bosanskimi ustvarjalci, zato so po projekciji pripravili pogovor z avtorji filma. V pogovoru, ki ga je povezoval Nebojša Jovanović, sta iz Slovenije sodelovala Miroslav Mandić in igralec Gregor Zorc, iz BIH pa igralci Senad Bašić, Amar Čustović in Luna Zimić Mijović. 9. 4. je lektorat obiskala dr. Silvija Borovnik s FF UM. Študente, kolege s fakultete in slušatelje dopolnilnega pouka ter člane društva Cankar Sarajevo je navdušila s predavanjema *Večkulturnost in medkulturnost v slovenski književnosti* ter *Sodobne slovenske prozaistke*. 29. 4. je v Sarajevu izšla jubilejna deseta številka literarne revije *Život*, ki pod okriljem Društva pisateljev BiH izhaja vse od leta 1952. Razdelek Govor drugih je tokrat uredil lektor in na več kot 110 straneh predstavil Sodobno slovensko književnost. Predstavitev je prevedel Dejan Tešić pod mentorstvom lektorja, sestavljajo pa jo trije daljši eseji o poeziji, prozi in dramatiki in krajše predstavitve 25 avtoric in avtorjev ter izbrani odlomki literarnih del. Eseji, predstavitve in izbor so delo dr. Irene Novak Popov, dr. Alojzije Zupan Sosič in dr. Mateje Pezdirc Bartol s FF UL. Na predstavitvi revije, ki je potekala v Kamernem teatru'55 in se je je udeležilo okoli sto ljudi, so o reviji med drugimi govorili glavni in odgovorni urednik dr. Almir Bašović, namestnik urednika dr. Vahidin Preljević in predsednik Društva pisateljev BiH Hadžem Hajdarević ter veleposlanica RS v BiH Zorica Bukinac, lektor pa je predstavil zasnovo in vsebino rubrike *Govor drugih*. V mesecu maju in juniju so bile organizirane dobro obiskane predstavitve v Travniku, Zenici, Brčkem in Tuzli, na vseh razen v Travniku je sodeloval tudi lektor, v naslednjih mesecih pa še predstavitve v Konjicu, Mostarju, Tešnju in Stolcu. 9. 5. jih je obiskal dr. Vojko Gorjanc s FF UL, ki je izvedel predavanje *Podedovani jezik in negativna dediščina: o diskurzni neenakosti spola*. 29. 5. so jih obiskali študent FF UM z dr. Branislavo Vičar, študenti obeh univerz so predstavili svoje programe, učitelj je pripravil predavanje, srečanje pa so zaključili s kvizom o Sloveniji in BiH, ki sta ga pripravili obe strani. V **Banjaluki** so 8. 11. na krajši svečanosti odprli dodatni lektorat slovenskega jezika. Pozdravil jih je dekan Filološke fakultete dr. Petar Penda, v imenu RS slovenska veleposlanica v BiH Zorica Bukinac in dekan FF UL dr. Roman Kuhar. Odprtja so se poleg vodje CSDTJ dr. Damjana Huberja udeležili predstavniki različnih fakultet Univerze v Banjaluki, Ministrstva za izobraževanje Republike Srbske, vodja konzularne pisarne Republike Slovenije Marjan Ristič, učiteljica dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture Barbara Hanuš, člani Društva Slovencev Triglav in študenti, ki se od oktobra 2018 učijo slovenščino.

Češka

V **Brnu** je od 17. do 21. 9. gostovala dr. Ana Toroš z UNG s predavanjem o književnostih na stiku kultur. 3. 10. so s študenti obiskali Dan slovensko-češkega prijateljstva v Zlínu. 25. 10. je sledila večjezična prevajalska delavnica, ki jo je vodil Klemen Pisk, vključili so se tudi praški študenti in zunanji gosti. 12. 11. je na FF MU potekalo odprtje razstave o Mihajlu Rostoharju, ki so se ga udeležili s študenti. V okviru SDIC so jih obiskali dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, dr. Damjan Huber, dr. Alojzija Zupan Sosič in mag. Mateja Lutar s FF UL. O Jožetu Plečniku jim je predavala Ajda Balderman Plesník, Michal Przybylski pa o Ivanu Cankarju. Ogledali so si filma *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja* in *Cankar* ter organizirali literarni večer z društvom GOvoRICA iz Nove Gorice v sodelovanju s Češko-slovenskim društvom, igrali pa so se tudi družabno igro *Klanec*. 25. 3. je sledilo odprtje razstave *Ivan Cankar … in njegova pravica*. Od 29. 4. do 3. 5. sta pri njih gostovala dr. Mojca Smolej s predavanjem o slovenski skladnji in dr. Tone Smolej s predavanjem o slovenskih študentih na Češkem skozi zgodovino, oba s FF UL. Od 8. do 11. 5. so se skupaj s slovenistikama v Pardubicah in v Pragi udeležili ekskurzije v Ljubljano, Trst in Rezijo. V **Pardubicah** so izvedli ekskurzijo v Slovenijo/Italijo, obiskali so Trst, Gorico, Rezijo in zamejske Slovence v Italiji. V **Pragi** so 22. in 23. 11. organizirali mednarodni simpozij *Iz Ljubljane prek Dunaja do Prage – Ivan Cankar in njegovi sodobniki*, ki ga je vodila dr. Alenka Jensterle Doležal, udeležilo pa se ga je okoli 10 raziskovalcev z različnih področij iz Slovenije in Češke, kasneje bo izšel tudi zbornik prispevkov. Novembra je pri njih s predavanjem *Prleško narečje* gostovala mag. Mateja Kosi. December in januar sta bila v znamenju likovne razstave *Ivan Cankar … in njegova pravica*, ki je vizualizacija Cankarjevega romana *Hlapec Jernej in njegova pravica*. Pripravili so jo študenti ALUO iz Ljubljane (mentorja dr. Primož Vitez in dr. Boštjan Botas Kenda) in je bila pred tem razstavljena v Cankarjevem domu. 12. in 19. 12. so si ogledali dokumentarna filma *Cankar* in *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja*. Od 1. do 5. 4. je pri njih s tremi predavanji v sklopu predavanj Literatura na stičišču gostovala dr. Ana Toroš, 15. in 16. 4. pa dr. Andrej Šurla s FF UL in Univerze v Gradcu s predavanjema *Slovenska literatura v filmu* in *Sporočilnost besedil slovenskega punka*. 17. 4. je predaval Peter Kuhar o Mihajlu Rostoharju in Cankarju, 25. 4. pa dr. Matej Šekli s temo *Lingvogeneze južnoslovanskih jezikov*. 13. 5. so organizirali *Večer kratkih filmov* na Kampusu Hybernská. Predvajali so šest kratkih filmov (en film za vsak študijski jezik: slovenski, hrvaški, srbski, bolgarski, albanski in romunski), slovenski kratki film je bil *Moderne Kunst* (2017, režiser M. Šantić). Sodelovali so vsi lektorji in študenti oddelka, ki so pripravili tudi češke podnapise.

Francija

V **Parizu** so si 4. 12. študenti z lektorico v kinu Forum des Halles ogledali film *Playing Men* slovenskega režiserja Matjaža Ivanišina, ki je prisotnim po predstavi postregel z dodatnimi informacijami o filmu in poteku snemanja. V sklopu projekta SDIC je lektorica predstavila avtorja in njegova dela, pa tudi *Antologijo*. Glasno so prebrali francoski prevod ter si ogledali filma *Cankar* in *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja*. 16. 2. je na INALCU potekal Dan odprtih vrat, kjer je lektorica zainteresiranim predstavila možnost študija slovenščine na INALCU. Od 15. 3. do 18. 3. se je v Parizu odvijal knjižni sejem *Salon Livre*. Na sejmu je imela svojo stojnico, obloženo s francoskimi prevodi slovenskih literarnih del, tudi Slovenija, dogodka pa so se udeležili tudi študenti. V sklopu filmskega festivala SEE (*Festival des Cinémas du Sud-Est Européen*) so 29. 5. na INALCU predvajali slovenski film *Skupaj* Marka Šantića, 30. 5. pa kratki dokumentarni film *Fundamenti* Petra Cerovška.

Hrvaška

Na **Reki** so po vzpostavitvi lektorata v poletnem semestru za študente in druge obiskovalce organizirali dve predavanji. Aprila 2019 je predavala veleposlanica RS v Zagrebu dr. Smiljana Knez študentom slovenskega jezika in drugim povabljenim na temo *Slovenija in EU: izzivi malih držav*, dr. Barbara Riman, predsednica Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, pa je študentom predstavila delovanje zveze. V **Zadru** je lektor s študenti pripravil filmski večer. V **Zagrebu** so 26. 9. sodelovali na Evropskem dnevu jezikov, ki ga je priredilo Predstavništvo Evropske komisije na Hrvaškem. V sklopu dogodka so lektorji v 10-minutnih individualnih pogovorih obiskovalcem predstavili osnove jezika in promovirali državo; promocijski material sta priskrbela Veleposlaništvo RS v Zagrebu in CSDTJ. Decembra do potekali Cankarjevi dnevi v Zagrebu. 3. 12. so priredili večer šansonov Črtice v štiklce ali če Cankar bi popevke zlagal v Slovenskem domu v Zagrebu. Kantavtor Bor Seušek je uglasbil besedila Ivana Cankarja in skozi glasbeno interpretacijo predstavil njegova dela ter življenje. Glasbenemu programu je sledila projekcija igrano-dokumentarnega filma *Cankar*. 4. 12. je sledilo odprtje razstave družabnih iger in pisav *Cankar ne jezi se*, ki so jo pripravili študenti katedre za informacijsko in grafično tehnologijo z ljubljanske Naravoslovnotehniške fakultete v zagrebški knjižnici Bogdana Ogrizovića. Predstavili so projekt SDIC, *Antologijo* in družabno igro *Klanec*. Študentke slovenščine so prebrale odlomke iz svojih hrvaških prevodov, odlomke v slovenščini je brala študentka iz Slovenije, ki je bila na študijski

izmenjavi v Zagrebu. 13. 12. so predstavili projekt SDIC in *Antologijo* na fakulteti. Študentke, ki so prevajale Cankarjeva dela, so prebrale nekaj odlomkov iz svojih hrvaških prevodov in obiskovalcem predstavile svoje izkušnje s prevajanjem. Po predstavitvi so predvajali še film *Cankar*. Med 10. in 17. 12. je bila v knjižnici Filozofske fakultete na ogled razstava o Cankarju in Cankarjevih delih. 14. 12. so priredili srečanje z učenci petih razredov v zagrebški osnovni šoli Ivana Cankarja, ki praznuje dan šole 10. 5., na dan Cankarjevega rojstva. Srečanje je organiziralo Veleposlaništvo RS v Zagrebu. 19. 12. so bili s študenti slovenščine na enodnevni ekskurziji v Ljubljani (skupaj 40). V dopoldanskem času so si ogledali predstavo *Hlapci* v gledališču Drama, popoldan pa so šli na razstavo Ivan Cankar v Mestni muzej. 23. 1. so se udeležili literarnega večera v knjižnem klubu Booksa z Gabrielo Babnik in predstavite romana *Sušna doba* s prof. Anito Peti - Stantić, ki je roman prevedla. 25. 1. je bil na FF v Zagrebu *Dan odprtih vrat*, na katerem so predstavili oddelek in gradiva (profesorji so dijakom predstavili študij, študenti pa so z njimi delili svoje izkušnje s študijem). 6. 2. so se udeležili *Prešernovega dne* v Zagrebu. Prof. Zvonko Kovač s katedre za slovenistiko FF UZG je sodeloval na literarnem večeru, ki ga je organiziralo Veleposlaništvo RS v Zagrebu. 29. 3. je bilo na lektoratu organizirano srečanje študentov in profesorjev z Oddelka za južnoslovanske jezike in književnosti v prostorih fakultete. Študenti so sestavili kviz o južnoslovanskih državah in jezikih ter pripravili projekcijo z zanimivostmi vsake države ter jezika. 1. in 2. 4. so imeli študenti fonetične vaje z dr. Martinom Vrtačnikom. 15. 4. so se udeležili promocije knjige slovenskega zgodovinarja Žarka Lazarevića *Između straha i nade. Gospodarsko-povijesne studije o teškoćama modernizacije*, ki jo je prevedla prof. Peti - Stantić. V okviru programa Erasmus jih je obiskala dr. Đurđa Strsoglavec s FF UL, ki je s študenti slovenščine izvedla zanimivo in koristno prevajalsko delavnico. 5. 6. je doktorirala Jelena Tušek, asistentka za jezik na katedri za slovenščino FF Univerze v Zagrebu. Lektorica je sodelovala pri eksperimentu (izgovorjava v-ja v slovenščini in hrvaščini), ki ga je vodil prof. Damir Horga z Oddelka za fonetiko FF Univerze v Zagrebu in k sodelovanju povabila tudi druge Slovence v Zagrebu, odzvali sta se Marjeta Trkman Kravar in Zlatka Rizvić Vuković. Študentka Patricija Panić je marca 2019 sodelovala na sejmu *Viroexpo2019* v Virovitici z Veleposlaništvom RS v Zagrebu, kjer je predstavila študij slovenščine v Zagrebu, študenta Lara Pongrac in Mario Marković sta prevedla krajše besedilo o slovenskih izdelkih za Veleposlaništvo RS v Zagrebu, študenta Sebastian Jajtić in Sara Šabani pa sta pomagala pri dogodku, organiziranem ob Dnevu državnosti, ki ga je priredilo Veleposlaništvo RS v Zagrebu.

Italija

V **Neaplju** je vodja slovenistike dr. Maria Bidovec decembra predstavila romana Gorana Vojnovića na knjižnem sejmu malega in srednjega založništva. Maja so prevajali izbor pesmi Glorjane Veber za mednarodni pesniški festival *Parole spalancate* (Besede, odprte na stežaj) in priredili filmski večer ter seminar o filmu *Čefurji, raus!* Gorana Vojnovića. Junija je pri njih gostovala prevajalka Patrizia Raveggi s seminarjem o prevodih dveh romanov Gorana Vojnovića v italijanščino. Od februarja 2018 do februarja 2020 je lektorat udeležen v projektu *Cibo, lingua, rito e alterità nelle narrazioni fra le Alpi e l'alto Adriatico – Studio e conservazione della cultura alimentare come patrimonio immateriale nell'area tra Slovenia, Croazia e Friuli Venezia Giulia*. Dr. Maria Bidovec se je maja udeležila mednarodnega znanstvenega simpozija *Pokrajine na ozemlju med Vzhodnimi Alpami in Jadranom v dialogu z drugimi kulturnimi področji (1740–1867): izmenjava znanstvenikov in izobražencev ter spremembe epistemoloških vzorcev* z referatom *Eminenti sloveni di Sette-Ottocento nelle opere di referenza ottocentesche in Italia*. V **Padovi** so si 29. 11. ogledali dokumentarni film *Cankar*, ki je bil uvod v predavanje dr. Jadranke Cergol z UP z naslovom *Cankar in Trst: pisatelj, politik, mislec*. Predavateljica je vedela, da pripravljajo ekskurzijo v Trst, zato jim je dala dober (pred)vpogled v Cankarjevo delovanje v Trstu. Pred tem so obiskali Tržaško knjižno središče, kjer so zanje v soorganiziciji z dr. Karin Marc Bratina pripravili srečanje s predstavnicama založniških hiš Založništvo tržaškega tiska in Mladika. Martina Kafol z ZTT je predstavila najnovejšo dvojezično zbirko črtic Ivana Cankarja *Na otoku*, obiskali so še Ljubljano, med drugim NUK in CSDTJ. Marca je ves mesec v Padovi gostovala dr. Danila Zuljan Kumar z ZRC SAZU ter FH UNG in za študente in učitelje na Katedri za slovenski jezik in književnost pripravila predavanji *Leksikalna semantika v narečnih govorih* ter *Identiteta Slovencev v Beneški Sloveniji v odnosu do identitete Furalnov v Furlaniji – Julijski krajini*. 4. 4. so v sodelovanju z založniško hišo iz Vidma Bottega Errante edizioni, s CSDTJ ter ob finančni podpori Konzulata RS v Trstu gostili Miha Mazzinija in predstavili italijanski prevod *Izbrisana*. Predstavitev knjige *I cancellati* je potekala v knjigarni Pangea v starem mestnem jedru in je bila dobro obiskana. Nekateri oddelki univerze v Padovi so posvetili več predavanj obletnici padca berlinskega zidu, ki so se jih udeležili tudi s študenti slovenščine. 16. 4. je dr. Han Steenwijk na Oddelku v okviru dogodka *AltrEurope* predaval o obdobju slovenske osamosvojitve. 13. 5. je dr. Igor Škamperle v okviru dvodnevnega simpozija pripravil

predavanje z naslovom *Pensare la società prima e dopo la caduta del Muro di Berlino. Trasformazioni ideologiche e dinamica accademica in Slovenia*, ki so se ga s študenti z veseljem udeležili. Prvi teden junija so gostili dr. Damjana Huberja, ki je za študente pripravil predavanja o naglaševanju, delali so tudi praktične vaje, ki so bile zelo koristne in uporabne. Oddelek za jezikoslovne in literarnovedne študije in lektorat se je vključil v projekt obeležitve obletnice rojstva Giuseppeja Tartinija, v sklopu katerega bodo skrbeli za promocijo Tartinijeve glasbe v Padovi. Predavanja so zaključili z druženjem, na katerem so študente drugih slovanskih jezikov naučili nekaj slovenščine pred poletnim oddihom v Sloveniji. V **Rimu** so 7. 12. obeležili projekt SDIC v splošni knjižnici Tullio de Mauro. Dogodek, ki so ga organizirali skupaj z Veleposlaništvom RS v Rimu, je bil namenjen predstavitvi *Antologije* in projekta, obenem pa so želeli Rimljane opozoriti na prevod romana *Jugoslavija, moja dežela*, za katerega je Goran Vojnović jeseni prejel tudi prestižno italijansko knjižno nagrado Latisana per il Nord-Est. Avtor je zbolel, po zaslugi prevajalke romana Patrizie Raveggi in moderatorja dr. Andrea Trovesija pa so literarno popoldne uspešno izpeljali skupaj s predstavnico videmske založbe Forum, pri kateri je *Jugoslavija, terra mia* pred kratkim tudi izšla. Organizatorji so bili izjemno veseli dobre udeležbe več kot 50 obiskovalcev, h kateri je pripomogla tudi selitev v splošno knjižnico in vstop v njen BiblioTu sistem, saj so preko sistema dogodek poleg gostujoče oglaševale tudi vse druge knjižnice na področju Rima. Dan kasneje je na največjem italijanskem knjižnem sejmu majhnih založnikov Più libri più liberi pogovor s prevajalko Patrizio Raveggi vodila dr. Maria Bidovec z Univerze v Neaplju. V tednu od 11. do 15. 3. jih je obiskala dr. Mateja Pezdirc Bartol in pripravila odlična predavanja o Cankarjevi dramatiki, ki so jo študenti leto poprej prevajali za *Antologijo*. 21. 3. so v Glasbenem konservatoriju Sv. Cecilija prisluhnili Barbari Korun, ki je to leto zastopala Slovenijo v družbi 11 pesnikov iz različnih evropskih držav. 16. 4. so se s študenti udeležili še branja poezije v živo. V sklopu projekta *Europa in Circolo* je v knjižnici Biblioteca Europea Bina Štampe Žmavc predstavljala svojo *Pesem za liro* (v prevodu Micheleja Obita). Med 13. in 17. 5. je na slovenistiki gostovala dr. Karin Marc Bratina. Zelo zanimiva predavanja o slovenski frazeologiji je nadgradila še z delavnicami na primerih kontrastivnosti. Na pobudo veleposlaništva RS v Rimu je katedra za slovenistiko na La Sapienzi skupaj z italijanistiko na FF UL in UM sodelovala na literarnem natečaju za študente *Energheria – Matera 2019, Evropska prestolnica kulture*. Njihov študent Leonardo Ungarini je pod mentorstvom lektorice prevedel eno od treh kratkih zgodb, s katerimi so se študenti UM potegovali za prvo nagrado. Zmaga je ostala v Italiji, vse tri kratke zgodbe pa bodo izšle v vsakoletni antologiji *Energherie*. V **Trstu** (Prevajalstvo) so 15. 11. skupaj s predstavništvi Evropske komisije na Hrvaškem, v Italiji in Sloveniji, sekcija za slovenski ter hrvaški in srbski jezik Oddelka Univerze v Trstu organizirali prevajalsko konferenco *#TranslatingEurope Manj pogosti jezikovni pari – izzivi in priložnosti pri izobraževanju prihodnjih (in sedanjih) prevajalcev*. Konferenca je bila tudi priložnost za srečanje dekanje Oddelka dr. Lorenze Rega z vodjo programa STU dr. Mojco Nidorfer Šiškovič in predstojnico Oddelka za prevajanje (obe FF UL) ter vodjo slovenistike na oddelku za humanistiko UT prof. Miranom Košuto o podpisu sporazumov o sodelovanju v prihodnje. S FF UL sta bila nato junija 2019 podpisana sporazuma, ki opredeljujeta položaj učitelja. SDIC so na obeh oddelkih tržaške univerze izvedli 4. 12., pridružili so se jim tudi študenti slovenščine iz Padove. Program je bil razdeljen na tri dele: obisk Tržaškega knjižnega središča, sprehod po Cankarjevem delavskem Trstu, ki ga je vodila Marta Ivašič, in predavanje dr. Vesne Mikolič. V Tržaškem knjižnem središču so na pobudo lektorice pripravili srečanje s predstavnicama založniških hiš Založništvo tržaškega tiska (ZTT) in Mladika. Martina Kafol z ZTT je predstavila najnovejšo dvojezično zbirko črtic Ivana Cankarja *Na otoku*, sicer pa so se pogovarjali predvsem o njihovih dejavnostih in možnostih sodelovanja. Sprehod po »Cankarjevem« Trstu so obogatili s postanki na krajih, s katerimi je bil Cankar najbolj povezan in kjer so študenti obeh oddelkov tržaške univerze in študentka iz Padove prebirali pesmi in odlomke iz njegovih del, zbrane v *Antologiji*, pred številno publiko. Sledil je nagovor prof. Mirana Košute in nato predavanje dr. Vesne Mikolič z naslovom *Ivan Cankar in slovenska kultura nekoč in danes* ter predstavitev ponatisa Cankarjevega dela *Novo življenje*, ki je pred 110 leti izšlo pri Slovenski matici. Program so pripravili v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem in Slovenskim klubom v Trstu ter Slovensko matico iz Ljubljane. Naslednji dan so program v Cankarjevem duhu nadaljevali v Ljubljani. V **Trstu** (Humanistika) so 4. 12. na obeh oddelkih tržaške univerze izvedli SDIC – glej Trst (Prevajalstvo). 13. in 14. 12. so se s študenti udeležili dvodnevnega simpozija v okviru *29. primorskih slovenističnih dnevov*. Naslov simpozija je bil *Tržaški Cankar in naše branje*. O Cankarju so govorili dr. Marija Pirjevec, dr. Ivan Verč, prof. Mira Košuta, dr. Vesna Mikolič, dr. Zoran Božič, dr. Marij Čuk, dr. Vilma Purič, dr. Bogomila Kravos in drugi. 12. 3. so dr. Marija Pirjevec, Darja Betocchi, Gabriella Musetti in Nadia Roncelli v Kavarni San Marco v Trstu predstavili zbirko pesmi Marije Kostnapfel *Pesmi/Poesie*. 9. 4. so šli s študenti na *Pogovor o branju* v koprsko gledališče, kjer je tržaški ustvarjalec argentinsko-istrskih korenin Juan Octavio Prenz

predstavil svoj roman *Samo drevesa imajo korenine*. 28. 5. so v koprskem gledališču prisluhnili pesniku, likovnemu kritiku in esejistu Andreju Medvedu. O njegovi najnovejši poeziji se je z njim pogovarjala Diana Pungeršič. 29. 5. je imel minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Peter J. Česnik na katedri predavanje *Uspešna komunikacija za vstop mladih na trg dela*. Poleg njihovih študentov se je predavanja udeležilo veliko srednješolcev. 18. 6. je bil gost koprskega gledališča pesnik, prevajalec in urednik dr. Miklavž Komelj, ki se je z Diano Pungerščič pogovarjal o svojih delih, z Jasno Čebron pa o Kosovelovih pesmih. V **Vidmu** so 20. 10. sodelovali na konferenci o rezijanski glasbi *Ta rozajanska citira wčera anu nas* v organizaciji dr. Roberta Dapita in v sodelovanju s študentko Pamelo Pielich, 3. 12. je lektorica izvedla predavanje *Cankar* in predstavila projekt SDIC ter *Antologijo*. 13. in 14. 12. so se odpravili na ekskurzijo na Vrhniko in v Ljubljano, v okviru katere so imeli voden ogled Cankarjeve hiše, obiskali so CSDTJ in predstavili *Antologijo*. 18. 12. so se s študenti udeležili božičnih karaok v sklopu študentskih srečanj *Aperilingue*. 5. 9. 2019 pa sta lektorica Lara Pižent in suplentka Lara Černic za bodoče študente pripravili predstavitev slovenščine, Slovenije in slovenske kulture v sklopu projekta *Introduzioni alle lingue, letterature e culture straniere: un viaggio affascinante verso l'Europa Centrale e Orientale*.

Japonska

V **Tokiu** se je lektorica s študenti udeležila dveh projekcij slovenskih filmov. Prvi je bil film *Ivan* na festivalu filmov Evropske unije, drugi pa igrani dokumentarni film *Alma* na univerzi Toyo, ki mu je sledilo predavanje o Almi Karlin.

Kitajska

V **Pekingu** na Univerzi za tuje študije so si 22. 10. ogledali filma *Rudar*, 27. 10. pa obiskali sejem *The 13th Beijing International Cultural & Creative Industry Expo* in si ogledali razstavni paviljon SEM (o čebelarstvu na Slovenskem in Svetovnem dnevu čebel), dan pozneje je sledil obisk plesne predstave v okviru delavnic *Transcendent Cultural Barriers with Your Body* z gostjo koreografinjo Rosano Hribar. 31. 10. so organizirali jesensko praznično druženje s študenti, v okviru katerega je sledil ogled filma *Idila* režiserja Tomaža Gorkiča. 4. 12. so odprli literarno razstavo *Ivan Cankar in Lu Xun – dva velikana dveh svetov* ter predstavili *Antologijo*. 5. 12. so obiskali Veleposlaništvo RS v Pekingu. Srečali so se s študenti slovenščine z BISU, sledila je kratka predstavitev *Antologije*. 8. 12. so si ogledali film *Cankar*, 11. 12. pa film *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja*. 13. 12. so organizirali pogovor s prevajalko Kosovelovih *Integralov ,26* v kitajščino Fan Yuan. Dan pozneje je sledil sprejem in predavanje dr. Danila Türka z naslovom *Future of Multilateralism* ob njegovem imenovanju v naziv častnega profesorja, ogled razstave *Ivan Cankar in Lu Xun – dva velikana dveh svetov* ter srečanje dr. Türka s študenti slovenščine. 5. 1. so priredili pobožično in ponovoletno druženje s študenti in ogled filma *Pisma sv. Nikolaju* režiserja Mitje Okorna. 28. 2. so obiskali literarni večer s pesnico Cvetko Bevc. 12. 4. so obiskali predavanja dr. Igorja Sakside z naslovom *Kekec and the Theory of the Heroic Reader*. 29. 4. so se udeležili gledališke delavnice z igralcema Rokom Viharjem in Alido Bevk – priprave na prihajajoči gledališki festival SELC in predstavo *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* Ivana Cankarja ter literarni večer z gostoma, posvečen Ivanu Cankarju in njegovemu delu; druženje z gostoma, s študenti slovenščine z BISU in zaposlenimi je potekalo na Veleposlaništvu RS v Pekingu. 20. 5. 2019 so se srečali z ilustratorjem Svjetlanom Junakovićem – avtorjem, ki je ilustriral tudi nekaj učbenikov CSDTJ. Srečali so se tudi s pesnikom in pisateljem dr. Petrom Svetino, prebirali kitajski prevod njegovega dela *Kako je gospod Feliks tekmoval s kolesom*. 25. 5. so na gledališkem festivalu SELC sodelovali z odlomkom iz *Pohujšanja v dolini šentflorjanski Ivana Cankarja*, festivalska komisija je pod pokroviteljstvom podjetja Huawei od 16 prijavljenih izbrala 10 skupin, med njimi slovensko, ki so v tekmovalnem delu programa predstavile gledališka dela evropskih držav, katerih jezike študirajo. 28. 5. so si ogledali razstavo *Treasures from the national museums along the Silk road*, še posebej dela, namenjenega predstavitvi Narodnega muzeja Slovenije. V **Pekingu** na Univerzi za mednarodne študije so si 6. 12. v okviru SDIC ogledali film Cankar, 25. 12. so organizirali *Božični dan*, na katerem so brali božične zgodbe in poslušali slovenske božične pesmi ter si ogledali film *Pisma svetemu Nikolaju*. 8. 3. 2019 so si na Slovenskem filmskem večeru ogledali film *Vesna* in 22. 3. še film *Poletje v školjki I*. Odprli so razstavo *Jugoslovanski teden filma in Kekec*. Gostujoča predavateljica Cvetka Bevc je imela 1. 3. predavanja *Pripovedovanje zgodb: Kako predstaviti pravljico za otroke?*, *Pisci radijskih iger* in *Čarovnija nastanka*, nastopila pa je tudi na Pesniškem večeru s Cvetko Bevc. Dr. Igor Saksida je v začetku aprila izvedel predavanja *Slovenska slikanica*, *Ulična poezije ter njene metode*, *Kekec kot slovenski nacionalni junak* ter *Kekec in teorija junaškega bralca*; pri zadnjih treh predavanjih se je dr. Saksidi kot predavatelj pridružil tudi lektor. Rok Vihar in dr. Alida Bevk sta konec aprila izvedla predavanja o javnem govornem nastopanju ter delavnico. Povezava kateder za slovenistiko, albanistiko ter polonistiko je predstavila pestro predfestivalsko (28. 2. 2019–4. 4. 2019) ter festivalsko (8. 4. 2019–12. 4. 2019) dogajanje v okviru The BISU Breeze Festival. Pod mentorstvom

lektorja je nastala aktualizacija Prešernove *Zdravljice*. Ena študentka je zapela sedmo kitico pesmi v slovenskem jeziku, druga pa v kitajskem, za spremljavo sta uporabili tradicionalno kitajsko glasbeno podlago. Izdelek je bil marca posnet v medijskem studiu BISU in kot del intervjuja z lektorjem na Radiu BISU predvajan v aprilu 2018. V okviru projekta GuanPei študentov slovenistike je pod mentorstvom lektorja maja nastal triminutni avdio-vizualni izdelek Črni labod (po pesmi Jerneja Kusterla), kjer študenti skozi potopisno oko prikažejo največje turistične znamenitosti Pekinga. Tradicionalna kitajska glasbena podlaga, ki spremlja video posnetek, vsebuje Kusterlovo zvočno interpretacijo avtorske pesmi *Črni labod*. Veleposlanik RS v Pekingu Janez Premože je 31. 10. obiskal BISU, študenti slovenistike pa so bili povabljeni na obisk Veleposlaništva RS v Pekingu decembra ter 29. 4. na kulturni večer s slovenskim igralcem Rokom Viharjem ter profesorico igre na ljubljanski AGRFT, dr. Alido Bevk. 17. 5. so na BISU uradno odprli Pedagoško-raziskovalno sekcijo slovenistike, dogodka pa se je z delegacijo udeležil tudi slovenski minister za izobraževanje, znanost in šport ter namestnik predsednika vlade dr. Jernej Pikalo, ki je ob tem obisku prejel naziv častni profesor. Lektor je s študenti ob tej priložnosti pripravil spremljevalni kulturni ter povezovalni program v slovenskem jeziku.

Madžarska

V **Budimpešti** so si v okviru SDIC 3. 12. ogledali film *Cankar* Amirja Muratovića, 4. 12. so priredili literarni večer Toneta Partljiča, 5. 12. pa prisluhnili predavanjema Istvána Lukácsa in Toneta Partljiča o Ivanu Cankarju. 12. 12. jim je predavala Lidija Dimkovska (predavanje je lektor organiziral v sodelovanju z makedonskim lektorjem Zlatkom Panzovom), 25. 4. pa Anja Mugerli. Od septembra do aprila so si ogledali filme *Houston, imamo problem!* (19. 9.), *Vdovstvo Karoline Žašler* (2. 10.), *Moj ata, socialistični kulak* (6. 11.), *Vesna* (12. 2.), *Sladke sanje* (11. 3.) in *Outsider* (1. 4.).

Severna Makedonija

V **Skopju** je profesorica in lektorica predstavila *Antologijo literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike*, med promotorji je bil tudi Veleposlanik Republike Slovenije v Republiki Severni Makedoniji dr. Milan Jazbec, na dogodku pa so nastopali tudi študenti slovenisti s kulturnim programom.

Nemčija

V **Kölnu** je lektor enkrat na teden s študenti bral različna literarna besedila, da so vadili naglaševanje, s tremi študentkami so prevajali odlomke iz Cankarjevih del. Izvedli so več filmskih večerov, in sicer skupaj z drugimi lektorji na inštitutu, filmi pa so bili izbrani glede na žanr. Lektor je na seminarju z naslovom *Rethinking the Impact of the Liberal Arts: Rhetoric* v Beogradu predstavil prispevek o Titovih govorih. Sodeloval je tudi pri seminarju *Balkan Aufklärung*, kjer je predstavil slovensko razsvetljenstvo. Na fakulteti je imel januarja predavanje o slovenski zgodovini in kulturi *Einblick in die slovenische Kultur und Geschichte*. Skupaj s kolegi so obeležili 100-letnico Kraljevine Jugoslavije, pripravil pa je tudi predavanje o takratni vlogi Slovencev. Na lektoratu je gostoval tudi pesnik Uroš Prah, ki je predstavil svoji pesniški zbirki in opisal ustvarjalni proces. V **Regensburgu** so v poletnem semestru začeli z organizacijo filmov za festival v februarju 2020 *Mitteleuropa*, na katerem sodelujejo filmi iz Vzhodne in Južne Evrope. Nerina Kocjančič s Slovenskega filmskega centra je poslala filme, od katerih bosta dva izbrana za festival. 2. 5. je lektor študentom regensburške univerze in visoke šole skupaj z organizacijo Bayhost predstavil UL. Rezultat je bil, da se je ena študentka že odločila za študij v Ljubljani, ena pa gre na Erasmus izmenjavo. Na koncu poletnega semestra so imeli študenti izpit oz. klavzuro – prevod iz slovenščine v nemščino. Za nalogo je lektor izbral svoj prevod švicarskega pisatelja Petra Stamma – odlomek iz romana *Agnes*. Študenta Tim Baltheiser in Kristina Lihan, ki sta v okviru SDIC prevajala Cankarjev govor *Slovenski narod in slovenska kultura* iz leta 1907 in spremni esej dr. Alojzije Zupan Sosič, sta brala prevoda v *Antologiji*. Predvajali so tudi dokumentarni film *Aleksandrinke*. V **Munchnu** so slovenski kulturni praznik konec januarja obeležili v sodelovanju z generalnim konzulatom RS v Münchnu, 23. 4. pa so izvedli SDIC. V **Tübingenu** so oktobra na literarnem popoldnevu osvetlili vlogo in pomen Trubarjevih del *Katekizem* in *Abecednik* ter *Cerkovna ordninga*. V okviru projekta *Raznolikost reformacije: lokalni in globalni izrazi* je na Univerzi Tübingen na Raziskovalnem inštitutu za zgodovino Trubarjevo delo in družbene razmere v času reformacije poglobljeno predstavil Denis Schmidt. V okviru SDIC so decembra priredili literarne večere, na katerih so predstavili Ivana Cankarja in *Antologijo*. Za *Antologijo* je študentka slovenščine Carmen Thamm v nemščino prevedla besedilo M. Pezdirc Bartol *Cankarjeva dramatika* in Cankarjevo *Pismo Lawoslavu Schwentnerju*, esej dr. Mateje Pezdirc Bartol *Cankarjeva esejistika in publicistika* pa sta prevedli Carmen Thamm in Kristina Zeitler. Izvedli so tudi literarno branje Cankarjevega eseja *Kako sem postal socialist* v nemškem prevodu Carmen Thamm in priredili filmski večer z ogledom filma *Cankar*, lektorica je ob odlomkih iz njegovih del predstavila Cankarjev izjemen prispevek k razvoju slovenske proze in dramatike. 4. 12. so na literarnem popoldnevu v

okviru aktualnega projekta SDIC predstavili novo delo *Bei Sonnenuntergang spazierten sie zu zweit am Meer entlang … Eine Auswahl slowenischer Kurzgeschichten/Pred sončnim zahodom … Izbor slovenske kratke proze v nemščino*. Kratka prozna dela Zofke Kvedrove, Branke Jurca in Ivana Cankarja so prevedle študentke slovenščine Carmen Thamm, Kristina Zeitler in Constanze Becker. Izbor prevodov slovenske kratke proze *Bei Sonnenuntergang …* je nastal v sklopu projekta *Prevajanje slovenskih literarnih besedil v nemščino*, ki poteka na lektoratu slovenščine v Tübingenu ob podpori CSDTJ. Mladen Uhlik jim je 30. 1. predaval na temo *Brezosebne stavčne zgradbe v slovenščini in ostalih južnoslovanskih jezikih primerjalno z ruščino*. Predavanje je pritegnilo tako študente slavistike kot drugih študijskih smeri (računalniško jezikoslovje, splošno jezikoslovje, germanistika itn.), profesorje, jezikoslovce in druge jezikovno ozaveščene poslušalce, po predavanju pa so obeležili slovenski kulturni praznik. Od 21. do 25. marca so se zvrstila predavanja v okviru akademske izmenjave med Univerzo Tübingen in UL: dr. Tilman Berger je gostoval na FF UL s predavanji *Absentiv v slovanskih jezikih, Rezultativne zgradbe v češčin* in *Spremembe v načinu nagovarjanja v sodobni ruščini*, dr. Schamma Schahadat pa je predavala na temo *Epochenbrücke. Die Inszenierung des Anfangs in der Literatur von der Romantik bis zur Avatgarde*. Lektorica je s študenti 26. 6. izvedla ekskurzijo po Trubarjevi poti iz Tübingena v Bad Urach in Rothenburg ob der Tauber. V Bad Urachu so si ogledali Stift Urach, predstojnik Conrad Maihöfer jih je seznanil z zgodovino te ustanove in predstavil današnjo organiziranost ustanove. Carmen Thamm, študentka slovenščine na lektoratu slovenščine v Tübingenu, je izdala knjigo *Der Kampf um Transnationalisierung – Gewerkschaftliche Krisenpolitik in Deutschland, Österreich und Slowenien*, ki obravnava specifično področje globalne politične ekonomije. Aktualno tematiko je vključila v primerjavo o spremembah v delovanju sindikatov in položaju delavcev po krizi 2007, predvsem v obdobju 2008–2015. Nadaljevali so s predstavitvijo slovenske kulture v sklopu Svetovnih dni slovenske kulture, tudi s predstavitvami lektorice na temo *Slovensko slikarstvo*. Poslušali so predavanje dr. Irine Wutsdorff o slovenski pisateljici Zofki Kvedrovi v Tübingenu in Pragi. 23. 1. so poslušali predavanji dr. Mateja Šeklija *Nemške prevzete besede v slovenščini* in *Tipologija lingvogenez slovanskih jezikov*. 25. 1. so poslušali še predavanje *Poezija slovenske moderne v evropskem kontekstu: lirske zvrsti*. Nadaljevali so s prevajanjem slovenske kratke proze v nemščino. Na lektoratu so si od novembra do maja ogledali filme *Aleksandrinke*, *Cankar* in *Presihajoče jezero – Zadnji čoln.*

Poljska

V **Katovicah** so izvedli projekt *Slovensko-poljska kulturna in jezikovna izmenjava*. Namen povezovanja študentov, slovenistov s Šlezijske univerze in polonistov z UL, je krepitev sporazumevalne in sociokulturne zmožnosti. Študenti si izmenjujejo klasična pisma, snemajo kratke filme in video pogovore. V projektu sodeluje približno 35 študentov, nosilki projekta sta Maria Wacławek in lektorica. Ob SDIC se je 17. 1. v prostorih kavarne Pogoń v Sosnowcu odvilo literarno-glasbeno srečanje *Skodelica kave.* Gostje so prisluhnili uverturi klavirja in klarineta, predstavitvi *Antologije literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike* ter branju prevodov v poljščino. Največji aplavz so poželi študenti, ki so poustvarili dramsko igro *O človeku, ki je izgubil prepričanje.* Ob koncu so se gostje pomerili v igri, ki je nastala na podlagi družabne igre *Klanec* – tekmovali so v risanju, pantomimi in opisovanju pojmov. Srečanja se je udeležilo okoli 35 gostov, med njimi tudi prva svetovalka na Veleposlaništvu RS v Varšavi Saša Ivanc. V **Krakovu** so 20. 10. organizirali predavanje in literarni večer s pesnikom Milanom Deklevo, ki je ob izdaji izbora pesmi in esejev v poljskem prevodu (*Z nicości w czas. Wybór wierszy i esejów*, prevedla Marlena Gruda, Mikołów 2018) gostoval na Poljskem. 19. 10. je na Jagelonski univerzi spregovoril o razliki med biografijo in romanom s ključem, nato pa predstavil svojo umetniško vizijo biografije pisateljice in popotnice Alme Karlin, ki jo je upodobil v romanu *Telo iz črk.* Kasneje je bila novoizdana knjiga predstavljena v kavarni De Revolutionibus Books&Cafe na literarnem večeru. Pogovor z Milanom Deklevo in prevajalko dr. Marleno Grudo je vodila Aleksandra Wojtaszek, prevajala pa Katarzyna Gronkowska, obe diplomantki slavistike in slovenskega lektorata. 3. in 6. 12. 2018 so v okviru projekta SDIC obeležili stoletnico smrti Ivana Cankarja, ki mu je lektorica že v zimskem semestru posvetila nekaj ur. 3. 12. je dr. Marlena Gruda izvedla predavanje o življenju in ustvarjalnosti Ivana Cankarja, obogateno s slikovnim in filmskim gradivom. Študenti so predstavili Cankarjevo dramatiko in prebirali odlomke, ki so jih prevedli za *Antologijo* in v okviru prevajalskih vaj. 6. 12. so si ogledali film *Cankar*; dogodka sta bila dobro obiskana. 5. 3. so se srečali s Katarino Šalamun Biedrzycko ob izidu njene knjige. Ob knjižni izdaji študij o slovenski in poljski literaturi *Wśród słoweńskich i polskich autorów* (Med slovenskimi in poljskimi avtorji) je Društvo poljskih pisateljev organiziralo srečanje z avtorico. Udeležili so se ga tudi nekateri slavisti ter predstavnik slovenskega veleposlaništva. 11. 4. so jih na lektoratu obiskali dijaki iz Ljubljane in aktivno sodelovali v konverzacijah s študenti. 6. in 8. 5. so organizirali predavanji dr. Silvije Borovnik o slovenski literaturi, ki je predavala najprej o esejistiki Draga Jančarja in Aleša Debeljaka,

o vprašanjih večkulturnosti in medkulturnosti ter položaju Slovencev v EU, v drugem predavanju pa se je posvetila pisateljicam Brini Svit, Erici Johnson Debeljak, Maruši Krese in Maji Haderlap, ki ustvarjajo v kontekstu dvokulturnosti in dvojezičnosti. Od 19. do 25. 5. so organizirali enotedensko strokovno ekskurzijo študentov slovenskega lektorata po Sloveniji s ciljem spoznavanja slovenske literature. Ekskurzije se je udeležilo sedemnajst študentov lektorata, ki sta jih vodili asistentka dr. Marlena Gruda in lektorica. V začetku junija so študenti predstavili ekskurzijo na srečanju študentskega znanstvenega krožka v obliki projekcije fotografij, v oktobru pa tudi trajnejšo predstavitev ekskurzije na oglasni deski oddelka. V **Lodžu** so 15. 11. lektorice slovenščine, bolgarščine in srbščine s pomočjo študentov organizirale *Fuksówko* (brucovanje), na kateri so študenti predstavili posamezne države, sledil je kviz in na koncu zabava, glavni namen srečanja je bila integracija študentov prvega letnika. Od 3. do 9. 12. so na lektoratu potekali SDIC. 3. 12. je lektorica s pomočjo študentov pripravila dogodek *Let's meet Na klancu*. V uvodnem delu je predstavila CSDTJ ter projekt SDIC. Predstavitev so prevajali v poljščino, saj so bili na srečanju prisotni tudi študenti prvega letnika in drugi profesorji z oddelka. V nadaljevanju so študenti s pomočjo projekcije predstavili Ivana Cankarja (njegovo življenje in delo), sledil je kviz z nagrado. Prisotnim so študenti predstavili tudi *Antologijo* in prebrali odlomek iz romana *Na klancu* v različnih slovanskih jezikih. Na koncu so predstavili in igrali družabno igro *Klanec*, več časa zanjo so si vzeli na urah lektorata. 4. 12. so predvajali film *Cankar*, dan pozneje pa še film *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja*. Lektorica je v oddaji Slovencem po svetu Radia Slovenija predstavila SDIC v Lodžu. Februarja jim je predaval dr. Andrej Šurla na temi *Zgodovina slovenske popularne glasbe* in *Samopodoba Slovencev in Slovenije v besedilih popularne glasbe*. O podjetništvu jim je predavala Agata Glaz in še o problemih, ki se pojavljajo pri sinhronem prevajanju. Marca je na oddelku potekal *Dan odprtih vrat* za srednješolce, na katerem je lektorica predstavila slovenščino, Slovenijo in slovenistiko. Aprila so si ogledali filma *Aleksandrinke* ter *Kajmak in marmelada*. Dr. Maša Guštin jim je predavala na temo *Emigracija – imigracija: Cikel predavanj o izseljenstvu in priseljenstvu na Slovenskem*, njeno drugo predavanje pa je bilo na temo *Jugoslovenija in čefurji – podoba imigrantov iz bivših republik Jugoslavije v slovenskem filmu*. Maja so organizirali karaoke (Słowiańskie karaoke), na katerih so prepevali in se družili. V okviru festivala *Festiwalu Nauki Techniki i Sztuki w Łodzi* so s študenti pripravili predstavitev *Kaj so Bolgarija, Srbija in Slovenija dale svetu?* (Co Bułgaria, Serbia i Słowenia dały światu?). V **Varšavi** je lektorica 17. 10. sodelovala pri pripravi in izvedbi srečanja s pesnikom in esejistom Milanom Deklevo. Tiskovno konferenco ob izidu knjige *Z nicości w czas* (prevedla Marlena Gruda) je organizirala založba Sedno. Od 19. do 23. 11. je jezikovna šola v Płocku za študente kroatistike, bohemistike in slovenistike izvedla petdnevno intenzivno učenje jezikov, ki ga je organiziral in financiral Inštitut za zahodno in južno slavistiko Univerze v Varšavi. Pod mentorstvom lektorice so študentke na študentski konferenci *Cankar i(n) mi*, ki jo je organizirala slovenistika v Beogradu. Na konferenci so študentke četrtega letnika varšavske slovenistike nastopile s prispevkoma: Zuzanna Cichocka: *Pomensko polje besede »hlapec« v slovenskem jeziku*, Kinga Stolarska in Aleksandra Lorens: *Vrhnika v izbranih delih Ivana Cankarja.* 12. 12. je na lektoratu sledila predstavitev *Antologije* in prevajalska delavnica za študente Inštituta za zahodno in južno slavistiko. 10. 1. so priredili karaoke za študente kroatistike in slovenistike. 7. 2. so organizirali literarni večer v sodelovanju z veleposlaništvom RS v Varšavi, na katerem so tudi širši poljski javnosti predstavili *Antologijo* in predvajali film *Cankar*. 27. 5. je bila na Inštitutu organizirana tiskovna konferenca, na kateri so predstavili publikacijo *Nowy dramat słoweński*, ki obsega prevode štirih sodobnih dram (Matjaž Zupančič, *Vladimir*, Simona Semenič, *Sedem kuharic, štirje soldati in tri Sofije*, Simona Semenič, *5fantkov.si*, Dragica Potočnjak, *Rdeče češnje rada jem*). Prvi dve deli je prevedla Joanna Pomorska, drugi dve pa študenti varšavske slovenistike pod mentorstvom lektorice: Paweł Jaworski, Kinga Stolarska, Zuzanna Cichocka, Ewa Bobowicz in Tomasz Balawender.

Romunija

V **Bukarešti** so praznovali 40. obletnico lektorata slovenščine. Praznovanje so imeli 26. 11. v Casa Universitarilor. Udeležili so se je gosti dr. Roman Kuhar, dekan FF UL, dr. Simona Kranjc, predstojnica CSDTJ in dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, vodja programa STU. Posebna gostja je bila dr. Vida Rus, dolgoletna vodja lektorata slovenščine v Bukarešti (v obdobju 1984–1996). Po uradnem delu jih je v dobo zlate slovenske popevke popeljal trio Muzke. 16. 11. so se s študenti v okviru knjižnega sejma Gaudeamus udeležili predstavitve prevoda knjige *Jugoslavija, moja dežela* Gorana Vojnovića, v prevodu Paule Braga. V okviru SDIC so si ogledali film *Cankar*. 9. 12. so s študenti prostovoljci sodelovali pri božičnem bazarju na stojnici, ki jo je pripravilo Veleposlaništvo RS v Bukarešti. 25. 3. so organizirali filmski večer, na katerem so si ogledali film Janeza Burgerja *Ivan*. Tudi v tem študijskem letu so organizirali študentsko ekskurzijo po Sloveniji, ki je potekala med 3. in 6. 5. Ogledali so si Piran, Postojnsko jamo, Ljubljano, Vrbo, Bled itn.

Rusija

V **Moskvi** so si med 8. in 12. 11. lahko v moskovskem kinu Junost na Tednu slovenskega filma v Rusiji ogledali filme *Houston, imamo problem*, *Nika*, *Slovenija, Avstralija in jutri ves svet*, *Ivan*, *Stekle lisice*, *Dolina miru* in *Košarkar naj bo*. Na dveh filmskih večerih sta s tolmačenjem pogovorov pred in po projekciji aktivno sodelovali tudi študentki četrtega letnika Olga Čufistova in Veronika Starkova. 3. 12. so v Vseruski državni knjižnici za tuje književnosti Margarite Rudomino v okviru projekta SDIC pripravili okroglo mizo, posvečeno 100. obletnici smrti Ivana Cankarja, na kateri sta sodelovali gospa dr. Nadežda Pilko in gospa Tatiana Čepelevskaja z Inštituta za slavistiko Ruske akademije znanosti in umetnosti, dr. Anna Bodrova s Sanktpeterburške državne univerze ter dr. Nadežda Starikova z Moskovske državne univerze M. V. Lomonosova. Okroglo mizo je moderirala dr. Iulia Sozina, vodja Centra slovanskih kultur. Po okrogli mizi so predstavili *Antologijo*, študenti, ki so prispevali prevode za antologijo, so prebrali tudi nekaj odlomkov v ruščini. Predstavitve sta se udeležili še dr. Anna Bodrova in študentka Sofja Tokarefskih iz Sankt Peterburga ter podelili z njimi svojo izjemno prevajalsko izkušnjo. Na obeh dogodkih so bili tudi predstavniki z veleposlaništva RS v Moskvi, veleposlanik RS Branko Rakovec, Andreja Šimenc in Jan Sitar. 4. 12. so na Centru slovanskih kultur organizirali še projekcijo dokumentarno-igranega filma *Cankar*. 21. 2. so študentke in študenti, ki na Filološki fakulteti študirajo ali se učijo slovenščino, v prostorih fakultete pripravili *Slovenski večer*. Slišali so Prešernovega *Mornarja* in pesem *Pevcu*, poslušali vtise s študijskih izmenjav v Sloveniji in s *Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*, vmes so si ogledali tudi Centrov film o Sloveniji, Kreslinova *Črna kitara* pa je odmevala tudi v ruskem prevodu. Večera so se udeležile tudi dr. Natalija J. Ananjeva, predstojnica katedre, dr. Olga S. Plotnikova in Nadežda N. Starikova ter Andreja Šimenc z veleposlaništva RS v Moskvi. Po koncu programa je lektor poskrbel za sladkanje. V Moskvi so tudi v tem študijskem letu nadaljevali s tradicijo Večerov slovenskega filma, in sicer s filmi *Na planincah* (25. 9.), *Zvenenje v glavi* (23. 10.), *Traktor, ljubezen in rock'n'roll* (13. 11.) ter *Stanje šoka* (21. 3.). V **Sankt Peterburgu** so sodelovali pri projektu SDIC in prevajali besedila, dr. Anna Bodrova se je udeležila okrogle mize v Moskvi.

Slovaška

V **Bratislavi** je 18. 10. gostoval Esad Babačić, ki je v prostorih slovenskega veleposlaništva na literarnem večeru predstavil svoje delo in najnovejšo pesniško zbirko *Odrezani od neba*. Študenti so iz omenjene zbirke prevedli pesmi in slovaške prevode brali na večeru. Nato je pesnik na Filozofski fakulteti profesorjem in študentom slavistike približal zgodovino slovenskega punka. V zimskem semestru so si lahko študenti magistrskega študijskega programa Srednjeevropske študije izbrali nov predmet Ivan Cankar v kontekstu slovenske moderne. 16. 11. jih je lektorica v okviru predmeta odpeljala na ogled »slovenskega« Dunaja, pri izvedbi ekskurzije so ji pomagali tudi kolegi z Dunaja: dr. Elizabeta Jenko, Jernej Ključevšek in študent dunajske slovenistike Stefan Oraže, ki je ekskurzijo tudi vodil. V okviru projekta SDIC so pripravili več dogodkov. 3. 12. je Lado Jakša na fakulteti pripravil glasbeno-literarno delavnico, na kateri je okoli 30 udeležencev ob glasbeni spremljavi gosta spoznavalo Cankarjeve misli, z različnimi glasbili pa so tudi sami obogatili pripravljene fotografije. 4. 12. se je Lado Jakša slovaškemu občinstvu predstavil s koncertom *Podobe iz sanj* v secesijski dvorani Moyzesova sien. Goste so pozdravili prodekan FiF UK dr. Miloslav Vojtech, predstojnica Oddelka dr. Mária Dobríková in Mateja Kobav z veleposlaništva RS. Lektorica je približno 80 obiskovalcem približala Cankarjevo življenje in njegovo delo, Lado Jakša pa je Cankarjevo delo predstavil z odlično glasbo in prelepimi fotografijami. 5. 12. je v prostorih fakultete potekala predstavitev *Antologije.* Študenti so v slovanskih jezikih (7), ki se jih učijo oziroma katerih govorci so, prebrali izbrana Cankarjeva dela, sledilo je predavanje dr. Miloslava Vojtecha z Oddelka za slovaško književnost in literarno teorijo z naslovom *Dramatická tvorba Ivana Cankara v slovenských prekladoch a na javiskách slovenských divadiel*. 7. 12. je bila v prostorih bratislavske filozofske fakultete projekcija filma *Cankar*. Z razstavo *Slovensko-slovaška dimenzija* so od februarja do aprila 2019 gostovali v Liptovskem muzeju v Ružomberku in v muzeju Čierny orol v Liptovskem Mikulašu. Lektorica slovenščine je otrokom OŠ Bystricka v Ružomberku približala Slovenijo, naučili so se tudi nekaj osnovnih fraz v slovenščini. Od 9. do 12. 4. sta na fakulteti gostovali Kristina Pritekelj in Anka Polajnar iz knjižnice na FF UL. Kristina Pritekelj je študentom slovenistike predstavila iskanje po slovenskem knjižničnem katalogu COBISS + in drugih digitalnih zbirkah. 24. 4. je v Bratislavi gostoval dr. Aleš Kozár s Filozofske fakultete Univerze v Pardubicah. Na literarnem popoldnevu je govoril o razlikah med sodobno češko in slovensko književnostjo, prevodih slovenskih avtorjev v češčino, svojih prevajalskih začetkih, težavah, s katerimi se je kot prevajalec srečal, podrobneje je predstavil slovenskega pisatelja Gorana Vojnovića, pogovor je popestril tudi z branjem odlomkov iz Vojnovićevih romanov Čefurji raus! in *Jugoslavija, moja dežela*, ki ju je prevedel v češčino. Od 29. 4. do 3. 5. je

pri njih gostovala dr. Saška Štumberger s FF UL s predavanji o novejših besedotvornih postopkih v slovenščini in poimenovanju za ženske osebe v slovarjih in besedilih. V prostorih veleposlaništva RS v Bratislavi je bilo 13. 5. odprtje razstave z naslovom Čipka dežele Kranjske, ki jo je pripravil TIC Železniki; razstave so se udeležili tudi študenti slovenistike. Na pobudo lektorice so predstavniki TIC Železniki prišli tudi na fakulteto, kjer sta klekljarici študentom predstavili kranjsko čipko. 22. 5. so v sodelovanju s slovaškim jezikoslovnim društvom pripravili gostovanje dr. Mateja Šeklija s FF UL, ki je predaval o lingvogenezi južnoslovanskih jezikov. 12. 6. so v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom, slovaško čebelarsko zvezo in Osnovno šolo Miloslavov v prostorih osnovne šole Miloslavov pripravili medeni zajtrk za okoli 100 učencev. Pozdravil jih je slovenski veleposlanik na Slovaškem Gregor Kozovinc, čebelarji so jim pokazali pripomočke, ki jih uporabljajo pri svojem delu, lektorica pa je otrokom prebrala pravljico Marjana Mančka z naslovom *Iz dnevnika Čebelice Medke*.

Srbija

V **Beogradu** je 17. 10. predavala dr. Mirjana Starović iz Lexicoma s temo *Sodobna prevajalska orodja*, 25. 10. pa so gostili skupino književnikov iz Založbe Pivec v Mariboru. Na literarnem srečanju, ki ga je vodila lektorica, so se predstavile pesnice Stanka Hrastelj, Petra Kolmančič in Bina Štampe Žmavc ter pisatelj Avgust Demšar. Literate je predstavil urednik Nino Flisar, sledilo je avtorsko branje in prevodi v srbščino. 17. 11. je lektorica v prostorih društva Sava pripravila predstavitev UL. V času SDIC jim je o Cankarju predavala dr. Mateja Pezdirc Bartol s FF UL. 27. 11. je na Filološki fakulteti za študente pripravila predavanje z naslovom *Stvar je največja hudobija, kar sem jih doslej napisal. Cankarjevo Pohujšanje v dolini Šentflorjanski in inovativnost dramske forme* in v Društvu Slovencev v Beogradu Sava predavanje *Kadar pišem dramo, je oder pred mojimi očmi. Univerzalnost in aktualnost Cankarjeve dramatike*. 8. in 9. 12. je pri njih potekala mednarodna študentska konferenca *Cankar i(n) mi*, na kateri je sodelovalo 30 študentov iz petih držav (Srbije, Slovenije, Poljske, Bosne in Hercegovine ter Nemčije), zvečer so pripravili južnoslovanski večer v prostorih Nacionalnega sveta slovenske narodne manjšine. Konferenca je poleg kakovostnih prispevkov doprinesla tudi k mednarodnim povezavam slovenistik, med drugim se je je iz Varšave s svojimi študenti udeležila dr. Jasmina Šuler Galos. 9. 12. se je program nadaljeval v Jugoslovanskem dramskem gledališču, kjer jim je dr. Jelena Kovačević predstavila slovenske gledališke umetnike v Beogradu in dramo *Kralj na Betajnovi*: od 1948 do 2018. 1. 3. so si s študenti slovenščine ogledali film *Izbrisana* režiserja in scenarista Miha Mazzinija, prikazanega v okviru mednarodnega filmskega festivala Fest. 16. 3. je na fakulteti potekal *Dan odprtih vrat*, na katerem so se predstavili tudi slovenisti. Bodoči študenti, okoli 70, so najprej sodelovali v kvizu o Sloveniji in slovenščini, nato pa smo jim predstavili možnosti za učenje in študij slovenščine. 20. 3. so v prostorih Nacionalnega sveta in Društva Slovencev Sava prisluhnili besedam dr. Tanje Tomazin, avtorice knjige *Postmodernizem v slovenskem in srbskem romanu*. Po uvodnih besedah dr. Gorana Korunovića z Oddelka za srbsko književnost in južnoslovanske književnosti jim je dr. Tanja Tomazin v pogovoru z dr. Majo Đukanović predstavila zadnji dve desetletji 20. stoletja v slovenskem in srbskem romanu. 11. 4. je imela mag. Jelena Budimirović v društvu Sava prevajalsko delavnico, na kateri je predstavila svoj prevod romana *Boštjanov let*. 18. 4. so na lektoratu priredili pogovor na temo *Slovenščina v poklicnem življenju*, na katerem sta svoje delovne izkušnje v Slovenskem poslovnem klubu predstavili mag. Jelena Budimirović, zaposlena na Ministrstvu za evropske integracije, in Snežana Goršek, ki dela na slovenskem veleposlaništvu v Beogradu. 6. in 7. 5. je na lektoratu gostovala dr. Amalija Maček s FF UL in pripravila dvodnevni intenzivni tečaj tolmačenja in nato še predavanje z delavnico *Uvod v tolmačenje*. 8. 5. so v Društvu Slovencev Sava organizirali predavanje dr. Katje Mihurko Poniž z UNG z naslovom *Zofka Kveder, slovanska kulturna in feministična ikona*. Na konferenci mladih slavistov, ki je potekala 9. 5. na Inštitutu za slovansko filologijo na univerzi ELTE v Budimpešti, so svoje prispevke predstavili trije študenti lektorata: Vanja Praizović, Vera Majstorović in Tomislav Perušić. 10. 5. se je začel mednarodni študentski gledališki festival FIST s sloganom *Poglej se*. Na FIST-u sodelujeta kot prevajalca tudi študenta Lektorata za slovenski jezik, Neda Avramović in Darko Ilin. 11. 5. je potekala na Trgu Nikole Pašiće prireditev ob dnevu Evrope, na kateri se predstavljajo številna veleposlaništva. Študent slovenščine Aleksa Martinović je zainteresiranim na slovenski stojnici predstavljal možnosti za učenje slovenščine na Filološki fakulteti. 18. 5. so priredili promocijski dogodek, poimenovan *Poskusi slovenščino*. V prvem delu je lektorica s pomočjo študentov izvedla kratek tečaj slovenščine, sledil je kviz *Hitri prsti* študenta Željka Marjanovića, na katerem so prisotni s pomočjo pametnih telefonov poskusili v čim krajšem času odgovoriti na vprašanja o Sloveniji in slovenščini.

Španija

V **Granadi** so oktobra gostovale tri slovenske pesnice: Maja Vidmar, Alja Adam in Kaja Teržan. 15. 10. je bilo organizirano dvojezično branje in pogovor s pesnicami, nato še delavnica kreativnega pisanja pri pouku slovenščine. 3. 12. so predstavili *Antologijo Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike* in si ogledali projekcijo filma Amirja Muratovića *Cankar*. Marca so obeležili 10. obletnico lektorata. Pri njih so gostovali Gašper Male, Alenka Jovanovski ter prevajalka Barbara Pregelj. Na svetovni dan poezije so se s slovensko poezijo pridružili več kot 60 različnim pesniškim branjem po Granadi. Po dvojezičnem branju je sledil pogovor s pesnikoma ter prevajalko. Od 6. do 10. 5. je na lektoratu gostovala dr. Alojzija Zupan Sosič, ki jim je predavala o erotični poeziji ter sodobnem slovenskem romanu.

Ukrajina

V **Lvovu** so na osrednjem ukrajinskem literarnem festivalu 21. 9. gostili Barbaro Korun. Pesnica je predstavila pesniško zbirko *Pridem takoj*, ki je ravno tedaj izšla v ukrajinskem prevodu Marijane Klimec in Natalije Horoz. 5. 12. je bila predstavitev knjig na Katedri za slovansko filologijo. Lektor slovenščine in predavateljica Marijana Klimec sta predstavila zbirko prevodov sodobne slovenske književnosti v ukrajinščino *Sučasna slovenska literatura: vibrane*, ki so nastali v okviru lektorata, literarnih gostovanj in drugih priložnosti v Lvovu in Kijevu, ter *Antologijo literature Ivana Cankarja*. Predstavitvi je sledil ogled filma *Cankar* Amirja Muratovića. 6. 12. so priredili literarni večer z Blažem Božičem, Veroniko Dintinjano in Gašperjem Malejem v Knjigarni Je. Ob tej priložnosti je nastala brošura s prevodi izbranih pesmi, ki so jih prevedle študentke lvovske in kijevske slovenistike. Od 13. 5. do 17. 5. je v Lvovu gostoval dr. Damjan Huber, ki je pripravil predavanja o izgovorjavi v slovenščini ter slovenski stavčni in besedilni fonetiki. V **Kijevu** so s pomočjo JAK – Center za slovensko književnost natisnili žepne izdaje s študentskimi prevodi štirih sodobnih slovenskih pesnikov (Malej, Božič, Veber, Dintinjana), decembra 2018 so izvedli tudi njihovo gostovanje ter predstavitev *Antologije*. Ob slovenskem kulturnem prazniku so na pobudo Veleposlaništva RS v Kijevu organizirali kulturni dogodek, na katerem so nastopili študenti z branjem *Zdravice* v različnih slovanskih jezikih ter se posvetili napačnemu razumevanju paronimije v slovanskih jezikih. Dogodka so se udeležili tudi predstavniki veleposlaništev vseh držav, katerih jeziki so bili zastopani v študijskem procesu v preteklem letu. Junija so na lektoratu gostili založbo Goga, in sicer sta jih obiskala pisatelj Tadej Golob in direktor Mitja Ličen. V goste je slovensko veleposlaništvo povabilo tudi nekaj predstavnikov južnoslovanskih diplomatov. Junija 2019 sta jih obiskali Tanja Jerman in dr. Mihaela Knez s CSDTJ FF UL. Izvedli sta intenzivni delavnici didaktike slovenščine kot tujega jezika, česar študenti v rednem programu oz. študijskem načrtu niso imeli. Študenti so pridobili tudi potrdilo o udeležbi, Veleposlaništvo RS v Kijevu pa je pripravilo sprejem v počastitev njihovega zaključka študija.

Združene države Amerike

V **Clevelandu** je lektor septembra sodeloval pri pripravi in realizaciji projekta Gostilna Slovenija in gostovanja gostilne Rajh v Slovenskem Narodnem Domu. Novembra so pričeli s pripravami prve tridnevne konference pobratenih mest v okviru neprofitne organizacije Global Cleveland. Lektor je na konferenci zastopal Ljubljano kot univerzitetno mesto in UL. Decembra je Center za slovenske študije v Clevelandu oz. lektor kot njegov vodja dobil priznanje in zahvalo Urada za Slovence po svetu ob 10-letnici delovanja, predal jo je generalni konzul Andrej Rode. Istega meseca so priredili dogodek ob projektu SDIC, razstavo petnajstih Cankarjevih prvih natisov, ki jih je lektor našel v čitalnici Slovenskega narodnega doma. Pozneje v decembru je lektor predstavil STU in CSDTJ na svetovni konferenci ASEEES v Bostonu. Februarja je lektor (so)organiziral kar tri kulturne dneve, najprej je na veleposlaništvu RS v Washingtonu predstavil originalna Prešernova rokopisa. Dogodka se je udeležilo veliko število uglednih gostov, mdr. minister dr. Miro Cerar, evropski poslanec Lojze Peterle, veleposlanik RS Stanislav Vidovič, starešina velike porote Watergate Vladimir Pregelj. Ministru in veleposlaniku so podarili *Antologijo*. V slovenski skupnosti v prostorih cerkve Sv. Marije Vnebovzete je lektor kot že vsako leto pripravil program kulturnega dne, ki ga je skupaj z Joejem Valentinčičem povezoval, nastopilo je več predstavnikov slovenske skupnosti, tako z glasbenimi vložki kot s poezijo. Ob okroglih obletnicah so se posvetili tako Ivanu Cankarju kot Valentinu Vodniku. V okviru tedna kurentovanja je organiziral tudi odprtje razstave *Prešeren v popularni glasbi*, ki jo je zanje pripravil in prevedel Gorenjski muzej. Na dogodku so uradno odprli tudi Prešernovo sobo, lektor pa je imel krajše predavanje o slovenski literaturi in pomembnosti literature ter jezika za osnovanje narodne zavesti. Dogodek je izjemno popestril donator Evgen Favetti, ki je pripravil kratko zgodovino svoje družine in poti ter zgodovine rokopisov. Lektor je sodeloval tudi pri pripravi ostalih dogodkov ob kurentovanju, ki je tokrat potekalo kar 6 dni, z glavno parado mask v soboto. V začetku maja je lektor sodeloval pri organizaciji tridnevne

konference pobratenih mest in v okviru konference organiziral koncert Vlada Kreslina, nato pa še veliki dobrodelni koncert Vlada Kreslina v Slovenskem narodnem domu. Denar, zbran na koncertu, ki se ga je udeležilo okoli 200 ljudi, bo pripomogel k napredku Slovenskega muzeja in arhiva. Skupaj z Vladom Kreslinom se je lektor nato odpravil v Washington na veleposlaništvo, kjer je pripravil koncert pred številno publiko, posvečen preminulemu Vladimirju Preglju. Lektor je pripravil že tradicionalni majski tečaj preživetvene slovenščine v okviru meseca kulture v Washingtonu. Udeležba je bila znova velika, nekaj udeležencev se je pozneje vpisalo tudi v razrede lektorata. V soboto je lektor kot prostovoljec pomagal pri izvedbi dneva odprtih vrat veleposlaništva, kjer se je zvrstilo na tisoče obiskovalcev.
V **Lawrenceu** so 3. 3. sodelovali na predstavitvi slovanskih pomladnih običajev za krajane Lawrencea, v maju pa je lektorica pripravila kratek uvod v slovenski jezik in kulturo za študente poslovne šole in inženirstva pred odhodom na študijsko potovanje po Sloveniji.
V **Seattlu** so imeli na obisku gostujoče raziskovalce: dr. Alenko Jensterle - Doležal s Karlove Univerze v Pragi in prof. Valterja Subana Fakultete za pomorstvo UL. Gosta sta se pogovarjala s študenti slovenščine na različne teme in jim bila na voljo za »intervjuje«.
Na uraden obisk je prišel veleposlanik RS v ZDA, mag. Stanislav Vidovič, ki se je aktivno udeležil *Dneva odprtih vrat* za promocijo dolgoletne izmenjave raziskovalcev med UW in UL, spoznal vrsto prejšnjih ameriških udeležencev izmenjave. V sodelovanju s seattelskim društvom Slovencev Slovenska miza so organizirali praznovanje Prešernovega dne v Seattlu, in sicer s tematskim poudarkom na stripu in grafičnem romanu v Sloveniji, pri čemer so s poučnimi in zabavnimi predstavitvami nastopili štirje mestni strokovnjaki: dr. José Alaniz (slavistika), mag. Nina Beguš (slovenistika), mag. Miha Šarani (umetnostna zgodovina) in dr. Michael Biggins (slovenistika). Slovenistično knjižno zbirko univerzitetne knjižnice so dopolnili z okrog 340 novimi slovenskimi knjigami na različne teme, slovenistična zbirka knjižnice UW je poleg zbirk Kongresne knjižnice v prestolnici Washington najobsežnejša v ZDA. Vodja slovenistike dr. Michael Biggins je imel številna srečanja za vzpostavitev meddisciplinarnega poletnega učnega programa na temo humanistika in umetna inteligenca, ki bo potekal v Sloveniji avgusta–septembra 2020.
Na **Stanfordu** so sodelovali pri dejavnostih Mednarodnega dneva maternega jezika v okviru univerze in predstavljali slovenščino.

10 Bibliografija učiteljev slovenščine na tujih univerzah v letih 2018 in 2019

Lidija Arizankovska

Lidija Arizankovska, 2018: Univerbizacija vo makedonskiot jazik. Amela Šehović (ur.): *Zbornik radova, Osamnaesta međunarodna naučna konferencija Komisije za tvorbu riječi Međunarodnog komiteta slavista, Univerbacija/Univerbizacija u slavenskim jezicima*, Sarajevo, 4–7. aprila 2017. Sarajevo: Slavistički komitet. 31–42. http://www.slavistickikomitet.ba/Univerbacija/Univerbizacijauslavenskimjezicima.pdf

Lidija Arizankovska, 2018: Makedonskiot jazik niz procesot na globalizacijata od zboroobrazuvački aspekt. *XVI. Megjunarodni kongres Slavista, Beograd (povzetki Tematskega bloka)*. https://sites.google.com/site/abstraktytemblokakslmks/

Lidija Arizankovska, 2018: Ulogata na preveduvačkata dejnost vo afirmacija na makedonistikata na relacija Makedonija-Slovenija (aktuelna sostojba i perspektivi). *Zbornik Minatoto na jazičniot svet denes i utre*. Skopje: Institut za makedonski jazik »Krste Misirkov«. 15–23.

Maria Bidovec

Maria Bidovec, 2018: Pouk slovenskega jezika in književnosti na italijanskih univerzah. A. Žele, M. Šekli (ur.): *Slovenistika in slavistika v zamejstvu – Videm. Zbornik slavističnega društva Slovenije 28*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 36–50.

Maria Bidovec, 2019: Guerra e pace: l'Adriatico nella Gloria del Ducato di Carniola (1689). P. Lazarević Di Giacomo, M. R. Leto: *L'Adriatico tra sogno e realtà*. Alessandria: Edizioni dell'Orso. 65–94.

Ana Fras

Ana Fras, 2018: El verbo soporte DAR en español y sus correspondencias en esloveno (elektronski vir). *Brazilija: Guavira Letras : revista eletrônica do programa de pós-graduação em letras*. 27. 96–113.

Tina Jugović

Tina Jugović, 2019: Izobraževanje učiteljev slovenščine kot tujega jezika na univerzah v tujini – danes in jutri. Mojca Smolej (ur.): *1919 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. 55. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 163–169.

Jelena Konicka

Jelena Konicka, 2019: Slovenistika v Litvi (1995–2019). Mojca Smolej (ur.): *1919 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. 55. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 177–182.

Jelena Konicka, 2019: Русские и словенские библейские фразеологизмы как интерпретаторы библейского текста. Девятые Римские Кирилло-Мефодиевские чтения. Материалы конференции (4—9 февраля 2019 г.). Москва: Индрик. 107–112.

Mateja Kosi

Mateja Kosi, 2019: Posebnosti sklanjatve samostalnikov v prleškem narečju panonske narečne skupine na primeru govora vasi Cven. *Opera Slavica. Slavistické rozhledy. Jezikoslovni zvezek XXIX*, 2019/2. Brno: Masarykova univerza.

Mateja Kosi, 2019: Tema zdravje v učbenikih za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika. Učenje za umetnost življenja (elektronski vir). *Zbornik prispevkov mednarodnega simpozija o avtonomiji na OŠ Franceta Prešerna Črenšovci*. Črenšovci: OŠ Franceta Prešerna.

Aleš Kozár

Aleš Kozár, 2018: Stýkání. Výběr současné slovinské, české a slovenské lgbt literatury. *Powerprint*. Praha. ISBN 978-80-7568-095-2 (prevod odlomkov Nataše Sukič, 100–117).

Aleš Kozár, 2018: Marko Sosič – portret. *iLiteratura.cz*. http://www.iliteratura.cz/Clanek/40421/sosic-marko

Aleš Kozár, Jasmin B. Frelih, 2018: Na/půl. *iLiteratura.cz*. 26. 3. 2018. http://www.iliteratura.cz/Clanek/39663/frelih-jasmin-b-napol (prevod odlomka)

Aleš Kozár, Aljaž Koprivnikar, 2018: Svět jako složená skládanka. *iLiteratura.cz*. 26. 3. 2018. http://www.iliteratura.cz/Clanek/39661/frelih-jasmin-b-napol-in-literatura (prevod eseja)

Aleš Kozár, 2019: Marko Sosič: *Balerina, balerina* (prevod odlomka). http://www.iliteratura.cz/Clanek/40423/sosic-marko-balerina-balerina

Aleš Kozár, 2019: Ale co jsou něžné třešňové květy jiného? Mlajši slovenski pesniki (izbor – Miriam Drev, Petra Kolmančič, Miklavž Komelj, Peter Svetina). *Tvar* 2019/11.

Jernej Kusterle

Jernej Kusterle, 2018: Slovenska ulična poezija po letu 1991 in vpliv nestrpnosti. Alenka Čuš, Marcello Potocco, Lidija Rezoničnik, Nina Zavašnik (ur.): *Družbeni in politični procesi v sodobnih slovanskih kulturah, jezikih in literaturah*. Koper: Založba Univerze na Primorskem. 101–118. http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-7023-93-0.pdf

Jernej Kusterle, 2018: Cankarjeva Erotika z vidika dekadenčne estetike. Jožica Čeh Steger, Simona Pulko, Melita Zemljak Jontes (ur.): *Ivan Cankar v medkulturnem prostoru (Ob stoti obletnici Cankarjeve smrti)*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. Zora 126. 284–294.

Aleš Cvek, 2018: Zapuščina. Uredil Jernej Kusterle. Jesenice: Kulturno-umetniški klub Artista.

Klemen Lah

Ante Perković, 2018: Sedma republika: pop kultura in razpad Jugoslavije. Prevod Klemen Lah. Brezovica pri Ljubljani: Grafični atelje Zenit.

Soprevajalec sodobne romunske poezije, objavljene v revijah *Poetikon* in *Literatura*.

Ponatis učbenikov in beril za srednjo šolo ter gimnazije (soavtorstvo Klemen Lah): *Odkrivajmo življenje besed 1*, *Odkrivajmo življenje besed 2*, *Umetnost besede 1*, *Umetnost besede 2*, *Umetnost besede 3*, *Umetnost besede 4*.

Rada Lečič

Rada Lečič, 2018: *Slovenščina od A do Ž* (2. del). Cerkno: Založba Gaya, Gaya d. o. o.

Rada Lečič, 2018: *Basic grammar of the slovene language – language manual* (dopolnjena izdaja). Cerkno: Založba Gaya, Gaya d. o. o.

Rada Lečič, 2018: Ob 100-letnici smrti dvojni poklon Cankarju. *Primorski dnevnik*, 4. 12. 2018.

Metka Lokar

Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Učbenik 3* (v tisku). Prevod Metka Lokar. Peking: People's Education Press.

Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Delovni zvezek 3* (v tisku). Prevod Metka Lokar. Peking: People's Education Press.

Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Priročnik za učitelje 3* (v tisku). Prevod Metka Lokar. Peking: People's Education Press.

Metka Lokar, 2019: Biti daleč, blizu in »nekje vmes«. Ivo Stropnik, Urška Zupančič (ur.): *Rp./Lirikon21: revija za poezijo* XXI. 188–190. http://uvkf.si/sl/lirikonfestovo-knjizevno-omizje-2019-21-refleksij-o-distanci-in-melanholiji-v-xxi-st-9-21-

Tjaša Lorbek

Tjaša Lorbek, 2018: Idioma esloveno en las universidades extranjeras. Constanza Adduci (ur.): *Actas de las IV Jornadas Internacionales sobre formación e investigación en lenguas y traducción: lenguas en el cruce de fronteras: políticas, prácticas y saberes*. Buenos Aires: Instituto de Enseñanza Superior en Lenguas Vivas Juan Ramón Fernández. 58–61.

Primož Lubej

Jurij Andruhovič, 2018: *Moskoviada*. Prevedla Primož Lubej in Janja Vollmaier Lubej. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Karin Marc Bratina

Karin Marc Bratina, 2018: Frazeologija istrskega in kraškega narečja – medjezikovna in kulturnosemantična analiza frazemov iz pojmovnega polja družina. Aleksandra Bizjak Končar, Helena Dobrovoljc (ur.): *Zbornik prispevkov s simpozija 2017*. Nova Gorica: Založba Univerze. 89–98. http://www.ung.si/media/storage/cms/attachments/2018/11/29/16/56/02/Skrabcevi_dnevi_10_11k18.pdf.

Karin Marc Bratina, 2018: Slovenščina na študiju prevajanja in tolmačenja v Trstu. Andreja Žele, Matej Šekli (ur.): *Slovenistika in slavistika v zamejstvu – Videm* (Zbornik Slavističnega društva Slovenije). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 159–164.

Željko Marković

Željko Marković, 2018: Srpski perceptivni glagoli od osnova mot-, mat- i njihovi slovenački ekvivalenti. *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik* 66/1. 197–214.

Mladen Pavičić

Mladen Pavičić, 2018: Czy granice języka słoweńskiego oznaczają granice literatury słoweńskiej? Na przykładzie powieści trzech autorek współczesnych. Elżbieta Solak, Barbara Popiołek in Bojana Todorović (ur.): *Słowiańskie przyjemności 2: Przekraczanie granic*. Kraków: Wydawnictwo »scriptum«. 67–82.

Mladen Pavičić, 2018: Ali res morajo biti meje slovenskega jezika tudi meje slovenske književnosti? Ob romanih treh pisateljic. Maria Wtorkowska, Maria Wacławek in Lidija Rezoničnik (ur.): *Sedemdeset let poučevanja poljskega jezika v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. 139–149.

Mladen Pavičić, 2018: Az első szlovén könyv és egy új díjnyertes regény. Mojca Kumerdej Kronosz Aratása című regénye a szlovén reformáció és ellenreformáció tükrében. Anna István (ur.): *Reformáció és kánon a szláv irodalmakban, kultúrákban és nyelvekben*. Budapest: ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszék. 53–66.

Mladen Pavičić, 2018: A nemtelenség labirintusában. Mária Dudás in Előd Dudás (ur.): *Velencétől Dubrovnikig*. Budapest: ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszék. 193–201.

Ivana Petric Lasnik

Ivana Petric Lasnik, Nataša Pirih Svetina, Andreja Ponikvar, 2018: *ABC … gremo*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Sanja Pirc

Sanja Pirc, 2018: Percepcija slovenskega jezika in kulture na Univerzi La Sapienza v Rimu. A. Žele, M. Šekli (ur.): *Slovenistika in slavistika v zamejstvu – Videm. Zbornik slavističnega društva Slovenije* 28. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 169–172.

Lara Pižent

Lara Pižent, 2018: Pouk slovenskega jezika in književnosti na zamejskih in drugih italijanskih univerzah. A. Žele, M. Šekli (ur.): *Slovenistika in slavistika v zamejstvu – Videm. Zbornik slavističnega društva Slovenije* 28. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 151–155.

Maja Rančigaj Beneš

Maja Rančigaj Beneš, 2019 (recenzija): Victoria Ivashchenko et al, ur. Slavic terminology of the End of the 20th and the Beginning of the 21st Centuries. *Časopis pro moderní filologii* 2019/2. 231–233.

Mateja Rozman

Mateja Rozman, 2018: A Carantânia, exemplo de democracia e independência. *Publico*, 8. 2. 2018.

Slavo Šerc

Lukas Bärfuss, 2019: *Hagard*. *Sodobnost International* (zbirka Horizont) Prevedel Slavo Šerc. Ljubljana.

Eva Šprager

Radoslav Parušev, 2018: *Od znotraj*. Prevod Eva Šprager. Ljubljana: KUD Polica Dubove.

Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike, 2018. Uredili Mojca Nidorfer Šiškovič in Mateja Lutar. Posamezni prevodi Eva Šprager. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Ivan Cankar, 2019: *Образи от сънища (Podobe iz sanj)*. Uvodna beseda in posamezni prevodi Eva Šprager. Sofija: Stiluet.

Jasmina Šuler Galos

Jasmina Šuler Galos, 2018: Podoba Srednje Evrope v izbranih poljskih romanih. Maria Wtorkowska, Maria Wacławek, Lidija Rezoničnik (ur.): *Sedemdeset let poučevanja poljskega jezika v Ljubljani: posvečeno Nikolaju Ježu*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 95–105.

Jasmina Šuler Galos, 2018: Ewolucja (Słowenia), Historia (Słowenia), Rewolucja (Słowenia). G. Szwat-Gyłybowa, D. Gil, L. Miodyński (ur.): *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach* XVIII–XXI/2. *Historia. Ewolucja. Rewolucja*. Warszawa: SOW. http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/1066

Jasmina Šuler Galos, 2019: Tymczasowe przestrzenie autonomiczne jako alternatywa dla państwowych instytucji kultury – transfer idei z przestrzeni instytucjonalnej do antyinstytucjonalnej. Magdalena Bogusławska, Anna Kobylińska, Sylwia Siedlecka (ur.): *Zmiana Ram. Instytucje po roku 1988 w Europie Środkowej i na Bałkanach*. Warszawa: Libron. 341–364.

Jasmina Šuler Galos, 2019, Pripovedna dela kot učno gradivo pri pouku slovenščine kot tujega jezika. Mojca Smolej (ur.): *1919 v slovenskem jeziku literaturi in kulturi*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 218–224.

Andrej Šurla

Monika Gawlak, 2018: Prevod – dialog – komparativistika. *Življenje med antiko in avantgardo: zbornik ob jubileju Janeza Vrečka*. Prevedel Andrej Šurla. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 77–89.

Andrej Šurla, 2018: Čehi (oz. Moravci) v Cankarjevi literaturi. *Z Lublaně přes Vídeň do Prahy – Ivan Cankar a jeho současníci*. Simpozij v Pragi 22. in 23. 11. 2018. Praha: Národní knihovna České republiky.

Bojana Todorović

Elżbieta Solak, Barbara Popiołek, Bojana Todorović (ur.), 2018: *Słowiańskie przyjemności 2 – Przekraczanie granic*. Kraków: Scriptum.

Saša Vojtech Poklač

Saša Vojtech Poklač, Miloslav Vojtech, 2018: Dramatika Ivana Cankarja v slovaških prevodih in na odrskih deskah slovaških gledališč. Jožica Čeh Steger, Simona Pulko, Melita Zemljak Jontes (ur.): *Ivan Cankar v medkulturnem prostoru. Ob stoti obletnici Cankarjeve smrti*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. *Zora* 126. 149–159.

Svetlana Kmecová, Saša Vojtech Poklač, 2018: Ona s koso. Nekateri vidiki dojemanja smrti in njihova prisotnost v slovenski in slovaški frazeologiji. Mojca Smolej (ur.): *Jezik in slovstvo* 63/4. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 63–75.

Saša Vojtechová Poklač, Svetlana Kmecová, 2019: *Slovinčina – jazyk na pomedzí slovanského, germánskeho, románskeho a ugrofínskeho sveta. Historická revue* 30/6. 60–64.

Philoloica 77, 2018: Uredila Saša Vojtechová Poklač. Bratislava: Vydavateľstvo Univerzity Komenského v Bratislave. 454 strani.

55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture 1919 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi (1.–13. 7. 2019)

asist. dr. Damjan Huber, red. prof. dr. Mojca Smolej

1 Uvod

55. Seminarja, ki smo ga v primerjavi s prejšnjimi podaljšali za en dan (končali smo v soboto namesto v petek), se je udeležilo 96 udeležencev iz 26 držav: 74 študentov, 12 asistentov, profesorjev in lektorjev s tujih univerz ter učiteljev v zamejstvu in 10 udeležencev, ki se s slovenščino ukvarjajo na drugih poklicnih področjih. Na podlagi programov sodelovanja ter za lektorate slovenščine na univerzah v tujini smo podelili 66 štipendij (meddržavne štipendije so bile v države, ki so posebej zahtevale uradno pot pošiljanja – Bolgarija, Češka, Madžarska, Poljska, Slovaška –, poslane preko Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS), 13 štipendij smo podelili zamejskim organizacijam, 14 udeležencev je prejelo štipendije preko organizacijskega odbora, 3 pa so bili samoplačniki. Večina udeležencev je prejela delne štipendije, kar pomeni, da so si bivanje v dijaškem domu v celoti ali delno plačali sami.

2 Lektorske vaje ter vaje iz konverzacije in fonetike

Razvrstitev udeležencev v skupine glede na njihovo znanje, interese in seminarske izkušnje je na podlagi uvrstitvenih testov naredil vodja lektorjev, dokončno uvrstitev udeležencev v skupine pa smo naredili skupaj z lektorji po ustnem testiranju prvi dan Seminarja. Glede ustreznosti razvrstitve udeležencev v skupine se je v primerjavi s prejšnjim letom (4,37) letos ocena izboljšala (4,57), kar je ob tako heterogeni seminarski publiki (od študentov slovenščine na tujih univerzah in njihovih profesorjev do zamejskih kulturnih delavcev) zelo dobra ocena.

2.1 Lektorji in lektorske skupine

Večina lektorjev, ki so vodili lektorske skupine, poučuje slovenščino na tujih univerzah in v okviru svojih rednih delovnih obveznosti na vsaka tri leta poučujejo tudi na Seminarju (samo izpopolnjevalno literarno skupino sta vodila zunanja sodelavca). Gre za zelo izkušene lektorje, kar potrjujejo tudi zelo visoke ocene njihovega dela: povprečna ocena lektoratov je bila 4,82 (lani 4,7), podobno visoke so bile tudi ocene njihovih metod poučevanja (4,75, lani 4,61), vključevanja ustreznih tem (4,84, lani 4,81) in ocene lektorjevega spodbujanja (4,93, lani 4,89); gl. graf 1.

Lektorji so bili preko informacijskih listkov vsako jutro seznanjeni s spremljevalnim dogajanjem in drugimi tako za seminariste kot tudi lektorje pomembnimi informacijami. Težav pri izvedbi pouka in vodenju lektorske ekipe ni bilo, komunikacija z udeleženci je bila zelo dobra, vsi lektorji so svoje delo opravljali zelo zavzeto, pravočasno so oddali projekcije in poročila, v razrede so odhajali točno, na ure so bili dobro pripravljeni, med udeleženci, lektorji in organizatorji je bilo vseskozi odlično vzdušje, ki je pomembno za kakovostno delo, kar poudarjajo tudi lektorji v svojih poročilih; gl. poglavje 2.3. V skupine smo jih razporedili večinoma v skladu z njihovimi željami in strokovnimi interesi, sami pa so izvajali tudi konverzacijo (lektorat 2–3 šolske ure/dan, konverzacija 1–2 šolski uri/dan), ki je v zadnjih letih zelo zaželena in dobro ocenjena tako v začetnih kot tudi v nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupinah (4,65, lani 4,68).

Graf 1: Ocene lektoratov

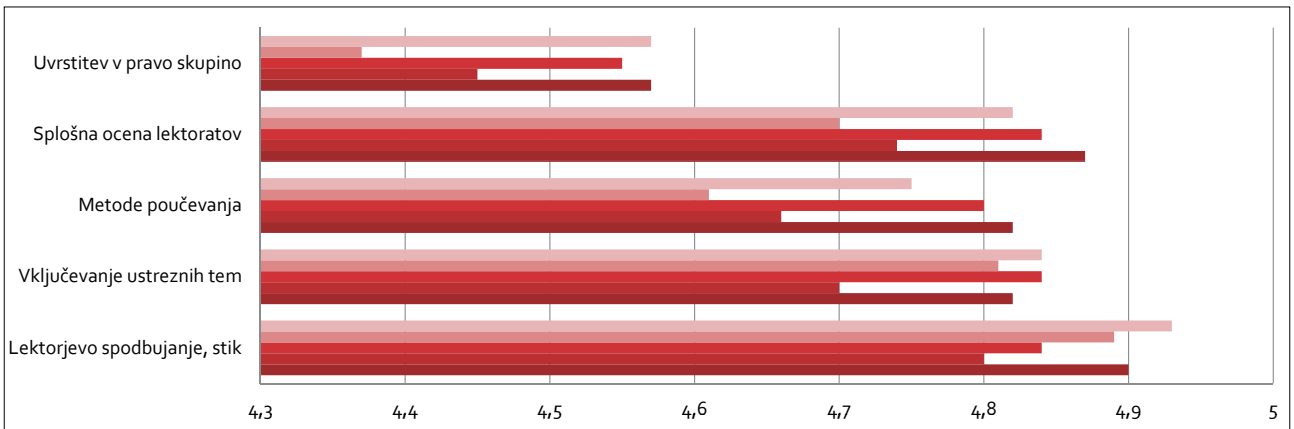

	Lektorjevo spodbujanje, stik	Vključevanje ustreznih tem	Metode poučevanja	Splošna ocena lektoratov	Uvrstitev v pravo skupino
55. SSJLK	4,93	4,84	4,75	4,82	4,57
54. SSJLK	4,89	4,81	4,61	4,7	4,37
53. SSJLK	4,84	4,84	4,8	4,84	4,55
52. SSJLK	4,8	4,7	4,66	4,74	4,45
51. SSJLK	4,9	4,82	4,82	4,87	4,57

Razpored lektorjev po skupinah (lektorati in konverzacija): Petra Seitl (Začetna 1), Polona Liberšar (Začetna 2), Eva Šprager (Začetna 3), Ana Fras (Nadaljevalna 1), Sanja Pirc (Nadaljevalna 2), mag. Laura Fekonja Fonteyn (Nadaljevalna 3), dr. Andrej Šurla (Nadaljevalna 4), mag. Mateja Kosi (Izpopolnjevalna splošna), dr. Karin Marc Bratina (Izpopolnjevalna jezikoslovna), dr. Andraž Jež in dr. Klemen Lah (Izpopolnjevalna literarna); **študentska konverzacija za začetnike in nadaljevalce**: Patricija Berglez, Anamarija Cemič, Monika Ivančič, Polona Majdič, Miha Sever, Klara Šušteršič, Jana Vaupotič; **fonetične vaje za začetnike, nadaljevalce in izpopolnjevalce**: Martin Vrtačnik.

Pri razvrščanju udeležencev z najvišjim znanjem slovenskega jezika (**izpopolnjevalci**; 32 udeležencev v 3 skupinah) smo upoštevali njihove strokovne interese, ki so jih zapisali na testu ali na prijavnici, določene popravke pri razvrstitvi pa smo izvedli še v prvem tednu Seminarja (skupna ocena udeležencev o ustreznosti razvrstitve v izpopolnjevalne skupine je bila 4,67, lani 4,71). Udeleženci so bili z delom lektoric in lektorjev zelo zadovoljni, kar potrjujejo visoke ocene iz anket (lektorati med 4,75 in 5, konverzacije med 4,67 in 5). Pri **nadaljevalnih skupinah** (34 udeležencev v 4 skupinah) smo udeležence prav tako ustrezno razvrstili (4,47, lani 4,26), lektorice in lektor pa so bili tako pri klasičnem lektorskem delu (med 4,5 in 5) kot pri konverzaciji (med 4,25 in 5) zelo dobro ocenjeni. Tudi v **začetniških skupinah** (30 udeležencev v 3 skupinah) so udeleženci lektorice odlično ocenili (lektorati med 4,8 in 5, konverzacije med 4,44 in 4,71), prav tako zelo zadovoljni so bili z razvrstitvijo v skupine (4,62, lani 4,07) in delom izvajalca fonetičnih vaj, saj so mu (ponovno) namenili zelo visoke povprečne ocene: začetniki 4,89 (lani 4,85), nadaljevalci 4,85 (lani 4,88) in izpopolnjevalci 4,9 (lani 4,82).

Fonetične vaje so potekale v fonolaboratoriju, namenjene so bile uvodu v slovensko fonetiko in vajam iz fonetike slovenskega jezika za začetnike (270 minut oz. 3-krat po 2 šolski uri) ter izpopolnjevanju izgovora za udeležence nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupin (prvič kar 180 minut oz. 1-krat 4 šolske ure, saj so nadaljevalci in izpopolnjevalci do letos imeli samo 1-krat 2 šolski uri fonetičnih vaj), šesto leto zapored pa jih je vodil Martin Vrtačnik (povprečna ocena je bila 4,88, lani 4,85; gl. graf 2). Pri ocenah **študentske konverzacije za začetnike in nadaljevalce** (letos prvič so se tudi udeleženci višjih nadaljevalnih skupin lahko vsakodnevno odločali med obiskom popoldanskih strokovnih predavanj in študentskih konverzacij, kar so sprejeli zelo pozitivno) so izvajalke in izvajalec, tj. študentke in študent ljubljanske slovenistike, letos prejeli nekoliko nižje ocene kot lani (4,34, lani 4,67; gl. graf 2), saj se jih je večina prvič preizkusila v tej vlogi.

Graf 2: Ocene fonetičnih vaj in konverzacij

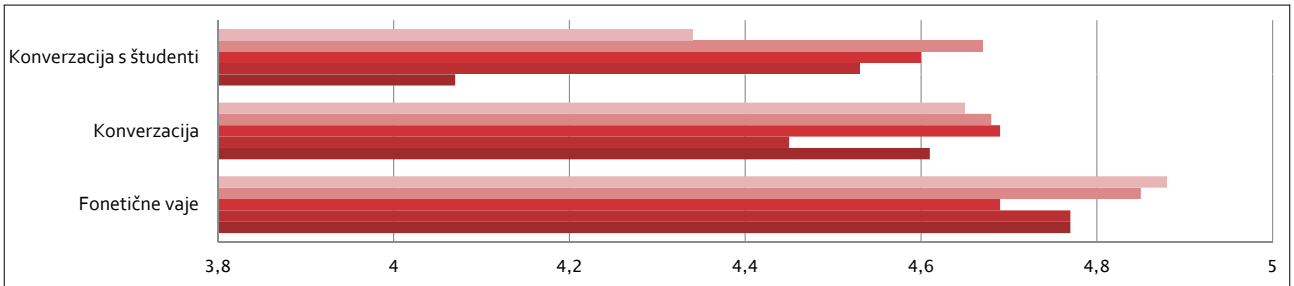

	Fonetične vaje	Konverzacija	Konverzacija s študenti
55. SSJLK	4,88	4,65	4,34
54. SSJLK	4,85	4,68	4,67
53. SSJLK	4,69	4,69	4,6
52. SSJLK	4,77	4,45	4,53
51. SSJLK	4,77	4,61	4,07

2.2 Študijsko gradivo

Lektorji so imeli na voljo učbenik, poleg tega so uporabljali tudi lastno gradivo in druge publikacije Centra za slovenščino, v veliki meri so v pouk vključevali tudi interaktivne metode poučevanja (od poslušanja do petja pesmi, poslušanja glasbe, gledanja filmov ter diskusije o filmih, predstavah ter drugih dogodkih, ki so jih bili udeleženci deležni med Seminarjem). V celoti so svoje gradivo (brez učbenika) uporabljali lektorja in lektorici vseh treh izpopolnjevalnih skupin, kot dodatek k učbenikom pa tudi lektorice in lektor začetniških in nadaljevalnih skupin, še posebej pri konverzacijah.

Osnovno študijsko gradivo po skupinah: Začetna 1: *Slovenščina ekspres*, Začetna 2: *S slovenščino nimam težav*, Začetna 3: *Slovenska beseda v živo 1b – učbenik*, Nadaljevalna 1: *Slovenska beseda v živo 2 – učbenik*, Nadaljevalna 2: *Naprej pa v slovenščini*, Nadaljevalna 3: *Pot do izpita iz slovenščine*, Nadaljevalna 4: *Slovenska beseda v živo 3a – učbenik*,

Izpopolnjevalna jezikoslovna: *lastno gradivo*, Izpopolnjevalna literarna: *lastno gradivo*, Izpopolnjevalna splošna: *lastno gradivo*, Fonetične vaje: *Fonetika 1*, *Slovenska zborna izreka*, *Govorna tehnika (vaje)*, *lastno gradivo*.

2.3 Poudarki iz lektorskih poročil

Lektorji so pohvalili odlično vzdušje na Seminarju, organizacijo, delovne pogoje, tehnično opremljenost učilnic, urnik, spremljevalni program ter delo organizatorjev in asistentov: 1. »Na Seminarju sem poučevala prvič in nad izvedbo, delovnimi pogoji, dostopnim učnim gradivom in pisarniškim materialom, pomočjo kolegov in študentov asistentov, spremljevalnim programom ter bivanjem v dijaškem domu sem bila prijetno presenečena in nimam prav nobenih pripomb, ampak samo pohvale in zahvale.« 2. »Zaključila bi rada s konstruktivno kritiko, vendar žal ne morem, ker lahko vse samo pohvalim: učilnico, delovne pogoje, druženje z drugimi učitelji, asistiranje asistentov … z vsem sem (bila) več kot zadovoljna.« 3. »Zelo sem zadovoljna, da lahko poučujem na SSJLK, tudi zaradi možnosti uporabe računalnika in PPT-ja, kar je na univerzi v tujini, kjer poučujem /…/, nemogoče. Tudi tokrat sem hvaležna za nepozabno izkušnjo, ki je obogatila moje profesionalno življenje – izmenjava izkušenj s kolegi o poučevanju slovenščine kot drugega/tujega jezika, ustvarjalno vzdušje pri pripravah učnih ur ipd.«

Lektorji poročajo o bolj ali manj homogenih skupinah z vidika jezikovnega (pred)znanja in maternih jezikov (slovanski, germanski, romanski, ugrofinski in drugi jeziki) ter nekoliko bolj heterogenih skupinah z vidika starostnih razlik, izobrazbe in/ali osebnih interesov. Težave so lektorji uspešno odpravljali sproti, prenekatera razlika med udeleženci pa jim je služila tudi kot osnova za delo v razredu, kar priča o prilagodljivosti in dobri usposobljenosti lektorjev, ki so poučevali na Seminarju. Lektorji hvalijo možnost izbire udeležencev med popoldansko študentsko konverzacijo in strokovnimi predavanji pri vseh nadaljevalnih skupinah ter poročajo o smiselnosti fonetičnih vaj za vse udeležence, izvajalec fonetičnih vaj pa izpostavlja ustreznost povečanja obsega fonetičnih vaj pri nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupinah ter izid dolgo pričakovanega učbenika za poučevanje fonetičnih vsebin: »Fonetične vaje so prvič potekale v povečanem obsegu, kar ocenjujem kot ustrezno. Na več ur fonetičnih vaj so sicer že prejšnja leta opozarjali seminaristi, sam pa ugotavljam, da je zdaj optimalno število ur, namenjenih fonetiki; šele zdaj je mogoče ustrezno predstaviti teoretične zakonitosti fonetike (niso vsi seminaristi jezikoslovci, zato je nekaj teorije ob začetku ure nujno treba razložiti na različne načine) in nato izvajati praktične vaje. Prav zato so letos lahko vsi seminaristi govorili več, lahko sem se jim posvetil za daljši čas, le tako pa so lahko prepoznali svoje izgovorne posebnosti in se bolje posvetili različnim izgovornim variantam. /…/ Vsekakor je gradiva z izidom novega fonetičnega učbenika dovolj, zato ni treba besedil in posnetkov iskati v drugih učbenikih za učenje slovenščine.« Predvsem lektorji, ki so poučevali v izpopolnjevalnih skupinah, predlagajo, da gradivo, ki ga sami pripravljajo, sistematično zbiramo in da je na voljo tudi drugim lektorjem. V ta namen bi morali izdelati poseben obrazec s podatki o avtorstvu, gradivu, skupini, samoevalvaciji teme idr. Pobuda je vredna razmisleka, saj bi na ta način lahko nastala nova (interna) gradiva za poučevanje slovenščine kot drugega/tujega jezika.

3 Predavanja, Parada mladih in izbirna tečaja

Klasičnih **predavanj** je bilo letos 10, poleg teh pa še 2 v okviru t. i. *Parade mladih*. Predavanj se je udeleževalo od 42 do 53 slušateljev (v povprečju 46), predavanj v okviru *Parade mladih* pa se je udeležilo 37 udeležencev. Tema Seminarja, *1919*, je bila ocenjena bolje kot lani (4,38, lani tema *1918* s 4,27), predavanji v okviru *Parade mladih* nekoliko slabše (4,35, lani 4,49), klasična predavanja pa povsem enako kot lani (4,58; gl. graf 3). Predavali so dr. Matjaž Barbo, dr. Jernej Kosi, dr. Irena Orel, dr. Mateja Pezdirc Bartol, dr. Vera Smole, dr. Tone Smolej, dr. Marko Stabej, dr. Alenka Šivic Dular, dr. Janez Vrečko, dr. Alojzija Zupan Sosič (vsi s Filozofske fakultete UL). V okviru **Parade mladih** sta predavala doktorska študenta Katarina Ferk (Filozofska fakulteta UL) in Felix Kohl (Inštitut za slavistiko Univerze v Gradcu). Podobno kot lani smo tudi letos organizirali dva **izbirna tečaja**. Literarnega, ki ga je v povprečju obiskovalo 27 udeležencev (ocena 3,96), je vodil dr. Alen Širca (Filozofska fakulteta UL), jezikoslovnega pa dr. Hotimir Tivadar (Filozofska fakulteta UL) in Suzana Panker z OŠ Fokovci (36 udeležencev, ocena 4,88).

Graf 3: Ocene seminarske teme, predavanj, izbirnih tečajev in parade mladih

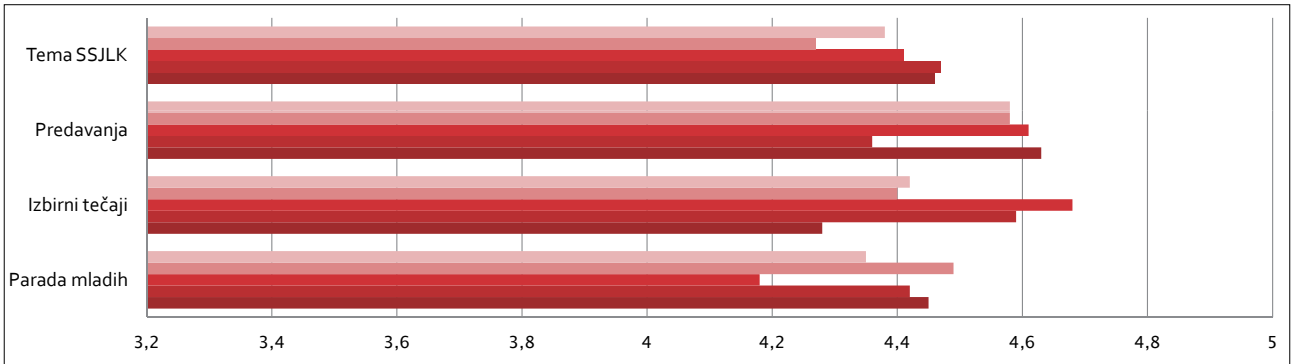

	Parada mladih	Izbirni tečaji	Predavanja	Tema SSJLK
55. SSJLK	4,35	4,42	4,58	4,38
54. SSJLK	4,49	4,4	4,58	4,27
53. SSJLK	4,18	4,68	4,61	4,41
52. SSJLK	4,42	4,59	4,36	4,47
51. SSJLK	4,45	4,28	4,63	4,46

3.1 Zbornik in druge publikacije ter e-objave

Prispevki s predavanj, Parade mladih in izbirnih tečajev so objavljeni v seminarski monografiji, ki je bila natisnjena pred začetkom prireditve, ter na spletni strani v rubriki Zborniki SSJLK, posnetki predavanj pa so dostopni na spletnem portalu Videolectures. Poleg monografije smo natisnili še Vodnik po programu ter plakat in sponzorski plakat.

4 Spremljevalni program

Seminar smo slovesno odprli v Mestnem muzeju, kjer so udeležence in druge goste pozdravili minister za izobraževanje, znanost in šport dr. Jernej Pikalo, podžupan Mestne občine Ljubljana Dejan Crnek, prorektor Univerze v Ljubljani Boštjan Botas Kenda, dekan Filozofske fakultete dr. Roman Kuhar in predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik dr. Simona Kranjc, prisluhnili pa smo glasbenemu nastopu predstojnika Oddelka za slovenistiko dr. Marka Stabeja. V okviru spremljevalnega programa smo organizirali še literarnozgodovinski (vodil ga je mag. Andrej Bartol) in umetnostnozgodovinski (vodila ga je dr. Martina Malešič) ogled Ljubljane, sprehod po Plečnikovi Ljubljani ter vožnjo z ladjico po Ljubljanici, ogled Vodnikove domačije in gledališke predstave *Ljubljanski vodnik našel Vodnika*, obisk Ljubljanskega gradu, glasbeni večer z DJ-jem in karaokami, ogled slovenskega filma *Gajin svet*, pohod na Šmarno goro in družabno-plesni večer s Folklorno skupino Tine Rožanc. Seminar smo zaključili s predstavitvijo skupin, posnetek prireditve pa je na voljo na YouTubu. Spremljevalni program so udeleženci ocenili s povprečno oceno 4,44, lani 4,59 (za podrobnejše ocene posameznih dogodkov gl. graf 4).

Graf 4: Ocene spremljevalnega dogajanja na Seminarju

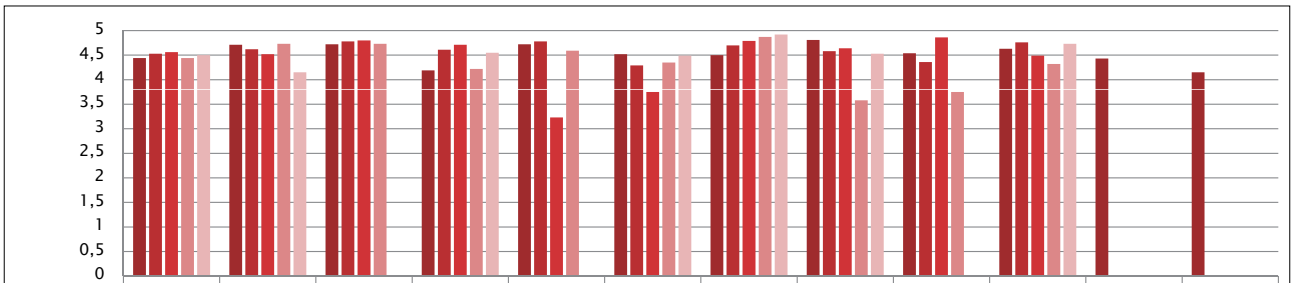

	Otvoritev	Ogled LJ	Ladjica LJ	Predstava	Muzej / galerija / razstava	Film	Cel. ekskurzija	Rožnik / Šmarna	Pop. ekskurzija	Glasbeni večer	Plesni večer	Konferenca
55. SSJLK	4,44	4,71	4,72	4,19	4,72	4,52	4,5	4,81	4,54	4,63	4,43	4,15
54. SSJLK	4,53	4,62	4,78	4,61	4,78	4,29	4,7	4,58	4,36	4,76		
53. SSJLK	4,56	4,52	4,8	4,71	3,23	3,75	4,79	4,64	4,86	4,49		
52. SSJLK	4,44	4,73	4,73	4,22	4,59	4,35	4,87	3,58	3,75	4,32		
51. SSJLK	4,5	4,15		4,55		4,49	4,92	4,53		4,73		

V okviru **celodnevne ekskurzije** smo se odpravili v Žiče, kjer smo si ogledali Žičko kartuzijo, in na Ptuj, kjer smo obiskali Ptujski grad in se sprehodili po mestu, dan pa smo zaključili v Termah Ptuj. **Popoldanska ekskurzija** je letos vodila v Celje, kjer smo se udeležili vodenega ogleda mesta ter si ogledali razstave Celeia – mesto pod mestom, Grofje Celjski in Celjski strop. Udeleženci so celodnevno ekskurzijo ocenili z oceno 4,5 (lani 4,7), popoldansko pa s 4,54 (lani 4,36); zelo so pohvalili predvsem pohod na Šmarno goro (4,81, lani 4,58), ogled razstav na Ljubljanskem gradu (4,72, lani ogled razstav v Narodni galeriji 4,78), vodene oglede Ljubljane (4,71, lani 4,62) in vožnjo z ladjico po Ljubljanici (4,72, lani 4,78), glasbeni večer (4,63, lani 4,76) in ogled filma (4,52, lani 4,29), zadovoljni pa so bili tudi s slavnostnim odprtjem v Mestnem muzeju (4,44, lani 4,53), plesnim večerom (4,43) ter obiskom Vodnikove domačije in ogledom gledališke predstave (4,19, lani ogled gledališke predstave 4,61).

Razstavo knjižnih novosti s področja slovenskega jezika in literature (tako strokovnih kot leposlovnih) so tudi letos pripravile sodelavke Knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko, udeleženci pa so si jo ogledali v sklopu dela v lektorskih skupinah.

4.1 Mednarodna konferenca *Slovenščina na tujih univerzah – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*

Na **dvodnevni mednarodni konferenci** je svoje prispevke predstavilo 16 učiteljev in raziskovalcev iz 10 držav (dr. Elizabeta Jenko iz Avstrije, dr. Alenka Jensterle Doležal iz Češke, dr. Anita Peti-Stantić iz Hrvaške, dr. Jelena Konickaja iz Litve, dr. Katarzyna Bednarska, dr. Marta Cmiel-Bażant, Tina Jugović, dr. Anna Stefan in dr. Jasmina Šuler Galos iz Poljske, Alina Irimia in dr. Octavia Nedelcu iz Romunije, dr. Nadežda Starikova iz Rusije, dr. Svetlana Kmecová in dr. Miloslav Vojtech iz Slovaške, dr. Mojca Nidorfer Šiškovič iz Slovenije in dr. Maja Đukanović iz Srbije), ki se pri svojem znanstveno-raziskovalnem in pedagoškem delu na univerzah ter drugih institucijah po svetu posvečajo slovenščini. Prispevki s konference so objavljeni v seminarskem zborniku in na spletni strani Seminarja. Konferenco so udeleženci ocenil s povprečno oceno 4,15 (pred petimi leti 4,05).

5 Organizacija, odmevi v medijih in financiranje

5.1 Bivanje

Večina udeležencev (72 od 96) je bivala v Dijaškem domu Ivana Cankarja, ocena bivanja je 4,26 (lani 4,29), udeleženci so se pritoževali predvsem zaradi slabe spletne povezave in obnovitvenih del v domu med Seminarjem.

5.2 Organizacija seminarske prireditve

Predsednica letošnjega Seminarja je bila dr. Mojca Smolej, za organizacijo sta skrbela dr. Damjan Huber, ki je opravljal tudi vlogo vodje lektorjev, in dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, ki je skrbela predvsem za pripravo in izvedbo mednarodne konference, za založniško dejavnost je bila zadolžena mag. Mateja Lutar. V veliko pomoč pri izvedbi Seminarja so bili študentke in študenti Sandra Boršič, Monika Ivančič, Pia Rednak, Miha Sever, Urša Terčon (vsi študenti slovenščine na Filozofski fakulteti UL) in Vladimir Šatin (študent ruščine in slovenščine v Moskvi).

Graf 5: Ocene organizacije, spremljevalnega programa in bivanja v dijaškem domu

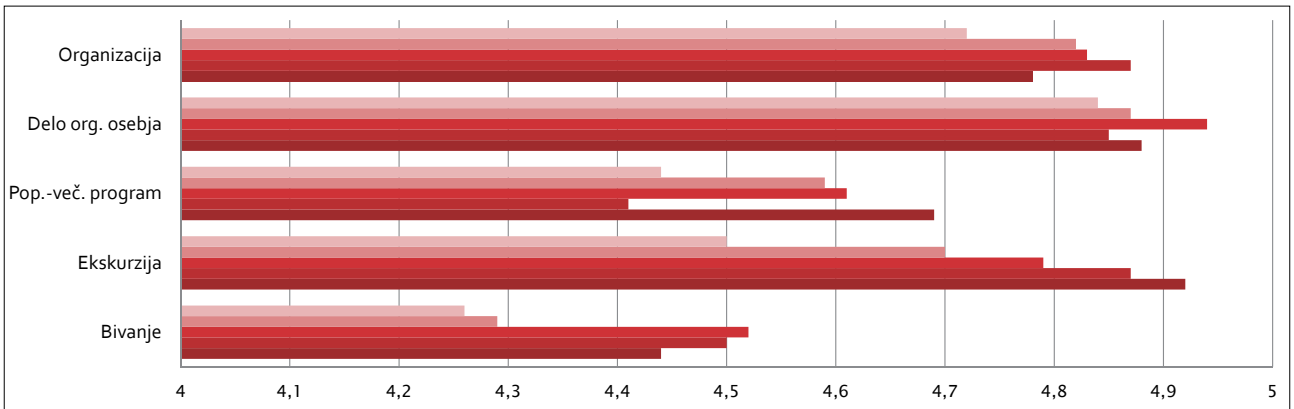

	Bivanje	Ekskurzija	Pop.-več. program	Delo org. osebja	Organizacija
55. SSJLK	4,26	4,5	4,44	4,84	4,72
54. SSJLK	4,29	4,7	4,59	4,87	4,82
53. SSJLK	4,52	4,79	4,61	4,94	4,83
52. SSJLK	4,5	4,87	4,41	4,85	4,87
51. SSJLK	4,44	4,92	4,69	4,88	4,78

5.3 Poudarki iz ankete udeležencev Seminarja

Precej podatkov iz ankete smo sicer že izpostavili, na tem mestu pa velja poudariti neprecenljivo izkušnjo, da so dva tedna lahko govorili (samo) slovensko z udeleženci z vsega sveta in slovenskimi strokovnjaki za jezik, književnost in druge družboslovno-humanistične teme ter navdušenje udeležencev nad organizacijo prireditve (letos 4,72, lani 4,82), delom in prijaznostjo organizacijskega osebja (4,84, lani 4,87), vzdušjem na Seminarju, lektorati, fonetičnimi vajami, konverzacijami, obema ekskurzijama, vodenimi ogledi Ljubljane in vožnjo z ladjico po Ljubljanici, obiskom Ljubljanskega gradu, glasbenim večerom, ogledom filma, pohodom na Šmarno goro in nasploh s celotnim spremljevalnim programom (4,44, lani 4,59; gl. grafa 4 in 5). Pri samooceni izboljšanja znanja je z *veliko* svoj napredek ocenilo 48 % (lani 37 %) udeležencev, s *precej* 43 % (lani 51 %), z *malo* 9 % (lani 12 %) in z *nič* nihče (enako lani); gl. graf 6. Nadaljevalci izražajo zadovoljstvo, da lahko dnevno izbirajo med popoldanskimi konverzacijami in predavanji – kar bi si želeli tudi izpopolnjevalci –, skupaj z udeleženci izpopolnjevalnih skupin pa pozdravljajo povečanje števila ur, namenjenih fonetičnim vajam, čeprav si jih po drugi strani želijo še več. Prav tako predlagajo, da so teme (in predavanja) na Seminarju čim bolj splošne in tako primerne za raznovrstno publiko – naj torej ne bodo preveč ozko oz. specifično zastavljene. V okviru spremljevalnega programa si želijo nekoliko manj dejavnosti (tudi na ekskurzijah), saj se jim zdi program prenaporen, predlagajo tudi daljše odmore (za kosilo) med lektorati in predavanji ter med predavanji in spremljevalnim programom. Želijo si več glasbenih in drugih dogodkov, kjer bi se lahko družili, zabavali in spoznavali. Prav tako predlagajo, naj ena od ekskurzij vsako leto vodi na morje, Bohinj, Bled, v Postojnsko jamo in/ali druge slovenske turistično izpostavljene destinacije, Seminar pa naj bi trajal dlje.

Graf 6: Samoocena udeležencev glede napredka v znanju slovenščine

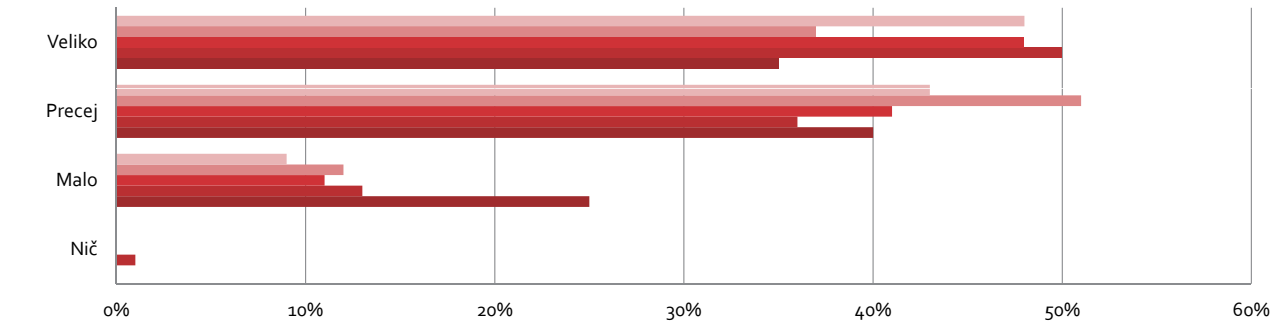

	Nič	Malo	Precej	Veliko
55. SSJLK		9%	43%	48%
54. SSJLK		12%	51%	37%
53. SSJLK		11%	41%	48%
52. SSJLK	1%	13%	36%	50%
51. SSJLK		25%	40%	35%

5.4 Medijska odmevnost

Letos smo zasledili (vsaj) 28 medijskih objav. Seminar je najbolj odmeval na spletu (12 objav na različnih spletnih portalih), na radijskih programih (8 objav, in sicer 3 na Radiu Slovenija, 2 na Murskem valu, po 1 na Radiu Sora, Radiu Študent in Radiu 1) in v tiskanih medijih (6 objav, in sicer po 2 v Delu, Večeru in Vestniku). O Seminarju so poročali tudi na Televiziji Slovenija (1 objava) in v Avstriji (1 objava na Radiu Agora). Vse objave so dostopne v spletnem arhivu 55. Seminarja v rubriki Odmevi v medijih.

5.5 Financiranje

Seminar je v veliki večini financiralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS v okviru *Uredbe o financiranju visokošolskih zavodov v Republiki Sloveniji* preko letne pogodbe kot eno od nacionalno pomembnih nalog, tj. *Skrb za slovenščino*, na pomoč pa so nam priskočili še Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Mestna občina Ljubljana, Filozofska fakulteta, Rektorat Univerze v Ljubljani, Ustanova patra Stanislava Škrabca in Riko d. o. o. ter Krka d. d., časopisni hiši Delo in Dnevnik sta vsak dan za udeležence Seminarja pošiljali po deset brezplačnih izvodov svojih dnevnikov, nekaj sredstev pa so prispevali tudi udeleženci, ki se kljub lastnemu finančnemu vložku radi vračajo na Seminar (gl. graf 7).

Graf 7: Vračanje udeležencev na Seminar

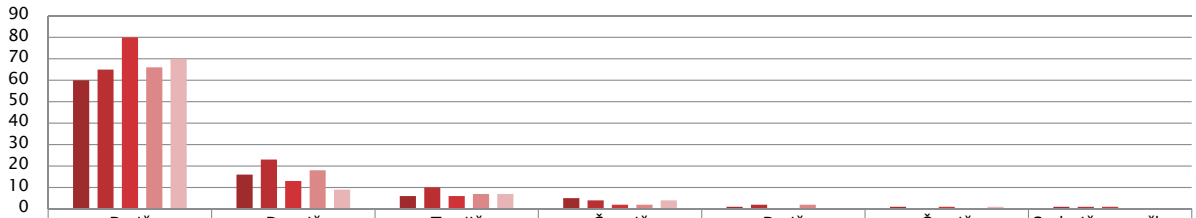

	Prvič	Drugič	Tretjič	Četrtič	Petič	Šestič	Sedmič oz. večkrat
55. SSJLK	60	16	6	5	1	1	1
54. SSJLK	65	23	10	4	2		1
53. SSJLK	80	13	6	2		1	1
52. SSJLK	66	18	7	2	2		
51. SSJLK	70	9	7	4		1	

6 Sklep

Za kakovostno sodelovanje se lepo zahvaljujeva strokovnima sodelavkama dr. Mojci Nidorfer Šiškovič in mag. Mateji Lutar, sodelavkam Knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko, vsem lektorjem, ki so poučevali na 55. Seminarju, asistentom in izvajalcem študentske konverzacije, predavateljem, udeležencem mednarodne konference, izvajalcem izbirnih tečajev in spremljevalnega programa ter nasploh vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri pripravi in izvedbi letošnjega Seminarja. Velika zahvala gre tudi glavnemu financerju in vsem sponzorjem, brez katerih Seminarja že nekaj zadnjih let ne bi mogli primerno organizirati. Ob koncu tega poročila si lahko samo želiva, da bi nam zdaj že zvesti sponzorji tudi v prihodnje prisluhnili vsaj v taki meri kot v zadnjih letih in da bi nam pristojno ministrstvo zagotovilo dodatna finančna sredstva, s katerimi bi lahko nadaljevali s še kakovostnejšim prirejanjem te edinstvene mednarodne strokovne prireditve.

38. simpozij Obdobja: Slovenski javni govor in jezikovno-kulturna (samo)zavest (23.–25. oktober 2019)

red. prof. dr. Hotimir Tivadar

1 Vsebinska zasnova in tematika simpozija

Ob 100-letnici Univerze v Ljubljani in združitve Prekmurja z matičnim narodom smo si v okviru 38. mednarodnega znanstvenega simpozija Obdobja zastavili vprašanje, kaj pomembno določa slovensko kulturo, literaturo in jezik, pri čemer pa smo izpostavili slovenski javni govor, ki je v slovenski humanistiki pogosto odrinjen. Ta odrinjenost je posledica osredotočenosti na pisni jezik in knjižno tradicijo. V tem smislu smo tudi oblikovali monografsko publikacijo, ki je razdeljena na dva temeljna dela: prvi je posvečen predvsem govorjenemu jeziku (naslovi poglavij: *O standardizaciji govorjenega jezika*, *Fonetično-fonološke raziskave slovenskega govora*, *Retorika in javno nastopanje*, *Zvrstnost, jezikovni standard in pravorečje*, *Govorjeni jezik v slovenski književnosti in gledališču*), drugi pa jezikovnopolitično-zgodovinski problematiki, ki vključuje tudi pomembno vlogo izobraževanja v oblikovanju slovenskega kulturnega prostora (naslovi poglavij: *Jezikovnopolitični pogledi na slovenščino v 3. tisočletju*, *Oblikovanje slovenskega kulturnega prostora in prva slovenska univerza*, *Jezikovno-kulturna zavest in izobraževanje*). Ukvarjali smo se torej z govorjenim jezikom, ki je po svojem bistvu tesno povezan s pomenom samozavestnega odnosa do sebe in lastne kulture, s čimer imamo na Slovenskem kar nekaj težav – od pretirane skrbi za slovensko do precejšnje brezbrižnosti do javnega govora in slovenske kulture. Namen monografije in predstavljenih referatov na simpoziju je bil predvsem orisati sedanje in preteklo stanje na tem znanstvenem področju, pri čemer smo želeli izpostaviti čim več različnih mnenj, ki so seveda morala biti ustrezno argumentirana (pri tem nas veseli dejstvo, da so bili program in recenzentski postopki kljub zahtevnosti in različnosti še vedno ocenjeni sorazmerno visoko, in sicer 3,45 oz. 3,49, ustreznost gradiv pa še višje, najvišje v zadnjih treh letih: 3,88; povsod je bila najvišja možna ocena 4).

Monografija, ki je izšla pred simpozijem, je bila oblikovana z veliko znanstveno skrbnostjo in zasnovana izrazito vsebinsko, zato je tudi uvodni prispevek v monografiji članek Zdene Palkove v češčini, ki odlično in večplastno obravnava pomembno interdisciplinarno jezikoslovno, ne samo slovensko oz. slovenistično problematiko normiranja govorjenega jezika in odnosa do norme v kulturi nasploh; avtorica je pripravila prispevek za monografijo, ki so ga recenzirali strokovnjaki za češčino in normativistiko. Celotna monografija je v prvem delu v celoti usmerjena v sodobno humanistiko in ontološko človeško dejavnost, tj. govor. Žal moram v okviru tega poročila omeniti tudi nepričakovani zaplet, ko je družboslovni OSIC kljub izrazito humanistični temi in predavateljih humanističnih ved neustrezno (nižje) prekategoriziral letošnjo publikacijo, kar se bo po pritožbi na ARRS, upajmo, ustrezno popravilo.

2 Organizacijsko poročilo o izdelavi monografije in programa ter izvedbi simpozija

Na tridnevnem simpoziju je nastopilo 68 udeležencev iz Slovenije, Avstrije, Češke, Hrvaške, Italije, Kanade, Poljske in Srbije, ki so predstavili 55 referatov v slovenskem, hrvaškem in srbskem jeziku, diskusija pa je potekala tudi v angleščini. Kot je bilo že omenjeno, je v monografiji tudi članek v češčini avtorice Zdene Palkove. Avtorji prihajajo (med drugim tudi) z ljubljanske, mariborske, koprske in novogoriške univerze, z ZRC SAZU ter tujih univerz iz zgoraj naštetih držav.

Za organizacijo prireditve je skrbel predvsem Damjan Huber, pri organizaciji je sodelovala Mojca Nidorfer Šiškovič, za simpozijsko publikacijo in druge tiskovine pa sta poskrbela Matej Klemen in Mateja Lutar; vsi štirje so sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Člani programskega odbora so bili Helena Dobrovoljc (ZRC SAZU), Matej Hriberšek (Univerza v Ljubljani), Damjan Huber (Univerza v Ljubljani), Gašper Ilc (Univerza v Ljubljani), Monika Kalin Golob (Univerza v Ljubljani), Simona Kranjc (Univerza v Ljubljani), Irena Orel (Univerza v Ljubljani), Mateja Pezdirc Bartol (Univerza v Ljubljani), Mojca Smolej (Univerza v Ljubljani), Marko Stabej (Univerza v Ljubljani), Hotimir Tivadar (Univerza v Ljubljani), Alenka Valh Lopert (Univerza v Mariboru), Miloslav Vojtech (Univerza Komenskega v Bratislavi), Jana Volk (Univerza na Primorskem) in Andreja Žele (Univerza v Ljubljani). Za natančne in zelo kritične recenzije posameznih prispevkov za znanstveno monografijo – imeli smo dvakratno »slepo recenzijo«, ob dveh negativnih recenzijah smo članek zavrnili, ob eni negativni recenziji pa smo ga poslali še v tretjo recenzijo – so poskrbeli člani programskega odbora, ki smo jim zaradi specifične tematike in tudi jezika nekaterih prispevkov dodali še štiri recenzentke z Univerze v Ljubljani: Ino Ferbežar, Mihaelo Knez, Natašo Pirih Svetina in Petro Stankovsko.

Simpozij se je začel v Zbornični dvorani Univerze v Ljubljani, kjer sta rektor Univerze v Ljubljani Igor Papič in dekan Filozofske fakultete Roman Kuhar v okviru slavnostnega odprtja Obdobij odkrila doprsni kip Franu Ramovšu, slavistu in prvemu predavatelju

ljubljanske univerze. V okviru otvoritve, ki sem jo povezoval predsednik simpozija Hotimir Tivadar, so poleg rektorja in dekana udeležence simpozija pozdravili še državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport Jernej Štromajer, predstojnik Oddelka za slovenistiko Marko Stabej in predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik Simona Kranjc. Med pozdravnimi nagovori je nastopila glasbenica Ditka, predvsem z uglasbenimi pesmimi Ferija Lainščka.

Plenarna predavanja in diskusija po njih so potekali v slovenskem, hrvaškem in angleškem jeziku; plenarni predavatelji so bili Marko Stabej s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ter Damir Horga in Jelena Vlašić Duić s Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu. V nadaljevanju so se predavanja zaradi množice predavateljev in tudi poslušalcev razdelila v dve sekciji, ki sta potekali v Dvorani rektorjev in Vogalni sobi. Poleg udeležencev predavateljev se je simpozija udeležilo več kot sto strokovnjakov in študentov poslušalcev predvsem z domače Filozofske fakultete, ki so vse tri dni dodobra napolnili obe dvorani. S tem je simpozij dosegel svoj širši znanstveni namen, tj. prepoznavnost v strokovni javnosti.

V okviru spremljevalnih dejavnosti smo si prvi dan simpozija ogledali gledališko predstavo *Taka sem kot vi, rada imam jabolka* v Mestnem gledališču ljubljanskem, po kateri je sledil pogovor z ustvarjalci predstave, manj formalno pa smo se o strokovnih temah pogovarjali drugi dan simpozija na skupni večerji v Gostilni Šestica.

3 Financiranje

Simpozij je bil v letu 2019 financiran predvsem iz sredstev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS, in sicer po Uredbi o financiranju visokošolskih zavodov, članic Univerz, iz sredstev Znanstvene založbe FF UL ter kotizacij referentov.

4 Odzivi v javnosti in simpozijski arhiv

O simpoziju so poročali tudi mediji (STA, Radio Koper, Murski val, ORF), vsi odzivi so zbrani in dokumentirani v spletnem arhivu 38. simpozija v rubriki Odmevi v medijih. V simpozijskem arhivu je na voljo tudi drugo dokumentarno gradivo s simpozija, vključno s simpozijsko monografijo, ki je izšla na 530 straneh v tiskani obliki, v elektronski obliki pa je prosto dostopna na spletni strani Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, in sicer kot celota in po posameznih prispevkih.

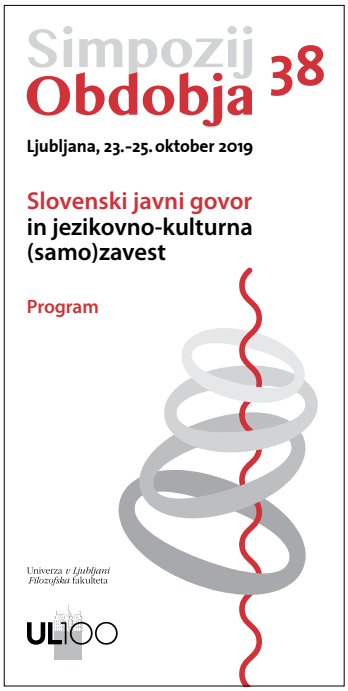

Priloga: Povzetek rezultatov ankete 38. simpozija Obdobja
asist. dr. Damjan Huber

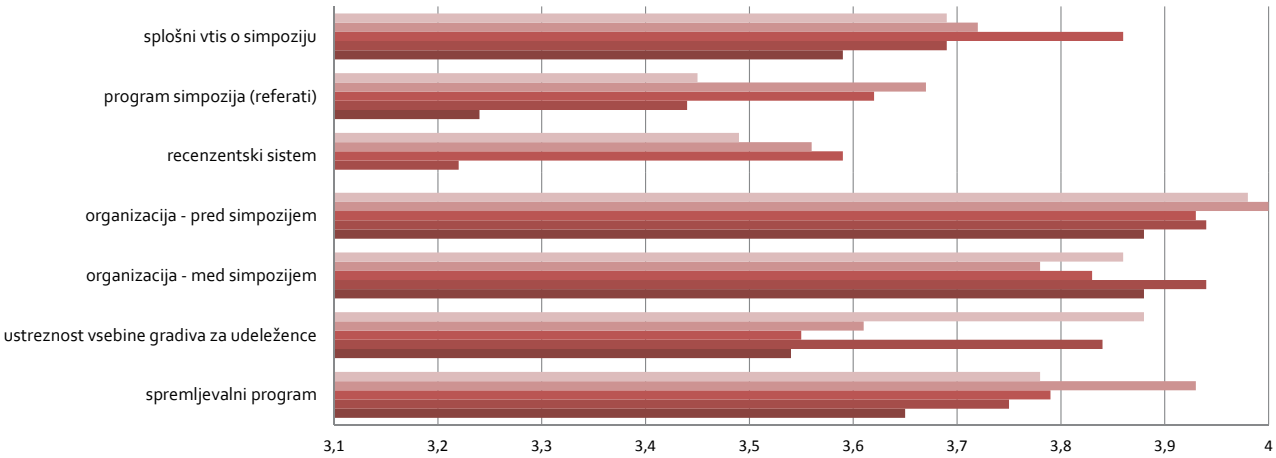

	spremljevalni program	ustreznost vsebine gradiva za udeležence	organizacija - med simpozijem	organizacija - pred simpozijem	recenzentski sistem	program simpozija (referati)	splošni vtis o simpoziju
Obdobja 38	3,78	3,88	3,86	3,98	3,49	3,45	3,69
Obdobja 37	3,93	3,61	3,78	4	3,56	3,67	3,72
Obdobja 36	3,79	3,55	3,83	3,93	3,59	3,62	3,86
Obdobja 35	3,75	3,84	3,94	3,94	3,22	3,44	3,69
Obdobja 34	3,65	3,54	3,88	3,88	3,1	3,24	3,59

Kolikokrat ste že bili na Simpoziju Obdobja?

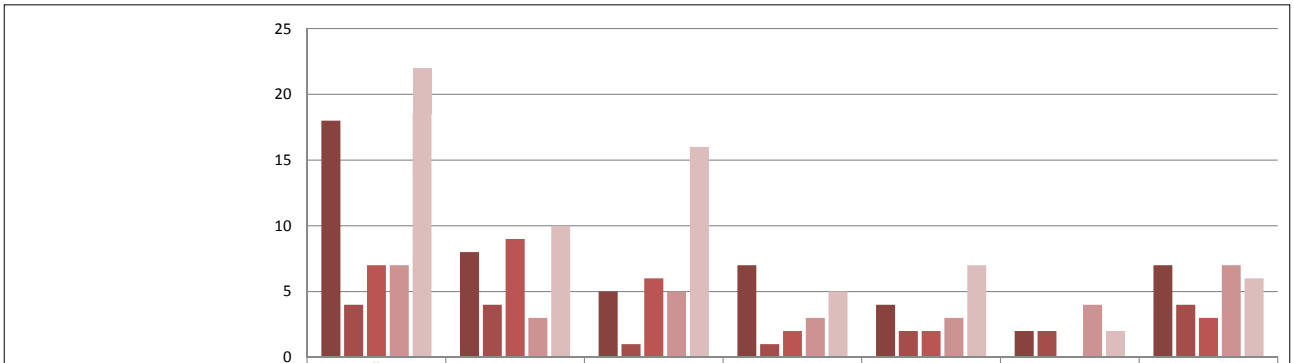

	nisem še bil/a, zdaj sem prvič	zdaj sem drugič	zdaj sem tretjič	zdaj sem četrtič	zdaj sem petič	zdaj sem šestič	večkrat
Obdobja 38 (51 izpolnjenih anket)	18	8	5	7	4	2	7
Obdobja 37 (18 izpolnjenih anket)	4	4	1	1	2	2	4
Obdobja 36 (29 izpolnjenih anket)	7	9	6	2	2	0	3
Obdobja 35 (32 izpolnjenih anket)	7	3	5	3	3	4	7
Obdobja 34 (68 izpolnjenih anket)	22	10	16	5	7	2	6

Tečaji slovenščine

Jana Kete Matičič

1 Izvedba tečajev slovenščine

V letu 2019 smo izvedli 25 tečajev slovenščine za odrasle.

Tabela 1: Razpored tečajev leta 2019

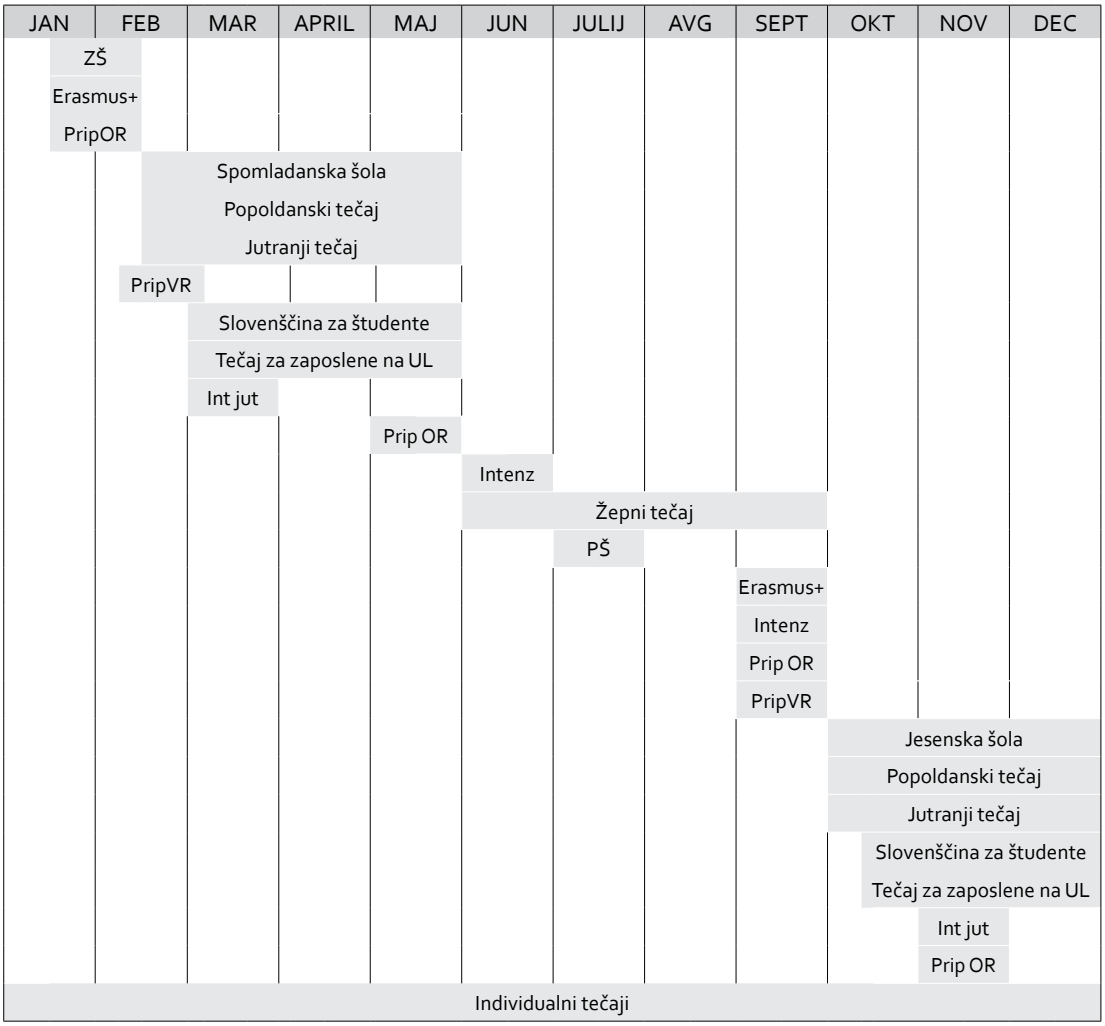

ZŠ = Zimska šola, Erasmus+ = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+, Prip VR = Priprava na izpit iz slovenščine na višji ravni, Prip OR = Priprava na izpit iz slovenščine na osnovni ravni, Int Jut = Intenzivni jutranji tečaj, Intenz = Intenzivni tečaj, PŠ = Poletna šola

1.1 Tečaji slovenščine za odrasle

Izvedli smo skoraj vse predvidene redne tečaje slovenščine, zaradi premajhnega števila prijav smo odpovedali samo eno izvedbo Priprave na izpit iz znanja slovenščine na višji ravni in tečaj Okusimo slovenščino.

Že v letu 2018 smo opazili precejšen porast udeležencev individualnih tečajev slovenskega jezika, v letu 2019 je to število še nekoliko naraslo. Poleg tega smo izvedli kar nekaj tečajev za posebne skupine, ki jih organiziramo glede na specifične zahteve naročnika, in sicer tečaj za zaposlene na Banki Slovenije, tečaj za dva zaposlena v podjetju Tarkl d.o.o. in dve skupini za študente ameriškega Principia Collegea, ki so prišli v Slovenijo na daljšo ekskurzijo. Njim smo poleg tečaja slovenščine organizirali tudi dvourno predavanje o zgodovini slovenskega jezika, izvedel pa ga je red. prof. dr. Marko Stabej.

Poleg rednih izvedb Žepnega tečaja slovenščine v Slovenskem turistično informacijskem centru, ki potekajo vsako sredo od junija do septembra, smo organizirali tudi tri Žepne tečaje slovenščine za udeležence poletne akademije Studienstiftung des deutschen Volkes na Filozofski fakulteti in enega za skupino udeležencev, ki je prišla jeseni na Pravno fakulteto na Erasmus Staff Week.

Novost leta 2019 je uvedba tečaja slovenščine za zaposlene na Univerzi v Ljubljani. Tečaj smo organizirali na pobudo Univerze, ki je svojim zaposlenim želela ponuditi možnost brezplačnega učenja slovenščine, da bi se tako lažje znašli v slovenskem okolju.
V spomladanskem semestru smo izvedli pouk v treh skupinah, v jesenskem pa v petih. Tečaje izvajamo na različnih članicah Univerze v Ljubljani. Udeleženci so z učitelji in organizacijo tečaja zelo zadovoljni, kar so izrazili tudi v anketi. V njej so navedli, da slovenščino potrebujejo predvsem za delo pa tudi za druženje s prijatelji in v vsakdanjem življenju.

V sodelovanju z Izpitnim centrom smo v okviru projekta Slovenščina kot drugi jezik na ravni A1 organizirali enkratni pilotni 80-urni tečaj slovenščine za tujce, ki so prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje RS, začel se je decembra 2019, trajal pa bo do marca 2020. Tečaj je namenjen pripravi na izpit iz znanja slovenščine na ravni A1.

2 Udeleženke in udeleženci

Skupno število udeleženk in udeležencev v letu 2019 je bilo 981. Največ jih je bilo na Intenzivnem tečaju slovenščine za študente Erasmus+ (208), Žepnem tečaju (156) in na Poletni šoli (105).

Graf 1: Število udeležencev po posameznih tečajih 2019 in 2018

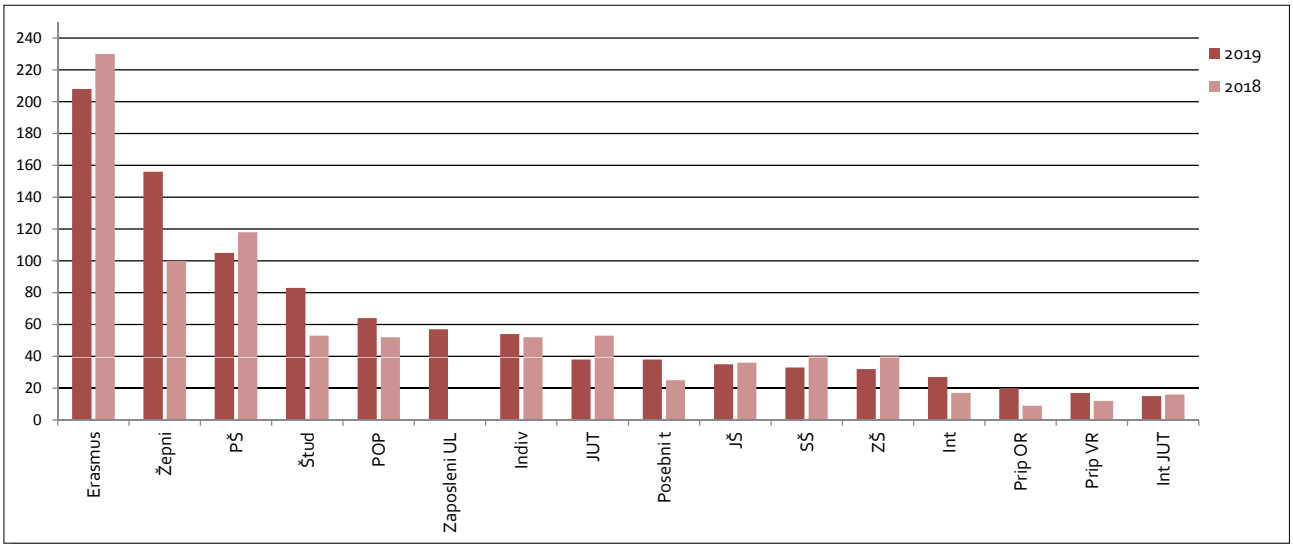

Erasmus+ = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+, Žepni = Žepni tečaj, PŠ = Poletna šola, Štud = Slovenščina za študente, POP = Popoldanski tečaj, Zaposleni UL = Tečaj za zaposlene na Univerzi v Ljubljani, Indiv = Individualni pouk, JUT = Jutranji tečaj, Posebni t = Posebni tečaji, JŠ = Jesenska šola, SŠ = Spomladanska šola, ZŠ = Zimska šola, Int = Intenzivni tečaj, Prip OR = Priprava na izpit iz slovenščine na osnovni ravni, Prip VR = Priprava na izpit iz slovenščine na višji ravni, Int JUT = Intenzivni jutranji tečaj

Leta 2019 smo imeli na tečajih 118 udeležencev več kot leta 2018, to gre pripisati predvsem dejstvu, da smo imeli velik porast udeležencev na Žepnem tečaju slovenščine, in uvedbi novega tečaja slovenščine za zaposlene na Univerzi v Ljubljani. Večje število udeležencev smo zabeležili tudi na tečaju Slovenščina za študente, Popoldanskem tečaju, Intenzivnem tečaju, Pripravi na izpit na osnovni in višji ravni, na tečajih za posebne skupine in pri individualnem pouku. Manjši upad udeležbe pa so imeli Intenzivni tečaj za študente Erasmus+, Poletna šola, Jutranji tečaj, Spomladanska šola in Intenzivni jutranji tečaj.

Graf 2: Primerjava skupnega števila udeležencev v preteklih štirih letih

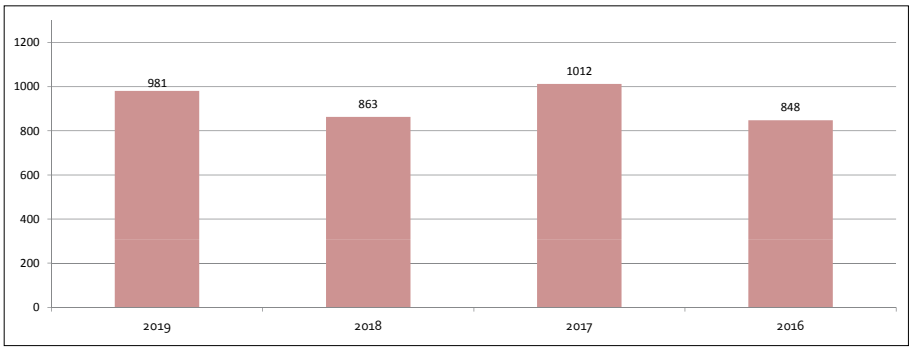

Rednih tečajev za odrasle so se udeležili udeleženci 69 različnih narodnosti, največ jih je bilo iz Nemčije (12,3 %), Italije (6,6 %), Rusije (6,1 %), ZDA (5,8 %) in Srbije (5,5 %). Udeleženci so opravljali 125 različnih poklicev, največ je bilo študentov (43,6 %), učiteljev oz. profesorjev (7,4 %), zdravnikov (4,9 %) in raziskovalcev (3,8 %). Na tečajih je bilo več udeleženk kot udeležencev.

Graf 3: Narodnost udeležencev

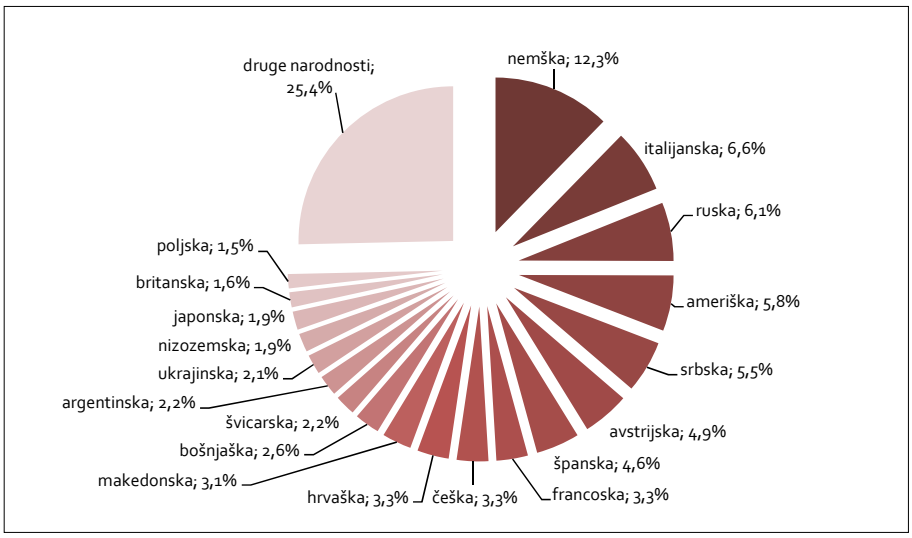

Graf 4: Poklic udeležencev

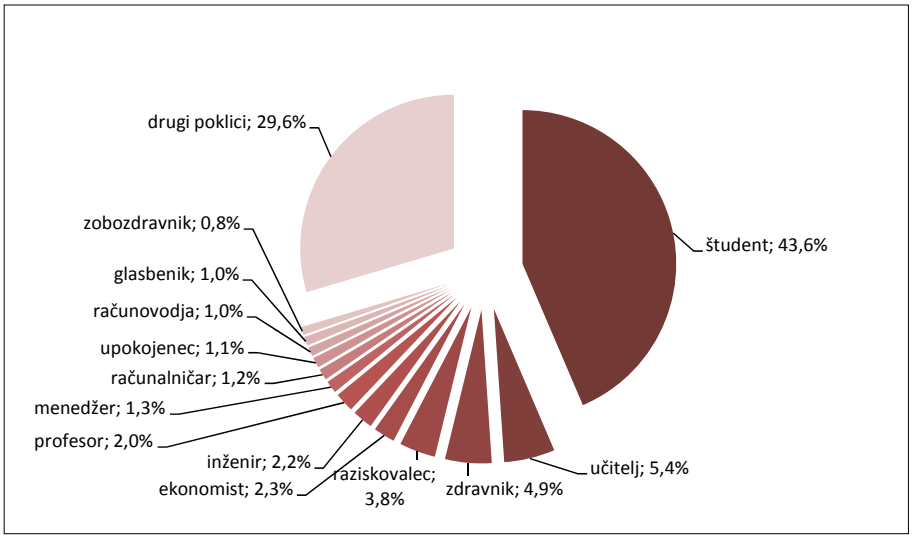

Graf 5: Spol udeležencev

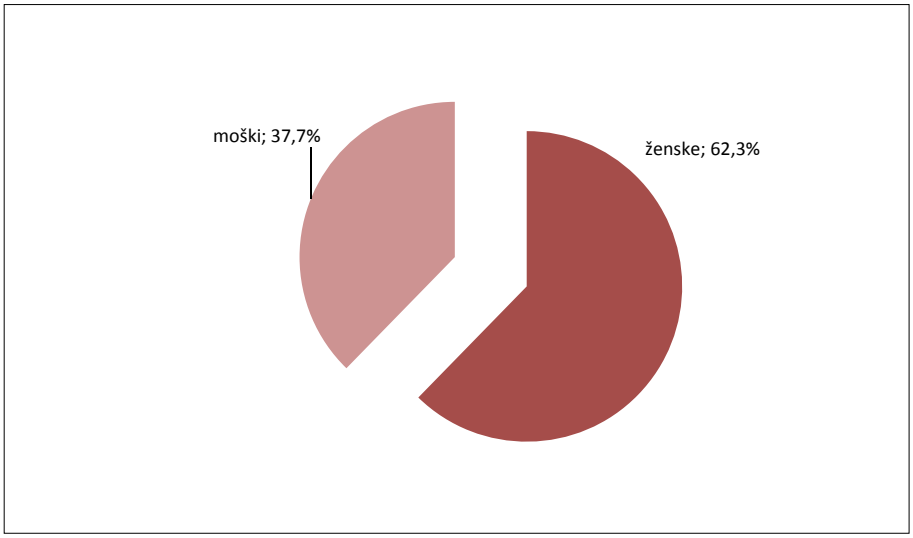

3 E-tečaj: Slovene Learning Online

Decembra 2019 smo vsebinsko in oblikovno prenovili vstopni portal in objavili drugo stopnjo spletnega tečaja slovenščine *Slovene Learning Online 2*. Sam koncept tečaja ostaja enak, torej se uporabnik lahko nauči različne besede oziroma fraze s pomočjo prevoda (tečaj je preveden v sedem jezikov) in/ali slike, znanje utrjuje z različnimi tipi nalog, ga preverja s testi, lahko posluša in ureja dialoge, rešuje križanke, se igra igro spomin ipd. Pri vsaki novi temi (*Moja družina*, *Vsak dan*, *Prosti čas*, *V restavraciji*, *V trgovini*, *Doma*, *Na fakulteti*, *V službi*, *Na cesti*, *V mestu* in *Na počitnicah*) se uporabnik lahko nauči 35 slovenskih besed, 25 fraz in uredi 5 dialogov.

S pomočjo našega tečaja so se lani slovenščine učili uporabniki iz 152 držav. Konec leta 2019 je imel tečaj okoli 14.000 registriranih uporabnikov, kar je v primerjavi z decembrom 2018 skoraj 6000 več. Največ jih je iz ZDA, Slovenije, Velike Britanije, Srbije, Italije, Makedonije, Bosne in Hercegovine, Nemčije in Argentine.

Graf 6: Države uporabnikov e-tečaja

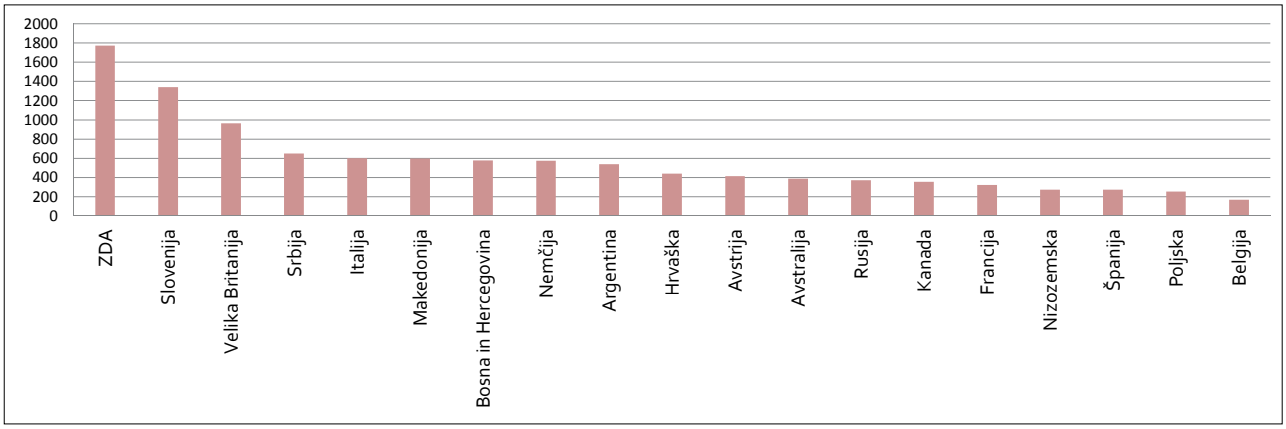

3. decembra 2019 smo avtorice tečaja Tjaša Alič, Branka Gradišar, Tanja Jerman in Jana Kete Matičič dobile tudi zlato plaketo Univerze v Ljubljani za izjemne zasluge pri razvijanju znanstvenega, pedagoškega ali umetniškega ustvarjanja univerze in za krepitev njenega ugleda.

4 Publikacije

V okviru Zimske, Spomladanske, Poletne in Jesenske šole so izšli interni časopisi s prispevki udeležencev in udeležencev *Zimopis*, *Dobesednik* in *Pošopis*.

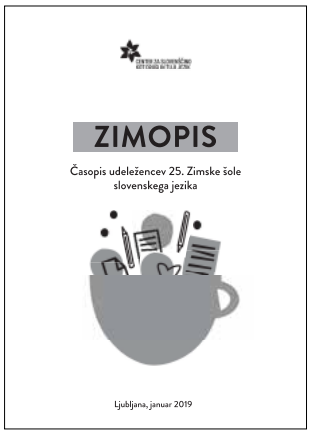

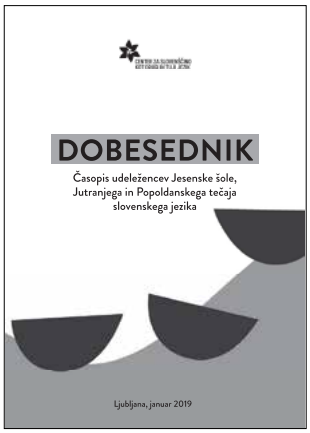

5 Kadri

Leta 2019 je pri programu Tečaji slovenščine učilo in tudi drugače sodelovalo 24 učiteljic, od tega 17 profesoric in 7 študentk. Večina sodelujočih je stalnih honorarnih sodelavcev Centra.

5.1 Sodelavke programa

Tjaša Alič	Lara Lazar
Neža Bohinc	Mateja Lutar
Anja Corel	Lucija Mandić
Špela Habulin	Andreja Markovič
Maja Hajdinjak	Vesna Nagode
Svetlana Jandrić	Staša Pisek
Tanja Jerman	Andreja Ponikvar Jakša
Katja Krajnc	Petra Pučnik
Maša Krajnc	Anja Strajnar
Katja Kralj	Melita Vešner
Teja Koren	Magda Volk
Katja Križnik Jeraj	Gita Vuga

Ob koncu večine tečajev smo izvedli anonimno anketo, v kateri so udeleženke in udeleženci ocenili aktivnost pri pouku, razumljivost razlage in uporabo različnih metod pri posameznem učitelju oz. učiteljici. Povprečna ocena je bila 4,81 (na lestvici od 1 do 5).

V letu 2019 so bile na programu Tečaji slovenščine zaposlene strokovne sodelavke Tjaša Alič (za e-vsebine), Tanja Jerman (vodja učiteljev), Jana Kete Matičič (vodja tečajev) in Katja Kralj (učiteljica slovenščine). Februarja je z delom na Centru prenehala dolgoletna sodelavka in vodja tečajev, Branka Gradišar, vodenje je od nje prevzela Jana Kete Matičič. Junija smo na Tečajih dobili tudi novo administratorko programa, samostojno strokovno sodelavko Brigito Zahirović, oktobra pa smo zaposlili tudi dve novi učiteljici slovenščine, Melito Vešner in Gito Vuga.

6 Financiranje programa

Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+ sofinancira Evropska komisija, in sicer 75 EUR na udeleženca. Tečaj za zaposlene na Univerzi v Ljubljani preko projekta internacionalizacije sofinancira Univerza v Ljubljani, za izvedbo 9 skupin je odobrila sredstva v višini 31.500 EUR. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s CMEPIUS-om ter Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu podeljujeta štipendije za kritje šolnin zamejcem in potomcem slovenskih zdomcev in izseljencev za Zimsko, Spomladansko, Poletno in Jesensko šolo. V letu 2019 je bilo podeljenih 7 štipendij za Zimsko šolo (MIZŠ: 2835 EUR), 5 za Spomladansko (MIZŠ: 6600 EUR), 46 za Poletno šolo (MIZŠ – bilateralni sporazumi: 11.180 EUR, MIZŠ: 2.835 EUR, Urad: 15.876 EUR) in 3 za Jesensko šolo (MIZŠ: 4.152 EUR). Dve štipendiji iz Štipendijskega sklada Jane Zemljarič Miklavčič (1.134 EUR) za dvotedensko Poletno šolo smo namenili tudi sami iz svojih tržnih sredstev.

Slovenščina za otroke in mladostnike

dr. Mihaela Knez

1 Uvod

V 2019 so dejavnosti programa Slovenščina za otroke in mladostnike obsegale organizacijo tečajev za otroke in mladostnike, izobraževanje učiteljev v Sloveniji, zamejstvu in zdomstvu, pomoč MIZŠ pri načrtovanju pouka slovenščine za učence in dijake priseljence v Sloveniji in otroke v zamejstvu ter razvojno-raziskovalno delo. V tem letu smo namreč nadaljevali z raziskavami v okviru evalvacijske študije *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik* in se lotili priprave Učnega načrta za začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Leto 2019 je zaznamovala tudi odsotnost sodelavke programa dr. Damjane Kern Andoljšek, ki je bila od srede januarja na porodniškem dopustu. Njeno nadomeščanje smo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev programa skušali premostiti s pomočjo študentske pomoči. Študentka Janja Zupančič je prevzela del organizacije Mladinske poletne šole in do konca septembra 2019 pomagala pri administraciji programa.

2 Tečaji

Tečajev programa Slovenščina za otroke in mladostnike se je v letu 2019 udeležilo 243 otrok in mladostnikov, pri njihovi izvedbi pa je sodelovalo 28 honorarnih sodelavcev.

Graf 1: Število udeleženih otrok in mladostnikov na tečajih slovenščine v obdobju od 2006 do 2019

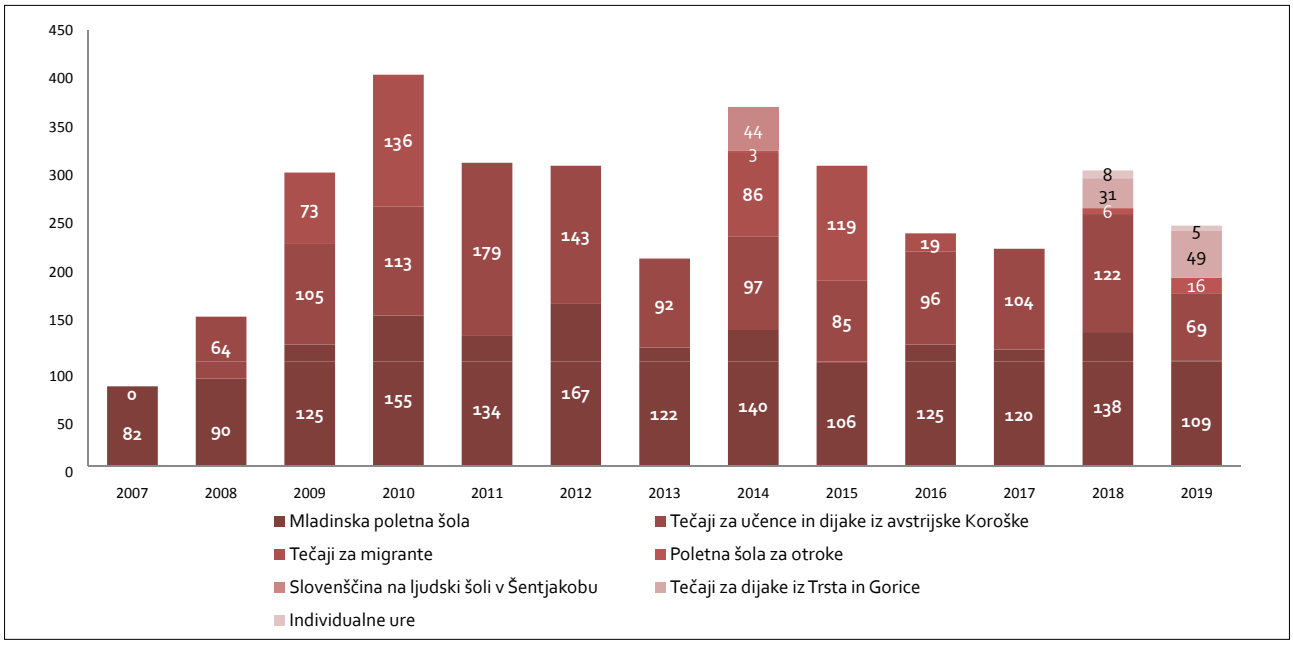

2.1 Mladinska poletna šola

14. Mladinska poletna šola slovenščine je pod geslom Vrtim jezik, vrtim svet potekala od 1. do 12. julija. Udeležilo se je je 109 udeležencev iz 18 držav (Argentine, Kanade, Italije, Avstrije, Madžarske, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Slovaške, Nemčije, Francije, Švedske, Turčije, ZDA, Rusije, Irana in Slovenije).

Graf 2: Udeleženci 14. Mladinske poletne šole slovenščine po državah

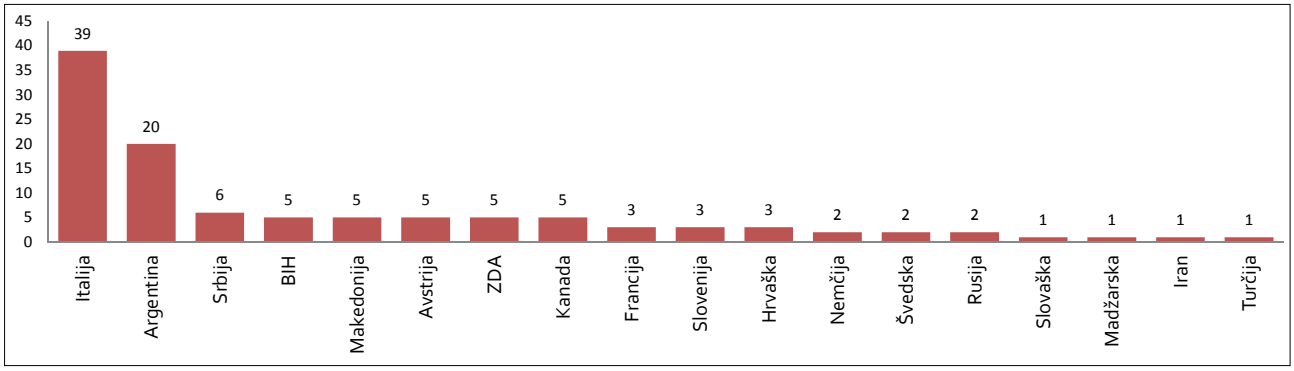

Največ udeležencev (39) je bilo tudi letos iz Italije – večinoma so to dijaki slovenskih srednjih šol na Goriškem in Tržaškem in (nekdanji) dijaki dvojezičnega šolskega centra v Špetru v Benečiji – in Argentine (20 maturantov srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka iz Buenos Airesa), precej dijakov (10) je prišlo tudi iz ZDA in Kanade. Njihov delež na MPŠ se iz leta v leto zvišuje, kar je tudi posledica posebnih izobraževanj, ki jih sodelavki programa izvajava v posameznih sobotnih šolah vsako drugo leto, tako se je MPŠ udeležila skupinica 4 dijakov sobotne šole v Hamiltonu in učenec iz sobotne šole slovenščine v Lemontu. Trije udeleženci MPŠ so bili že vključeni v slovensko šolo v Sloveniji in so se tečaja udeležili, da bi zmanjšali primanjkljaj v znanju slovenščine.

Udeleženci so se slovenščino učili v desetih skupinah. Tudi letos so bili vanje razvrščeni na podlagi rezultatov uvrstitvenega testa in tudi starosti – letos so namreč precejšen delež učencev predstavljali mlajši mladostniki, stari 12 in 13 let. Popoldanske in večerne aktivnosti so bile namenjene medsebojnemu spoznavanju, ogledom slovenskih znamenitosti in kulturno-športnim dejavnostim (gl. program). Mladinska poletna šola je potekala po ustaljenem programu. Dopoldnevi so bili namenjeni intenzivnemu pouku slovenščine – udeleženci so se glede na dosežke pri razvrstitvenem testu slovenščino učili v desetih skupinah – ob popoldnevih, večerih in koncu tedna pa so spoznavali slovensko stvarnost in se družili ob športnih, kulturnih in družabnih dejavnostih. Spoznavali so Ljubljano, njene znamenitosti in institucije (Narodno galerijo, Cankarjev dom, Slovenski šolski muzej, Parlament, NUK, Pivovarno Laško Union, Rožnik, Šmarno goro, kopališče Atlantis, živalski vrt, nakupovalno središče BTC), si ogledali slovenski film *Košarkar naj bo*, se poskusili v impro igri, prisluhnili slovenski glasbeni skupini Proper in kulturnemu programu, ki so ga pripravili njihovi slovenski vrstniki iz Argentine, si ogledali Županovo jamo, kartuzijo in muzej na prostem v Pleterjah, obiskali planino Uskovnica in Bled ter na slovenskem večeru, ki so ga zanje pripravili asistenti MPŠ, spoznavali slovenske pesmi in plese. Tako kot vsako leto smo tudi letos izvedli športni turnir in različne ustvarjalne delavnice. Ob zaključku tečaja so svoj napredek v znanju slovenščine preverili v zaključnem testu, svoje pisne izdelke pri pouku in vtise z MPŠ pa zbrali v *Poletniku*, časopisu MPŠ.

Tabela 1: Spremljevalni program 14. Mladinske poletne šole slovenščine

nedelja, 30. 6.	**nedelja, 7. 7.**
od 15.00 Prihod udeležencev, ki stanujejo v DDB 19.00 Sestanek s starši, predstavniki skupin (DDB)	Izlet na Dolenjsko
ponedeljek, 1. 7.	**ponedeljek, 8. 7.**
8.30 Otvoritev (SVŠGUGL) 9.30-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 15.00 Ogled Ljubljane 20.00 Spoznavni večer (DDB)	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 15.00 Ponedeljkove delavnice 20.00 Sprehod v mesto
torek, 2. 7.	**torek, 9. 7.**
9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 14.00 Pohod na Šmarno goro 20.00 Ogled slovenskega filma (DDB)	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 14.30 Popoldne v BTC-ju 20.00 Glasbeni večer s skupino Proper
sreda, 3. 7.	**sreda, 10. 7.**
9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 14.30 Kopanje v Atlantisu 20.00 Impro večer (DDB)	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 14.30 Športni turnir (SVŠGL) 20.00 Nastop slovenskih dijakov iz Argentine (DDB)
četrtek, 4. 7.	**četrtek, 11. 7.**
9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 14.00 Izlet v Županovo jamo	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 14.30 Obisk živalskega vrta 20.00 Zaključni večer

petek, 5. 7.	petek, 12. 7.
9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 14.00 Popoldne v Ljubljani 20.00 Družabni večer (DDB)	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGUGL) 12.00 Zaključek MPŠ s starši udeležencev: predstavitev skupin in podelitev potrdil
sobota, 6. 7.	
Izlet na Gorenjsko	

Anonimna anketa, v kateri so imeli udeleženci možnost oceniti aktivnost pri pouku, razumljivost razlage in uporabo različnih metod pri posameznem učitelju, hkrati pa tudi organizacijo in izvedbo Mladinske poletne šole, je pokazala, da so bili s poukom in organizacijo prireditve večinoma zadovoljni – povprečna ocena lektorjev je bila 4,71 (najvišja možna ocena 5). Večina udeležencev je bivala v Dijaškem domu Bežigrad, pouk pa je potekal v prostorih Srednje vzgojiteljske šole, umetniške gimnazije in gimnazije Ljubljana. Z obema ustanovama je bilo sodelovanje tako kot v preteklosti odlično.

Izvedbo 14. Mladinske poletne šole slovenščine sta v obliki štipendij sofinancirala Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in MIZŠ. Obe instituciji s tem omogočata kontinuirano izvedbo te oblike tečaja. Želeli bi si, da bi se finančna sredstva, namenjena štipendiranju, v prihodnje povečala, saj so se v letih od 2011 do 2019 kljub povečanim potrebam skoraj prepolovila, zato je vedno več udeležencev tečaja samoplačnikov (prim. Graf 3). To pomeni, da je Mladinska poletna šola postala dostopna predvsem mladostnikom (neštipendistom), ki prihajajo iz bogatejših držav oz. jim starši to lahko omogočijo.

Graf 3: Financiranje 14. Mladinske poletne šole slovenščine

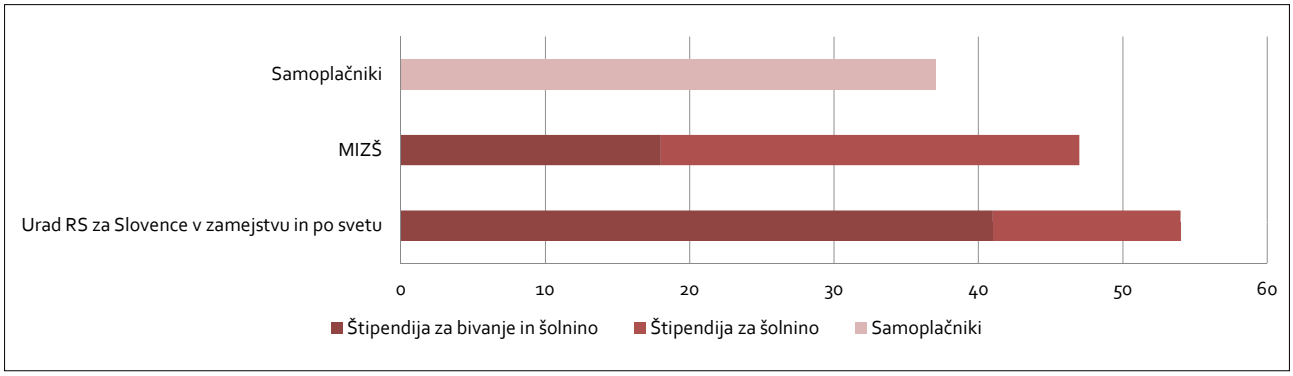

2.2 Poletni tečaj slovenščine za otroke

Ob Mladinski poletni šoli je tudi v letošnjem letu potekal Poletni tečaj slovenščine za otroke. Udeležilo se ga je 16 otrok iz 7 držav (Avstralije, ZDA, Kanade, Nove Zelandije, Nemčije, Ukrajine in Italije). Otroci so bili glede na svojo starost razdeljeni v dve skupini, mlajšo (od 6 do 8 let) in starejšo (od 9 do 11 let). Po znanju so bili vsi učenci začetniki, tečaja pa so se udeležili iz več razlogov – nekateri so v Sloveniji preživljali počitnice pri svojih sorodnikih, nekaj jih je vključenih v slovenske ali mednarodne šole v Sloveniji, en učenec pa obiskuje slovensko šolo v Italiji. Tečaj je bil tako kot preteklo leto v celoti samoplačniški. Glede na to, da je imela večina udeležencev slovensko poreklo, bi veljajo razmisliti o možnosti sofinanciranja tečaja s strani MIZŠ in Urada.

Graf 4: Število udeležencev na poletnem tečaju slovenščine za otroke

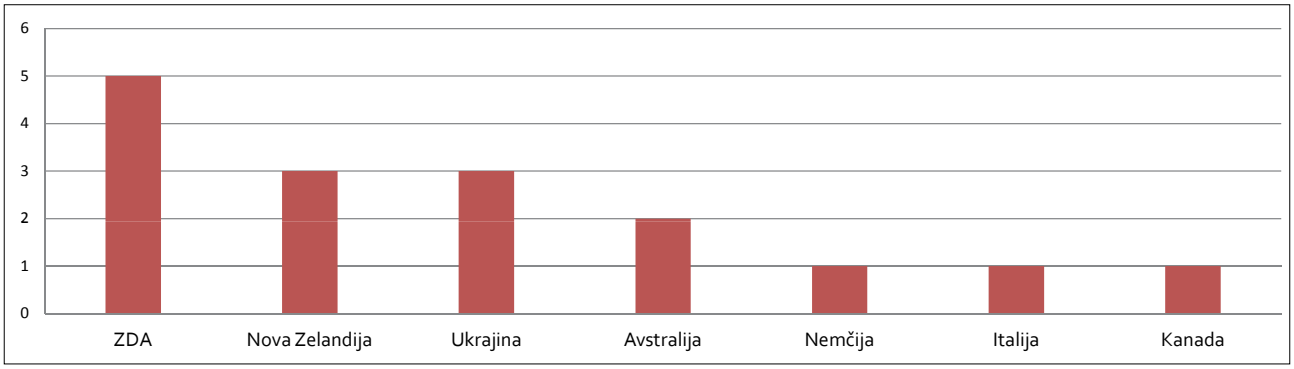

2.3 Tečaji za dijake v zamejstvu

V letu 2019 smo izvedli 7 intenzivnih tečajev za 118 dijakov, ki obiskujejo slovenske in dvojezične šole v zamejstvu. Dijaki celovške ZG in ZRG in dijaki iz slovenskih srednjih šol na Goriškem in Tržaškem so v znanju slovenščine večinoma izpopolnjevalci, dijaki dvojezičnih koroških šol pa imajo zelo različno jezikovno znanje – od začetne do izpopolnjevalne ravni. Vsaka šola je imela glede na zanimanje in jezikovno zmožnost dijakov tudi drugačen popoldanski program. Za dijake celovške gimnazije smo popoldne organizirali predavanja s področja slovenskega jezika in književnosti (dr. Mateja Pezdirc Bartol jim je predstavila Cankarjevo dramatiko, dr. Alojzije Zupan Sosič Cankarjeve romane, dr. Tina Lengar Verovnik pa je z njimi izvedla delavnico o pisanju besedilne vrste komentar), za dijake dvojezičnih koroških šol smo imeli popoldne tečaj konverzacije, za dijake iz slovenskih šol v Italiji pa delavnice pisanja. Večino tečajev je preko Zavoda RS za šolstvo sofinanciralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Dijaki z Gimnazije Alpe Jadran in s Trgovske akademije iz Velikovca ter dijaki Tehniških zavodov Žiga Zois in Jurij Vega v Gorici pa so bili samoplačniki.

Potek tečajev:

- od 28. 1. do 1. 2. 2019 za dijake Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu (24 dijakov) in za dijake Višje šole za gospodarske poklice in Strokovne gospodarske šole Št. Peter iz Šentjakoba v Rožu (9 dijakov),
- od 4. do 7. 2. 2019 za dijake Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu (12 dijakov) in
- od 11. 2. do 15. 2. 2019 za dijake Tehniških zavodov Žiga Zois in Jurij Vega v Gorici (11 dijakov),
- od 16. do 20. 9. 2019 za dijake Državnega liceja Franceta Prešerna in Državnega liceja Antona Martina Slomška (38 dijakov),
- od 23. do 27. 9. 2019 za dijake z Gimnazije Alpe Jadran (5 dijakov) in s Trgovske akademije iz Velikovca (19 dijakov).

Graf 5: Število udeležencev tečajev za dijake v zamejstvu v obdobju od 2008 do 2019

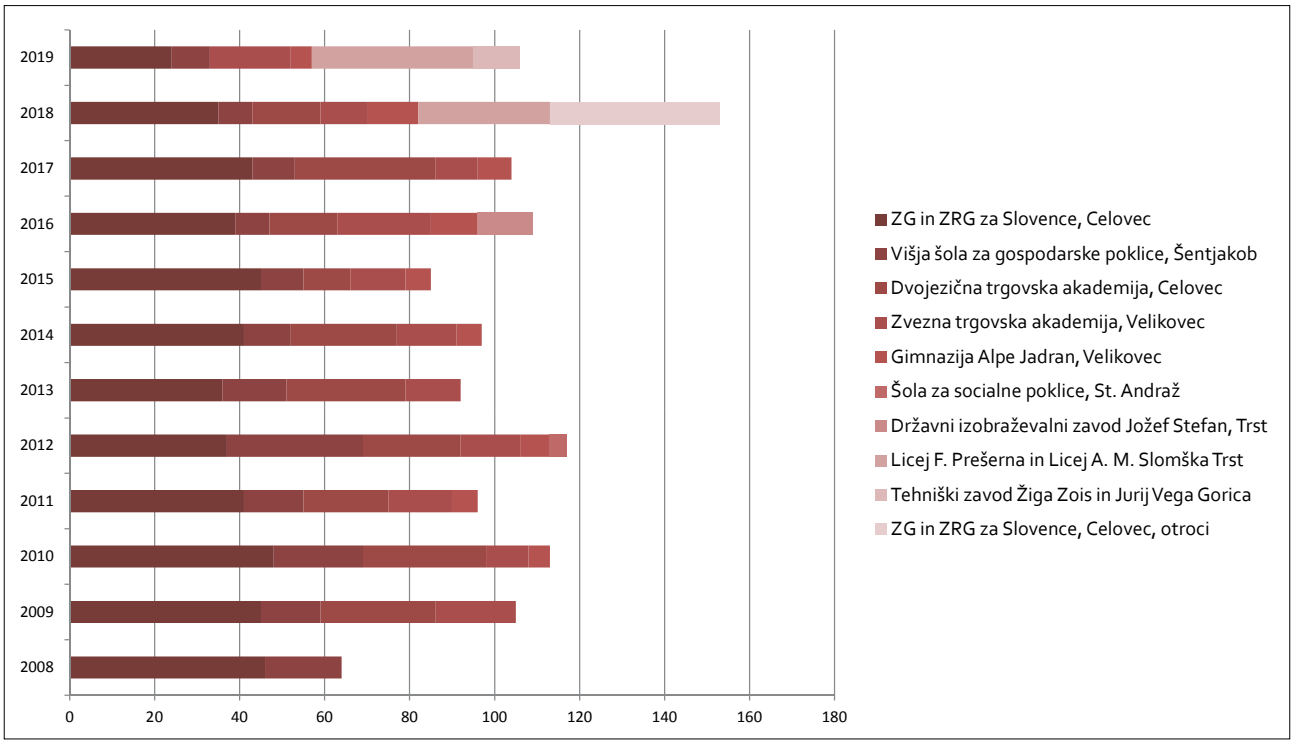

2.4 Celoletni intenzivni tečaj za dijake BISU

Sedmega oktobra smo začeli s celoletnim intenzivnim tečajem za 10 dijakov s pekinške univerze Beijing International Studies University (BISU). Tečaj izvajamo na podlagi meduniverzitetne pogodbe med BISU in Univerzo v Ljubljani. Letošnje in naslednje leto (predvidoma do 12. julija 2020) naj bi dijaki namenili intenzivnemu učenju slovenščine, nato pa naj bi se za eno leto vrnili na Kitajsko in nato prišli spet v Slovenijo, kjer naj bi na UL nadaljevali s študijem. Tečaj obsega 1000 ur pouka slovenščine, stopnja znanja slovenščine, ki naj bi jo v tečaju dosegli, pa je raven B1. Dogovarjanje in usklajevanje o začetku tečaja je bilo zelo zahtevno, saj predstavlja tako šolanje dijakov v okviru ljubljanske univerze edinstven primer. Trenutne izkušnje s tečajem so zelo pozitivne.

3 Projekti

3.1 EVA

V okviru projekta *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik* je bil pripravljen diagnostični test za preverjanje bralnega razumevanja. Pilotno smo test izvedli v okviru Mladinske poletne šole, rešilo pa ga je 88 udeležencev. Oktobra in novembra smo testiranje izvedli med učenci in dijaki osnovnih in srednjih šol. Ker so se v zadnjih dveh šolskih letih, v katerih izvajamo evalvacijo, okoliščine jezikovnega vključevanja učencev in dijakov priseljencev zelo korenito spremenile, kar je zahtevalo aktualizacijo vprašalnikov, s strani MIZŠ pa smo dobili še nove prednostne naloge, smo ministrstvo zaprosili za podaljšanje raziskave.

4 Izobraževanje

4.1 Izobraževanje v Sloveniji

Mihaela Knez je 24. januarja na povabilo ZRSŠ in MIZŠ v okviru Seminarja za učitelje, ki poučujejo slovenščino in druge predmete v slovenščini v čezoceanskih državah izvedla 6-urno predavanje z naslovom *Metode poučevanja slovenščine kot drugega/tujega jezika* in predstavitev gradiv za predšolske otroke, najstnike in odrasle, 3. aprila pa v okviru Seminarja za učitelje dopolnilnega pouka slovenščine v tujini 4-urno predavanje *Kako pri dopolnilnem pouku slovenščine poučujemo mladostnike in odrasle udeležence*.

4. aprila so bile izvedene priprave za 6 novih učiteljev dopolnilnega pouka slovenščine v tujini: Petro Seitl (Pariz), Andrejo Kalc (Kijev), Urško Slavec (Gorski Kotar), Leno Vastl (Helsinki), Uršulo Vratuša Globočnik (Moskva) in Nikollëja Berishaja (Črna gora).

27. 6. je Mihaela Knez za učitelje iz Porabja izvedla delavnico *Poučevanje SLO kot drugega in tujega jezika: KAKO poučevati govorjenje, besedišče, slovnico?* 18. septembra je na povabilo koordinatorice projekta *Izzivi medkulturnega sobivanja* Mojce Jelen Madruša v okviru Začetnega usposabljanja za multiplikatorje izvedla dve 4-urni predavanji z delavnico – *Poučevanje slovenščine kot drugega jezika* in *Delo z gradivi za poučevanje slovenščine*, v okviru sistema KATIS je izvedla tudi usposabljanja za učitelje v osnovnih in srednjih šolah, ki poučujejo učence priseljence, in kot predavateljica sodelovala na usposabljanjih Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik (gl. program Izobraževanje).

Tabela 2: Število udeležencev na izobraževanju

CPI1	24
CPI2	20
CPI3	19
ZRSŠ – prekomorski	17
ZRSŠ – Evropa	19
ZRSŠ – priprave	6
ZRSŠ – Porabci	21
Asistenti	3
Koper	38
Gorica	15
Skupaj	182

4.2 Sodelovanje s šolami in z drugimi ustanovami v zamejstvu

V letu 2019 je potekalo sodelovanje z zamejsko organizacijo SLORI, in sicer v zvezi s pripravo učnega načrta za pouk slovenščine na prvostopenjskih srednjih šolah. Sodelavka programa je na povabilo Maje Melinc 10. oktobra za učitelje, ki poučujejo slovenščino na prvostopenjskih srednjih šolah izvedla 4-urno predavanje o pristopih poučevanja slovenščine kot drugega in tujega jezika in pripravila jezikovni del osnutka učnega načrta za pouk slovenščine na prvostopenjskih srednjih šolah. Učni načrt je trenutno v fazi testiranja.

Junija smo v okviru programa Slovenščina za otroke in mladostnike vodili tudi razpis za nove asistente slovenščine na avstrijskem Koroškem. 8. 7. sta bili na seji Komisije za asistente v koroških šolah izbrani Kristina Špec (nova asistentka na Srednji šoli za predšolsko vzgojo – BAKIP in Mednarodni trgovski akademiji – HAK International v Celovcu) in Zala Furlan (asistentka na ZR in ZRG za Slovence v Celovcu in na Visoki šoli za socialne poklice v Celovcu), 19. 9. pa na dopisni seji Katarina Žagar (asistentka na Gimnaziji Alpe Jadran in Trgovski akademiji v Velikovcu). Izkušnje letošnjega razpisa kažejo, da je zanimanje za delovno mesto jezikovnega asistenta na Koroškem nekoliko upadlo. Na razpis se je prijavilo le pet kandidatk, od teh pa je le ena ustrezala željenim pogojem v razpisu, tj. slovenistični usmeritvi. Dve asistentki prihajata tako iz drugih strok – primerjalne književnosti in germanistike. Za vse tri asistentke smo septembra pred odhodom na šole pripravili 3-urno usposabljanje, na katerem smo jim predstavili delo asistenta, učna gradiva in osnove poučevanja slovenščine kot drugega jezika.

5 Pomoč MIZŠ pri uvajanju sprememb na področju poučevanja slovenščine kot drugega jezika

Sodelavka programa Mihaela Knez je sodelovala pri spremljanju prve izvedbe tečaja slovenščine za dijake v srednjih šolah. Junija se je na povabilo MIZŠ udeležila dveh sestankov z ravnatelji srednjih šol, na katerih tečaja niso mogli izvesti v skladu z določili v pravilniku. Ravnateljem je svetovala, kako naj načrtujejo izvedbo pouka in skupaj s predstavniki Urada za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih začrtala nadaljnje delo. Oktobra smo bili s strani MIZŠ pozvani k pripravi učnega načrta za začetni pouk slovenščine za učence priseljence, ki je to nalogo opredelil kot prioritetno, zato smo konec novembra in december posvetili urejanju tega dokumenta. 6. septembra 2019 je bil namreč sprejet nov Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje programa OŠ, za izvajanje katerega pa je potrjen učni načrt nujni pogoj. Osnutek učnega načrta je sicer nastal že v okviru ESS projekta Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje, ki smo ga v letih 2008–2010 izvajali na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik, vendar ga takrat zaradi manjkajočih pravnih podlag ni bilo mogoče dati v potrjevanje. Obstoječi dokument je treba zdaj posodobiti in uskladiti z novimi obstoječimi smernicami ZRSŠ.

6 Sodelovanje na posvetih in konferencah ter gostovanja v tujini

Mihaela Knez se je 15. 5. na povabilo sodelavcev projekta Izzivi medkulturnega sobivanja udeležila posveta *Delo s priseljenci pri nas in v tujini* in na njem predstavila svoj prispevek z naslovom *Vloga slovenščine kot drugega in učnega jezika učencev priseljencev v procesu njihovega jezikovnega vključevanja*. Sodelovala je tudi na Slavističnem kongresu v Novem mestu, ki je potekal pod naslovom *Slovenski jezik in njegovi sosedje* – vodila je okroglo mizo z naslovom *Slovenščina kot drugi jezik in jezik okolja v javni šoli v Sloveniji*, in organizirala strokovno ekskurzijo na Reko in v Gorski kotar. 20. 11. se je udeležila mednarodne konference Slavistični znanstveni premisleki z naslovom *Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju*, ki je potekala v organizaciji Filozofske fakultete v Mariboru. Na njej je skupaj z dr. Ino Ferbežar predstavila prispevek *Diagnostični test za dijake priseljence na ravni A2*.

V okviru programa Erasmus je junija gostovala na Univerzi Tarasa Ševčenka v Kijevu, kjer je za tamkajšnje študente slovenistike izvedla 8 ur predavanj s področja metodike in didaktike poučevanja slovenščine kot drugega in tujega jezika.

7 Sodelovanje v komisijah

Sodelavka programa je v letu 2019 sodelovali v dveh komisijah. Je članica Komisije za učitelje slovenščine v tujini, v Komisiji za izbor jezikovnih asistentov na avstrijskem Koroškem pa je v tem letu nadomeščala sodelavko na porodniškem dopustu dr. Damjano Kern Andoljšek.

8 Sodelavke in sodelavci programa

Lektorice/Lektorji:

Maja Bračika Piščanc	Katarina Gomboc Čeh	Lara Pižent
Anja Cevzar	Matej Klemen	Tjaša Plut
Anja Corel	Maja Kos	Vito Poredoš
Jasna Černjak	Katja Kralj	Maja Urbanc
Maja Đević Prah	Irina Lešnik	
Mateja Eniko	Andreja Markovič	

Asistentke/Asistenti:

Urša Ambrožič	Roman Kralj	Sarah Rink
Anja Cevzar	Jera Krečič	Karmen Strel
Manca Černivec	Matic Mur	Jana Šter
Patricija Gabrovšek	Patricija Peterlin	Janja Zupančič
Nejc Kastelic	Jure Plut	
Maja Kos	Manja Ocepek	

9 Sklep

Kot vsako leto smo se tudi v preteklem letu ukvarjali z različnimi dejavnostmi, povezanimi s poučevanjem otrok in mladostnikov v Sloveniji in po svetu. S sistemskimi spremembami, ki so se na področju vključevanja učencev priseljencev v osnovnih šolah dogodile v tem šolskem letu, se nekako uresničujejo tudi naša dolgoletna prizadevanja za izboljšanje jezikovne situacije učencev priseljencev v slovenskem VIZ. Veseli nas tudi dejstvo, da se v naše tečaje, namenjene učencem iz zamejstva, vključuje vedno več šol in da je ta način izpopolnjevanja v slovenščini tudi pri učencih priljubljen. Žal pa nam je, da se v letošnjem letu zaradi finančnih in kadrovskih omejitev nismo mogli bolj posvetiti razvoju učnih gradiv. Tudi izvedba tekoče raziskave, ki zahteva zelo poglobljeno in časovno obsežno obravnavo, predstavlja v našem zelo natrpanem urniku velik izziv. Željo, da bi se delovna mesta financirala s strani države, za katero opravljamo storitve, smo ponovno izrekli tudi pristojnemu ministru, ki nam je zagotovil vso pomoč in podporo, vendar do premikov še ni prišlo.

Izpitni center

dr. Ina Ferbežar, Neža Kočevar

1 Udeležba na izpitih iz znanja slovenščine

V letu 2019 je bilo v okviru Izpitnega centra (IC) po programu *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* (SDTJ) izvedenih skupaj 2.940 izpitov (51 manj kot v letu 2018). Razpored po ravneh[1] kaže graf 1.

Graf 1: Udeležba na izpitih iz znanja slovenščine po ravneh

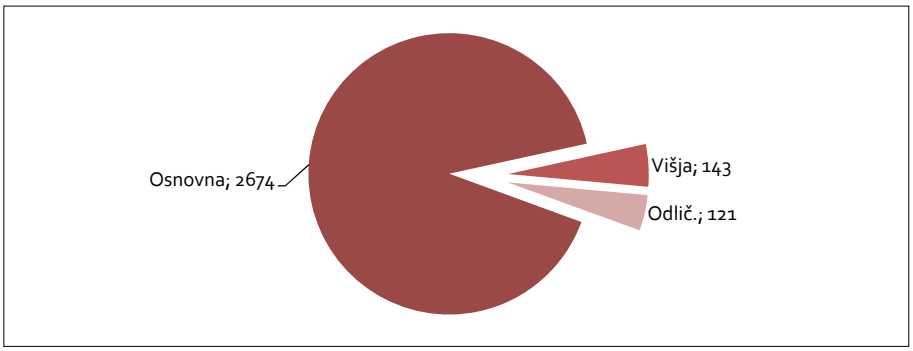

Graf 2 prikazuje trende v udeležbi na izpitih v zadnjih petih letih; od uvedbe programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik leta 2015 se je število udeležb na izpitu povečalo za slabo tretjino oz. za skoraj 1000. Kaj tak porast pomeni za delo IC, pojasnjujemo v sklepu tega poročila.

Graf 2: Udeležba na izpitih iz znanja slovenščine v zadnjih 5 letih

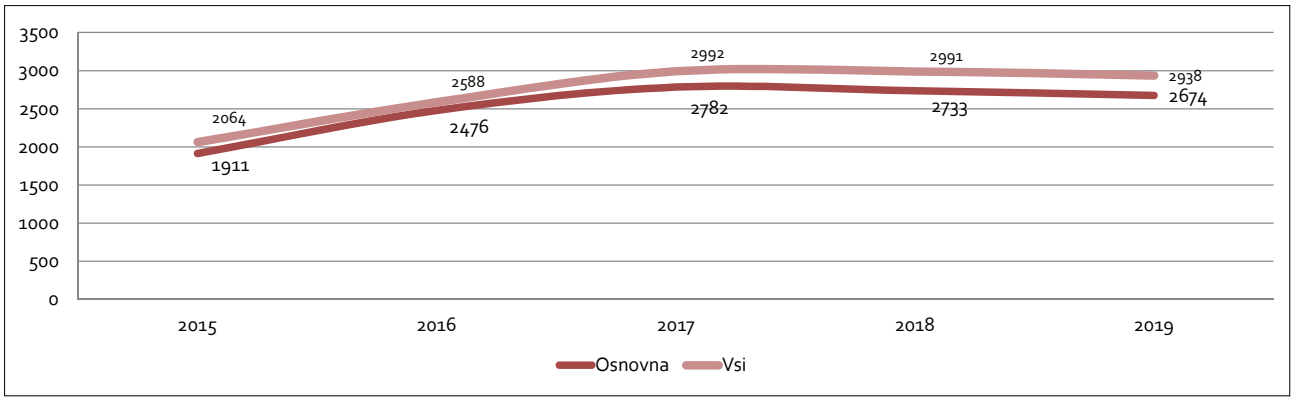

Razloge za udeležbo na izpitih iz znanja slovenščine na osnovni ravni kaže graf 3; njihovi deleži [2] so v primerjavi s prejšnjimi leti približno enaki.

Graf 3: Razlogi za udeležbo na izpitu na osnovni ravni (v %)

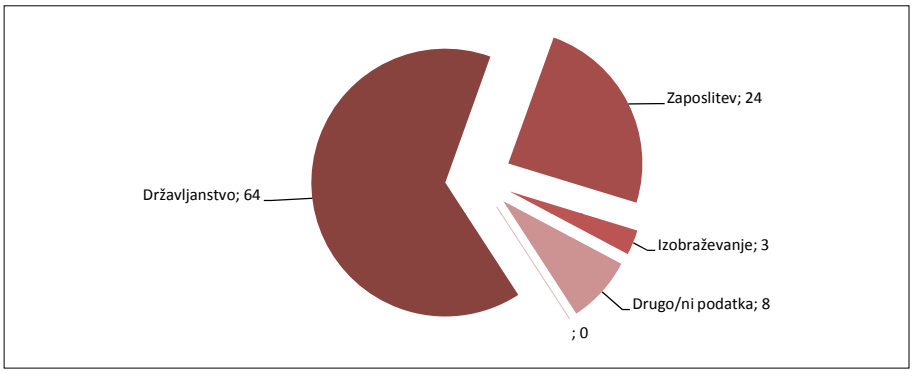

1 Le en kandidat in ena kandidatka sta v letu 2019 opravljala izpit iz govornega sporazumevanja na osnovni ravni, ki ga osebe s pomanjkljivo izobrazbo (manj kot 6 let šolanja) opravljajo izključno za potrebe pridobitve slovenskega državljanstva. Ta dva kandidata bomo izločili iz nadaljnje obravnave.

2 Glede na dejstvo, da 8 % kandidatov in kandidatk podatka o razlogih za udeležbo na izpitu na prijavnici ni navedlo, domnevamo, da so deleži dejansko nekoliko drugačni.

Na obeh višjih ravneh so razmerja precej drugačna, in sicer kandidati in kandidatke kot glavni razlog za udeležbo na izpitu navajajo zaposlitev (60 % na višji ravni, leta 2018 48 %, in 95 % na ravni odličnosti, leta 2018 86 %) in izobraževanje (40 % na višji ravni, le trije tudi na ravni odličnosti, ostali so navajali zasebne razloge).

1.1 Izpitni roki in izvajalci

Od uvedbe programa SDTJ so za izpit na osnovni ravni izpitni roki štirje, v letu 2019 so bili poleg teh izvedeni še trije izredni roki. Večino izpitov na osnovni ravni je izvedlo 13 zunanjih izvajalcev (90 % vseh izpitov, leta 2018 94 %). Izpiti na višji ravni so bili izvedeni v štirih, izpiti na ravni odličnosti pa na treh izpitnih rokih. Izpite na obeh višjih ravneh izvaja samo IC, to pa velja tudi za individualne izpite na vseh treh ravneh; individualnega izpita se je udeležilo skupaj osem kandidatk oz. kandidatov (trije na osnovni ravni, eden na višji ravni, štirje na ravni odličnosti). Zaradi omejenih kapacitet (prostor, sodelavci) je IC začel omejevati izvajanje individualnih izpitov.

1.2 Uspešnost na izpitih

Graf 4: Uspeh v % po ravneh

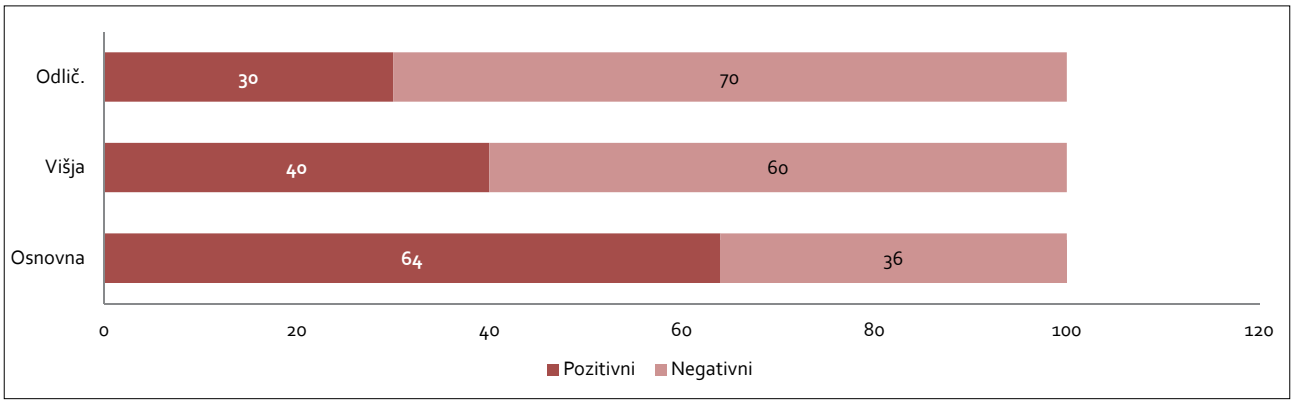

V letu 2019 na osnovni ravni in ravni odličnosti v primerjavi z letom 2018 na splošno beležimo višje dosežke: na osnovni ravni za osem odstotnih točk, na ravni odličnosti pa za 11 odstotnih točk. Na izpitih na višji ravni je bil uspeh zanemarljivo boljši (za eno odstotno točko). Razlogov za to je lahko več in jih navajamo v nadaljevanju.

Osnovna raven

Višje dosežke na osnovni ravni ugotavljamo pri udeležencih in udeleženkah tečajev *Začetna integracija priseljencev* (ZIP), ki jih državljanom tretjih držav omogoča *Uredba o načinih in obsegu zagotavljanja programov pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije* (Uredba). Razlika v uspešnosti je sicer pričakovana, a tokrat je nekoliko višja kot prejšnja leta. Domnevamo, da med drugim zato, ker se je po Uredbi v letu 2019 izpita na osnovni ravni v letu 2019 udeležilo 726 kandidatov in kandidatk, kar je približno četrtina vseh na osnovni ravni (leta 2018 petina).

Graf 5 prikazuje razliko v uspehu med tistimi, ki so se leta 2019 udeležili tečajev po Uredbi, in tistimi, ki se jih niso.[3]

Graf 5: Uspeh kandidatov, ki se izpita udeležujejo po Uredbi, v primerjavi z drugimi

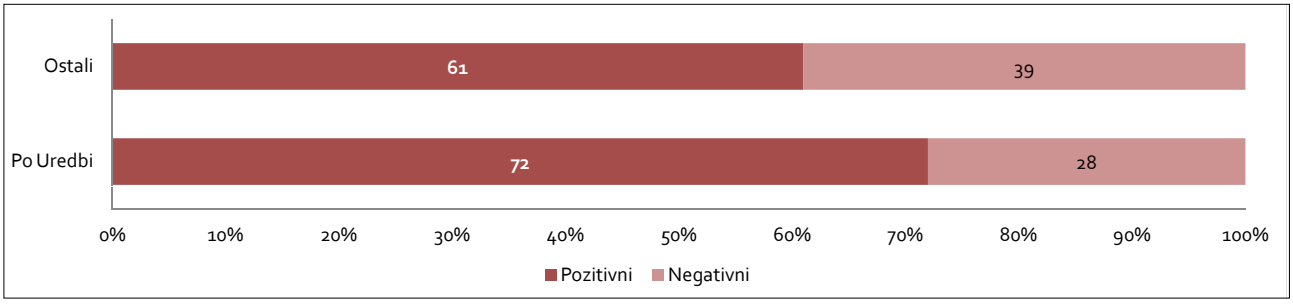

3 Poudariti je treba, da je med temi tudi veliko oseb, ki so se prav tako udeležili tečaja ZIP, vendar so bili na izpitu neuspešni in so si zato drugo opravljanje izpita plačali sami (po Uredbi država zagotavlja le prvo opravljanje izpita brezplačno). Ali pa so se udeleževali kakih drugih tečajev. IC teh podatkov ne spremlja, bi pa bili zagotovo lahko koristni po eni strani za evalvacijo tečajev ZIP, po drugi pa za spremljanje, kako na jezikovno zmožnost posameznikov in posameznic vpliva časovna oddaljenost tečaja in izpita.

Naslednji razlog za višji dosežek je morda tudi v ocenjevanju produktivnih delov izpita (govorjenja in pisanja): po anketi o ocenjevalnih merilih ter seminarjih o napakah pri ocenjevanju in o zanesljivosti ocenjevanja so morda testatorji in testatorke nekoliko bolj poenotili razumevanje ocenjevalnih meril in so bolj pozorni na to, da pri ocenjevanju pisnih in govornih produkcij ne »kaznujejo« več za iste napake pri različnih ocenjevanih kategorijah, kot se je v preteklosti pogosto dogajalo. Prav tako želimo s seminarji doseči, da bi bili ocenjevalke in ocenjevalci bolj pozorni na to, kaj kandidat ali kandidatka v slovenščini znata in zmoreta, ne pa toliko na to, česa ne znata, da bi bila torej v ospredju izvedba naloge (vsebinska natančnost in komunikacijski namen), manj pa slovnična pravilnost – na osnovni ravni, kjer je spodnja meja določena na A2 SEJO, je ta namreč še zelo malo nadzorovana.[4]

Na konceptu »zna« so zasnovane tudi ocenjevalne lestvice. Vendar pri spremljanju izvajalcev izpitov ugotavljamo, da je tak obrat v logiki ocenjevanja zelo težko doseči (večina ocenjevalk in ocenjevalcev je učiteljev slovenščine kot prvega jezika).

Kot vsa leta doslej je jezikovni profil udeleženih na izpitih iz znanja slovenščine na osnovni ravni tudi v letu 2019 pokazal precej večje receptivne zmožnosti v slovenščini, razlogi za neuspeh pa so bili v manjših produktivnih zmožnostih (graf 6).

Graf 6: Dosežena raven pri posameznih podtestih v % – osnovna raven

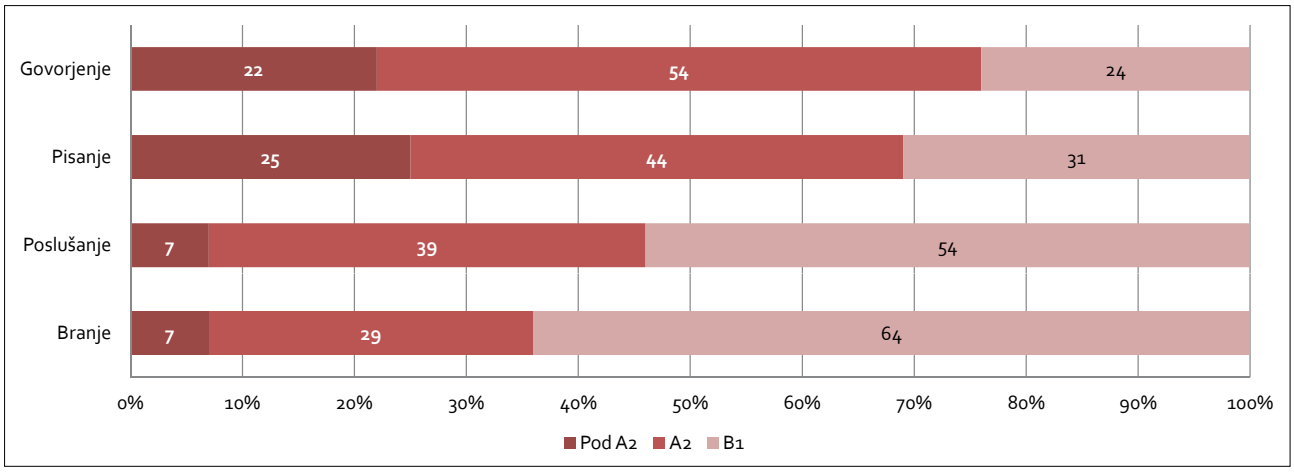

Med kandidati in kandidatkami na osnovni ravni je 85 % govorcev slovenščini sorodnih jezikov (kar 80 % vseh na osnovni ravni je govork in govorcev katerega od južnoslovanskih jezikov), kar seveda povečuje možnosti za boljši uspeh, še posebej pri obeh receptivnih dejavnostih.

Hkrati pa podatki, prikazani v grafu 6, navajajo k razmisleku o uvedbi posebnih tečajev, ki bi se osredotočali na govorjenje in pisanje, manj pa na druge dele jezikovne zmožnosti oz. strategije reševanja nalog.

Višja raven in raven odličnosti

Dosežki pri izpitih na višji ravni zadnja leta ostajajo približno enaki, se pa udeleženke in udeleženci razlikujejo glede na razloge, zakaj se udeležujejo tega izpita. Vse več kandidatov in kandidatk na izpite na višji ravni prihaja po zakonu o zdravstveni dejavnosti in zakonu o zdravniški službi. Številni med njimi ne živijo v Sloveniji, ampak v tujini, se tam tudi učijo slovenščino in prihajajo v Slovenijo le na izpite. Ker so s slovenščino v stiku v omejenih okoliščinah, to zagotovo vpliva tudi na njihovo uspešnost na izpitu.

Tudi za višjo raven velja, da se je udeležujejo večinoma govorke in govorci slovenščini sorodnih jezikov: teh je bilo leta 2019 kar 87 % (tudi tu so, v enakem deležu, kot velja za osnovno raven, prevladovali govorci in govorke južnoslovanskih jezikov). Na višji ravni se bližina jezikov brez dolgotrajnega sistematičnega učenja pri uspehu ne kaže kot velika prednost. Tu naj omenimo, da se je izpita dejansko udeležilo 118 kandidatov in kandidatk, skupaj pa je bilo izvedenih 143 izpitov (torej jih je približno ena petina izpit ponavljala).

4 V dokumentu SEJO je slovnična pravilnost na ravni A2 opisana takole: »Preproste strukture uporablja pravilno, vendar še vedno dela določene osnovne sistemske napake – npr. meša čase in pozabi označiti ujemanje povedka z osebkom ali predmetom; kljub temu je ponavadi jasno, kaj želi povedati.« (SEJO 2011, 138.)

Podobno lahko sklenemo glede izpitov na ravni odličnosti: prevladujejo govorke in govorci južnoslovanskih (80 %) in drugih slovanskih jezikov (10 %). Gre večinoma za zdravnike (najmanj 60 %[5]), kar pomeni, da je Slovenija zanje – še posebej za državljanke in državljane nekdanjih jugoslovanskih republik – privlačen poklicni cilj. Hkrati pa tudi slovenska zdravstvena politika želi primanjkljaj zdravnikov nadomestiti prav z govorci in govorkami slovenščini sorodnih jezikov, saj se na prvi pogled zdi, da se bodo lažje in hitreje naučili jezika do ravni, ki jo določa zakon (C1 SEJO). Vendar se jih je med kandidati in kandidatkami na ravni odličnosti v letu 2019 skoraj tretjina izpita na ravni odličnosti udeležila najmanj dvakrat ali celo večkrat (nekateri tudi po petkrat in več) – prvo opravljanje izpita je bilo uspešno le v dobrih 16 % primerov.

Kandidati in kandidatke – pa tudi njihovi potencialni delodajalci – prav zaradi bližine jezikov pogosto podcenijo čas, ki ga je treba nameniti učenju novega jezika, s (pre)hitrim odločanjem za izpit pa hkrati precenijo svoje znanje slovenščine (rezultati so namreč pogosto izjemno nizki). Pritiski, ki jih zaradi zakonskih zahtev in časovnih omejitev občutijo zdravstveni delavci, so zelo hudi. Na drugi strani pa je treba omeniti tudi pritiske zdravstvenih ustanov in samih kandidatov in kandidatk na IC. Časovna stiska ima za posledico udeleževanje izpitov na vseh rednih rokih ter na »vmesnih« individualnih izpitih, brez ustreznega oz. s premalo učenja.

1.3 Pritožbe

Za leto 2019 smo v IC prvič opravili tudi natančnejšo analizo pritožb. Po Pravilniku o izvajanju izpitov iz znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika se lahko kandidati in kandidatke pritožijo – zoper izpitni postopek v osmih dneh od opravljanja izpita, zoper rezultat pa v osmih dneh od prejema rezultata. Velika večina kandidatov in kandidatk se pritožuje zaradi negativnih rezultatov in na napake v postopku opozorijo šele, ko dobijo rezultat. Tako so te pritožbe običajno zamujene in zato zavržene. V letu 2019 sta bili taki 2 od skupaj 57 pritožb.

Večinoma se pritožujejo kandidatke in kandidati na osnovni ravni (51). Tri pritožbe je pritožna komisija IC prejela na višji ravni (eno zoper izpitni postopek in dve zoper oceno pri pisanju, obe sta bili zavrnjeni), dve pa na ravni odličnosti (obe zoper rezultat, obe sta bili zavrnjeni). Pritožil se je tudi en kandidat, ki je opravljal samo izpit iz govorjenja (za potrebe pridobitve slovenskega državljanstva, gl. op. 1), njegovi pritožbi je pritožna komisija ugodila.

Med 51 pritožbami se jih je skoraj dve tretjini nanašalo na negativno oceno pri samo enem od štirih delov izpita, in sicer skupaj 14 pri pisanju (27 %) in kar 19 pri govorjenju (37 %). Vse druge pritožbe so bile povezane z drugimi deli izpita. Pri pisanju, kjer obstaja možnost ponovne ocene, se običajno pisna produkcija pritožnic in pritožnikov ponovno oceni in se nato pritožbi ugodi ali se jo zavrne – večina pritožb je bila zavrnjenih, le eni je bilo po ponovni oceni ugodeno.

Nekoliko drugače pa je s pritožbami zoper oceno pri govorjenju. Ker se izpiti ne snemajo, se pritožna komisija zanaša izključno na oba zapisnika o ocenjevanju (po vtisu in analitično). Večkrat se zgodi, da utemeljitev ocene v zapisnikih ni zadostna oz. ocenjevalci in ocenjevalke svojih ocen sploh ne komentirajo, v teh primerih komisija pritožbo avtomatično sprejme kot utemeljeno. Takih pritožb je bilo v letu 2019 šest. Večji problem se kaže pri pritožbah, kjer kandidat ali kandidatka pri govorjenju dosežeta 50 % ali 55 % točk (mejna vrednost je 60 %), kar pomeni, da jima je do pozitivne ocene zmanjkala ena sama oz. največ dve točki (leta 2019 je bilo takih pritožb sedem oz. skoraj 14 %). Če tem pritožbam prištejemo tiste, pri katerih ocena ni bila dovolj utemeljena, gre za skupaj dobro četrtino pritožb. Pritožna komisije je izrazila skrb, saj je včasih vtis, da so ocenjevalke in ocenjevalci zelo strogi in zahtevajo več kot je predvideno za osnovo raven v programu Slovenščina kot drugi in tuji jezik. Ta vtis krepi dejstvo, da nekateri pritožniki in pritožnice pri treh delih izpita sicer dosegajo visoke ali zelo visoke ocene.

Zato je pritožna komisija Svetu IC predlagala spremembo ocenjevalnih meril za osnovno raven: kandidati in kandidatke naj izpit opravijo tudi v primeru, če pri treh delih izpita dosežejo 85 % točk ali več, torej raven B1, pri enem delu pa med 50 % in 59 % točk (torej spodnjo raven A2).[6] Tak ukrep se zdi smiseln, predvsem pa je tudi bolj pošten, saj je mejna vrednost za osnovno raven postavljena na A2 SEJO in izpit torej opravijo tudi osebe, ki pri vseh delih izpita dosežejo »le« A2 oz. 60 % točk.

Predlog je na svoji redni letni seji Svet IC soglasno sprejel in predlagal, naj se predlog v potrjevanje pošlje Svetu za izobraževanje odraslih pri MIZŠ.

5 Nekateri podatka o poklicu v prijavnici niso navedli, zato domnevamo, da je odstotek nekoliko višji.
6 V letu 2019 je bilo na osnovni ravni takih kandidatov in kandidatk 17.

2 Drugo delo

Drugo redno delo IC je poleg priprave izpitnih gradiv obsegalo tudi spremljanje zunanjih izvajalcev, ki je poteklo v obliki obiskov nekaterih izvajalcev in povratne informacije o ocenjevanju pisnih produkcij posameznim ocenjevalcem in ocenjevalkam. V IC lahko izvajanje izpitov na tak način v danih razmerah spremljamo le zelo omejeno.

Spomladi in poleti smo z zaposlenimi in zunanjimi sodelavkami in sodelavci CSDTJ umeščali pisne in govorne produkcije glede na SEJO; maja smo umeščali govorne produkcije na osnovni ravni, julija pa pisne produkcije na višji ravni. Obe delavnici sta pokazali, da so mejne vrednosti postavljene ustrezno, da pa imamo pri vrednotenju produkcij pogosto (še vedno) za izhodišče domače govorce slovenščine.7 Za osnovno raven smo zato izbrali nov vzorčni primer govorne produkcije, ki bolj ustreza opisu zmožnosti za to raven in bo zato lahko bolj v pomoč ocenjevalkam in ocenjevalcem.

2.1 Seminarji

Marca smo skupaj s sodelavci Slovenske filantropije za izvajalce izpitov na osnovni ravni pripravili seminar za medkulturno ozaveščanje; zaradi velikega števila testatorjev je delo potekalo v treh vzporednih delavnicah. Cilj seminarja je bil razbiti morebitne predsodke, povezane z nekaterimi skupinami kandidatov in kandidatk. Raziskava, ki sta jo v letu 2018 izvedli Ina Ferbežar in Petra Likar Stanovnik, je namreč pokazala, da nekatere skupine pri ocenjevanju obravnavamo drugače (strožje) kot druge skupine. V pripravi je obširnejše poročilo o raziskavi, ki naj bi bilo v letu 2020 objavljeno v publikaciji *Challenges in Language Testing Around the World – Insights for Language Test Users* (založba Springer).

V okviru CPI FF so bili izvedeni tudi trije seminarji o jezikovnem testiranju za učiteljice in učitelje osnovnih in srednjih šol, ki poučujejo priseljence (gl. poročilo SOM).

V tednu prostovoljstva (maj 2019) smo v okviru sicer že zaključenega projekta VIME izvedli seminar za študente in delavce FF, ki bi kot prostovoljci oz. prostovoljke želeli priseljencem in priseljenkam pomagati pri učenju slovenščine.

2.2 Mednarodno sodelovanje

Ina Ferbežar se je kot članica strokovnega odbora združenja ALTE udeležila sestanka v Celovcu (februar), vse tri sodelavke IC pa so se udeležile rednega srečanja združenja ALTE aprila v belgijskem Gentu.

V začetku novembra je redno srečanje združenja ALTE gostil IC v Ljubljani. Srečanje je potekalo ves teden in je obsegalo enodnevni seminar o statistiki, enodnevni seminar za evalvatorje v okviru Altejevega sistema evalviranja izpitov (Auditing System), sestanke odborov združenja ter delavnice in javni posvet, ki se ga je udeležilo približno 150 obiskovalcev. Dogodek z naslovom *Enojezično testiranje v večjezični realnosti? Jezikovne ideologije in njihov vpliv na jezikovno testiranje* je potekal na Pravni fakulteti UL. Javni posvet je bil priložnost za predstavitev dela CSDTJ, še posebej IC. Marko Stabej je predstavil širši pogled na problematiko, ki jo je odpirala naslovna tema, Petra Likar Stanovnik je predstavila rezultate raziskave o vplivu predsodkov na ocenjevanje, Ina Ferbežar pa je vodila okroglo mizo (Bližnja) srečanja oblikovalcev jezikovne politike z različnimi gosti, tako ali drugače povezanimi s tematiko. Gostje so bili Igor Cetina, Alojz Ihan, Marko Stabej, Lana Zdravković in Tina Zupančič. Tanja Jerman je na srečanju izvedla delavnico, na kateri so udeleženke in udeleženci umeščali pisne produkcije na višji ravni na ravni SEJO in ob tem razmišljali, kako na ocenjevanje produkcij tujih govorcev vpliva koncept naravnega govorca.

2.3 Projekti

IC je v okviru projekta EVA sodeloval s programom Slovenščina za otroke in mladostnike pri pripravi testa za dijake in učence višjih razredov osnovnih šol na ravni B2 (gl. poročilo SOM).

IC je zadnje leto (od pomladi 2018) z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sodeloval pri premislekih o uvajanju izpitov za iskalce zaposlitve, ki niso slovenski državljani, so pa za zavodu za zaposlovanje vpisani v evidenco brezposelnih. Na MDDSE so predlagali osnovno raven kot pogoj za ohranitev statusa brezposelne osebe, a nam je v IC z ustrezno utemeljitvijo uspelo ta predlog spremeniti kot nesorazmeren. Namesto tega smo predlagali obvezen tečaj in v primeru izpita znižanje ravni na A1.

Sogovorci na MDDSE so upoštevali naše argumente in tako novi Zakon o urejanju trga dela (Ur. l. RS 75/2019) od brezposelnih tujih govorcev zahteva uradno dokazilo o znanju slovenščine na vstopni ravni (A1 SEJO), ki ga morajo predložiti v 12 mesecih od vpisa v evidenco brezposelnih oseb.

7 Zato je še posebej dragoceno, da se slovenistom na teh srečanjih pridruži tudi kak učitelj ali učiteljica drugih jezikov ali tudi govorec ali govorka slovenščine kot neprvega jezika.
Tu sicer kaže omeniti, da koncept delitve govork in govorcev na domače in tuje postaja preživet (prim. dodatek k *Skupnemu evropskemu jezikovnemu okviru*, ki ga je Svet Evrope izdal leta 2018; slovenska različica je v postopku redakcije).

Ta ukrep zahteva nujno razširitev obstoječega tristopenjskega programa z opisom najnižje ravni in uvedbo izpita na vstopni ravni. Projekt priprave dopolnitev in nadgradnje obstoječega sistema preverjanja in certificiranja znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika, ki naj bi ga prek Andragoškega centra Slovenije sofinanciralo MDDSE, se je novembra 2019 začel s pilotiranjem 80-urnega tečaja slovenščine za brezposelne. Vodita ga Petra Likar Stanovnik in Mateja Eniko. Projekt naj bi se s pilotiranjem izpita in dodatkom k programu Slovenščina kot drugi in tuji jezik zaključil marca 2020. Nato mora dopolnitev programa potrditi še Strokovni svet za izobraževanje odraslih pri MIZŠ.

V omenjenem zakonu je CSDTJ imenovan za glavnega izvajalca in koordinatorja izpitov, kar je po eni strani velik uspeh, saj pomeni še eno pravno podlago in finančna sredstva za delovanje IC, hkrati pa za to pomeni še dodatno, zelo obsežno dejavnost, ki bo bržkone zahtevala tudi dodatno zaposlovanje.

3 Načrti za leto 2020

Projekt A1 bo v prvi četrtini leta 2020 zaključen; za izpite na vstopni ravni načrtujemo novo zaposlitev, saj bo treba poskrbeti za celoten sistem izvajanja izpitov, ki naj bi bili po napovedih zavoda za zaposlovanje v prvem letu ali dveh tudi precej množično obiskani. To pomeni vzpostavitev mreže izvajalcev izpitov, njihovo usposabljanje za izvajanje izpitov na vstopni ravni (kar bo poseben problem, saj gre za še posebej ranljivo ciljno skupino) in ustrezno spremljanje.

Ta del programa IC bo zato treba zaradi prostorske stiske CSDTJ in deloma tudi zaradi specifične ciljne publike ustrezno prostorsko umestiti.

Z letom 2020 se povečuje število izvajalcev izpitov na osnovni ravni; vsem dosedanjim se pridružujejo še LU Celje, LU Škofja Loka in CDI Univerzum iz Ljubljane. Usposabljanje novih izvajalcev je predvideno januarja 2020.

Načrtovano je umeščanje govornih produkcij na višji ravni glede na lestvice SEJO in postavitev oz. preverjanje mejne vrednosti za govorjenje, branje in poslušanje, kar v IC obljubljamo že nekaj let. Poseben izziv bo tudi umestitev produkcij na ravni odličnosti ter usposabljanje testatork in testatorjev za vse ravni ter avtorjev in avtoric izpitnih gradiv.

Z aprilom 2020 na porodniški dopust odhaja Petra Likar Stanovnik in za njeno delovno mesto bo treba poiskati ustrezno nadomeščanje. To bo težko, saj delo v IC zahteva strokovne izkušnje, ob obilici siceršnjega dela pa je praktično nemogoče ustrezno uvajati oz. za tako specifično delo, kot je na primer izobraževanje testatorjev za izvajanje izpitov, usposabljati koga novega.

Zaradi večanja obsega dela (gl. graf 2) v IC že presegamo meje svojih zmogljivosti: s tremi zaposlenimi že organizacija in izvedba izpitov postaja težava.[8] Vse ostalo delo, npr. sprotna priprava izpitnega gradiva, redno izobraževanje avtorjev in avtoric izpitnih gradiv, spremljanje izvajalcev izpitov, predvsem pa razvoj programa in projekti, je zato okrnjeno oz. v času izpitov povsem zastane.

Načeloma bi v IC sicer lahko zaposlili še koga. A če bi za zdaj finančno to še zmogli, tega ne dopušča prostorska situacija. Kar je svojevrsten paradoks: vsebinska širitev programa – saj novih idej in volje za njihovo uresničevanje nikoli ne zmanjka – je onemogočena zaradi fizičnih omejitev.

8 Zaradi množičnih udeležb in prostorskih omejitev FF se izpiti lahko izvajajo le ob sobotah, izvaja se v več vzporednih skupinah ali zapored, to predstavlja precejšen logistični izziv; ob sobotah so tudi seminarji za izvajalce, ki bodo zaradi povečanja števila testatork in testatorjev še bolj množično obiskani, zato bo tudi tam treba razmišljati o delu v paralelnih skupinah.

Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika

lekt. Matej Klemen, dr. Mihaela Knez

1 Usposabljanja za zaposlene na Centru in za izvajalce programov Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

V sklopu srečanj, namenjenih zaposlenim strokovnim sodelavcem na Centru in lektorjem, ki poučujejo na Centrovih tečajih, ter lektorjem na univerzah v tujini, so bila izvedena tri krajša izobraževalna srečanja in dve tradicionalni: Junijsko izobraževanje in Avgustovsko srečanje. Prav tako tradicionalno Decembrsko srečanje pa leta 2019 izjemoma ni bilo izvedeno zaradi organizacije Svetovnih dni slovenske znanosti in umetnosti (gl. poročilo programa Slovenščina na tujih univerzah).

11. januarja 2019 sta dr. Barbara Brečko in dr. Nejc Berzelak s Centra za družboslovno informatiko FDV za strokovne sodelavce Centra izvedla predavanje in delavnico o spletnem anketiranju in evalvaciji v izobraževanju.

6. marca in 17. aprila 2019 sta bili organizirani izobraževalni srečanji za lektorje, ki poučujejo na različnih Centrovih tečajih. Obe srečanji sta bili posvečeni glasbi in pouku tujega jezika. Na prvem srečanju je dr. Katarina Habe z Akademije za glasbo predavala na temo *Glasba – učinkovito didaktično orodje pri poučevanju tujih jezikov*, na drugem pa je Matej Klemen v predavanju in delavnici predstavil uporabo popevk pri pouku slovenščine kot tujega jezika.

Dvodnevno Junijsko izobraževanje je potekalo 26. in 27. junija na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Udeležilo se ga je 56 oz. 54 udeležencev. Program so oblikovali: dr. Mojca Leskovec s predavanjem *Od e-učbenikov do obogatene resničnosti: pouk tujih jezikov v času po kredi*, dr. Veronika Rot Gabrovec s prispevkom *Od Triglava do Južnega križa – in nazaj: zgledi uporabe digitalnih orodij in tehnologije pri pouku tujega jezika*, dr. Peter Stankovič s predavanjem *Med komercializmom in umetnostjo: slovenski film v petdesetih letih*, dr. Marko Stabej s predavanjem *Slovenija in slovenščina: dozorevanje jezikovne skupnosti*, dr. Elke Höfler s predavanjem *Language learning thanks to modern influencers?*, mag. Mateja Lutar, ki je predstavila *Fonetiko 1*, novi učbenik za fonetiko, dr. Darja Fišer, ki je pripravila delavnico *Spretno v spletno: Jezikovni viri za p(r)oučevanje spletne slovenščine JANES*, ter dr. Polona Gantar in Jaka Čibej z delavnico: *Beseda besedi – kolokacija: predstavitev Kolokacijskega slovarja sodobne slovenščine*.

Poročilo o Avgustovskem srečanju, ki je potekalo od 26. do 28. avgusta 2020 in je namenjeno predvsem lektorjem STU, je natančneje predstavljeno pri programu Slovenščina na tujih univerzah. Matej Klemen in Tina Jugović sta na njem predstavila rezultate ankete o izobraževanju učiteljev slovenščine na univerzah po svetu in njihovi usposobljenosti, ki so podlaga za premislek o prihodnjih izobraževanjih za lektorje STU.

O usposabljanjih za izpraševalce na izpitih iz znanja slovenščine več v poročilu Izpitnega centra.

2 Izvedba izobraževalnih dejavnosti za različne naročnike

Na Centru smo v akademskem letu 2018/2019 gostili 15. generacijo pedagoških delavk s slovenskih izobraževalnih ustanov v Italiji, ki so na podlagi določil Osimskih sporazumov upravičene do enoletnega usposabljanja v jeziku in stroki na visokošolskih izobraževalnih ustanovah v Sloveniji. V letu 2019 smo zanje pripravili spomladanski del izobraževalnega seminarja, ki je zajemal predavanja in delavnice o delu z besedili, učenju besedišča, retoriki in govornem nastopanju ter testiranju. Med izvajanjem seminarja se je izkazalo, da si udeleženke želijo natančneje spoznati gradiva, ki jih pripravlja Center, zato smo prvotno načrtovanim 40 uram dodali še srečanje s predstavitvijo učbenikov in drugih gradiv. Ob seminarskem delu smo za udeleženke izobraževanja pripravili tudi dejavnosti za spoznavanje (kulturnih) ustanov in kulturnega dogajanja v Ljubljani. Udeleženke so v evalvaciji ocenile, da je seminar izpolnil njihova pričakovanja (ocena 4,9), celotno vsebino so ocenile kot zelo dobro (ocena 4,9); pohvalile so profesionalnost in strokovnost predavateljev. Zadovoljne so bile tudi z organizacijo (ocena 5,0).

Oktobra 2019 smo na Centru pozdravili novo skupino štipendistov. Zanjo smo pripravili program, ki je tako kot v preteklih letih zasnovan dvotirno: prvi, dopoldanski del je namenjen predavanjem in delavnicam, drugi, popoldanski del programa pa obisku različnih ustanov in prireditev. Jeseni smo tako izvedli štiri izobraževalna srečanja, v popoldanskem programu pa: spoznavali arhitekturo Ljubljane, obiskali Plečnikovo hišo, Slovenski knjižni sejem ter si ogledali razstavo *Knjižnica barona Žige Zoisa: središče razsvetljenske kulture na Slovenskem* in rokopisni oddelek NUK.

Program za obe skupini štipendistk so izvedli zaposleni na Centru (dr. Ina Ferbežar, Matej Klemen, dr. Mihaela Knez) in zunanji sodelavci (dr. Hotimir Tivadar, dr. Polona Gantar, Jaka Čibej).

3 Začetno in Nadaljevalno usposabljanje za poučevanje slovenščine kot tujega jezika

Izvedli smo dve ponovitvi 20-urnega Začetnega in Nadaljevalnega usposabljanja, in sicer v Ljubljani in Mariboru.

Nadaljevalno usposabljanje v Ljubljani je potekalo ob torkih od 5. marca do 2. aprila in se ga je udeležilo 14 udeležencev. V Mariboru je bilo veliko zanimanje za obe usposabljanji. Začetnega usposabljanja v prostorih Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, ki je potekalo 5., 12. in 13. aprila, se je udeležilo 31 udeležencev, Nadaljevalnega, ki je potekalo 10., 17. in 18. maja, pa 24. Ob torkih od 5. novembra do 3. decembra je Začetno usposabljanje potekalo v Ljubljani. Udeležilo se ga je 23 udeleženk.

Usposabljanja so izvedli sodelavci Centra (Tanja Jerman, Matej Klemen, dr. Mihaela Knez) in zunanji sodelavki (dr. Nataša Pirih Svetina, dr. Namita Subiotto).

4 Seminarji v okviru Centra za pedagoško izobraževanje

V letu 2019 so bila v okviru sistema Katis izvedena tri izobraževanja s področja poučevanja slovenščine kot drugega jezika. Prvo, 8-urno, usposabljanje z naslovom *Poučevanje slovenščine kot J2 v vrtcu in prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju OŠ* je bilo izvedeno 11. oktobra, drugo 16-urno usposabljanje – *Poučevanje slovenščine kot J2 za učence v višjih razredih OŠ in dijake v SŠ* – je bilo izvedeno 22. in 23. novembra, tretje – *Poučevanje slovenščine in preverjanje znanja pri učencih OŠ in SŠ, ki so govorci slovenščine kot drugega jezika* – pa 29. novembra. Prvo in drugo izobraževanje je izvedla Mihaela Knez, tretje izobraževanje pa sta izvedli Ina Ferbežar in Mihaela Knez. Vseh seminarjev skupaj se je udeležilo 63 učiteljev.

5 Druge dejavnosti

Tjaša Alič in Matej Klemen sta 14. novembra na povabilo mag. Angelike Ogris na Pedagoški visoki šoli v Celovcu izvedla izobraževanje za učitelje slovenščine na sekundarni šolski stopnji. Učiteljem sta v delavnicah in predavanjih pokazala možnosti uporabe video posnetkov in glasbe pri pouku slovenščine ter predstavila spletni tečaj *Slonline*.

Na Avgustovskem srečanju se je porodila ideja o pripravi prilagojenih literarnih besedil (angl. *graded reader*) za učence slovenščine kot tujega jezika. Oblikovala se je skupina 18 učiteljev, ki je z delom začela januarja 2020. Vodi jo Matej Klemen.

Matej Klemen se je 20. novembra 2019 udeležil konference v Mariboru in na njej nastopil s prispevkom *Literarni klasiki pri pouku slovenščine kot tujega jezika – na primeru besedil Ivana Cankarja*. Skupaj s kolegicami Tino Jugovič, Magdo Lojk in mag. Matejo Lutar pa so predstavili tudi didaktično igro *Klanec* z vidika učenja slovenščine kot tujega jezika.

6 Sklep

Na Centru si prizadevamo, da bi slovenščino kot drugi in tuji jezik poučevali usposobljeni učitelji, saj je usposobljenost učitelja eden ključnih dejavnikov uspešnega učenja slovenščine. Opažamo, da se naših izobraževanj v večjem številu kot v prejšnjih letih udeležujejo učitelji z osnovnih in srednjih šol, ki jim primanjkuje znanj s področja poučevanja slovenščine kot drugega jezika.

Udeleženci vsebino seminarjev ocenjujejo kot zelo dobro (gl. graf 1) in so zadovoljni, da so se seminarjev udeležili (gl. graf 2). Veseli nas, da dosegamo zastavljeni cilj udeležencem ponuditi razmislek in praktično znanje, ki ga lahko uporabijo pri svojem delu (gl. graf 3).

Graf 1: Ocenite vsebino izobraževalnega seminarja na Centru za slovenščino

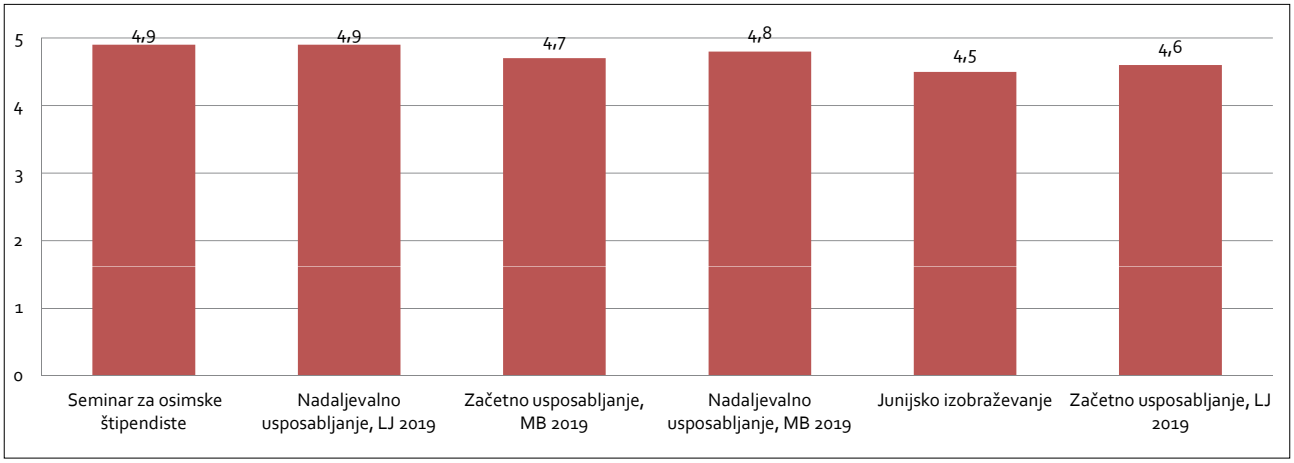

Graf 2: Zadovoljna/Zadovoljen sem, da sem se udeležil/a izobraževalnega seminarja na Centru za slovenščino

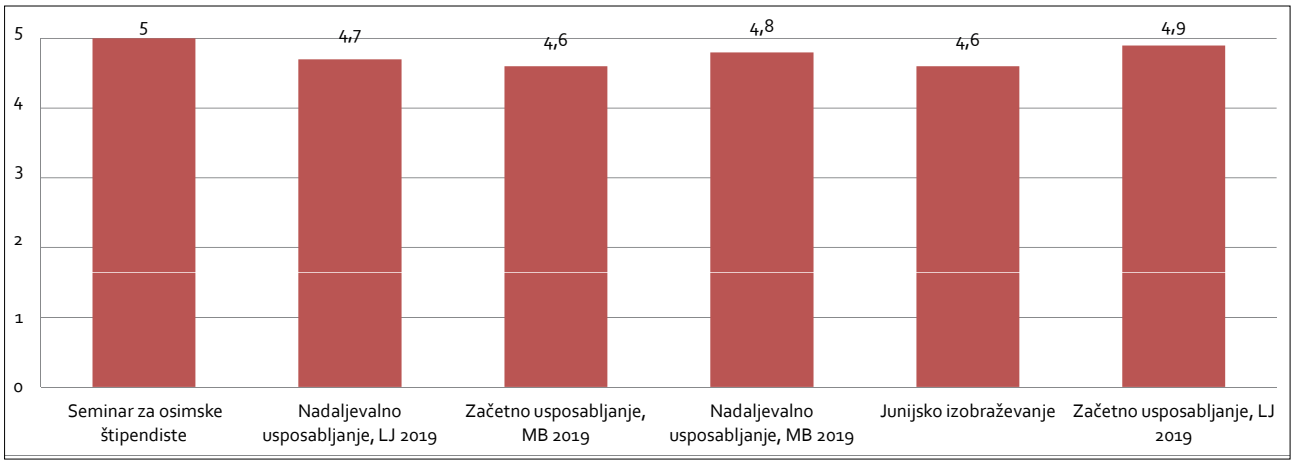

Graf 3: Informacije, ki sem jih dobil/a, so uporabne za moje delo

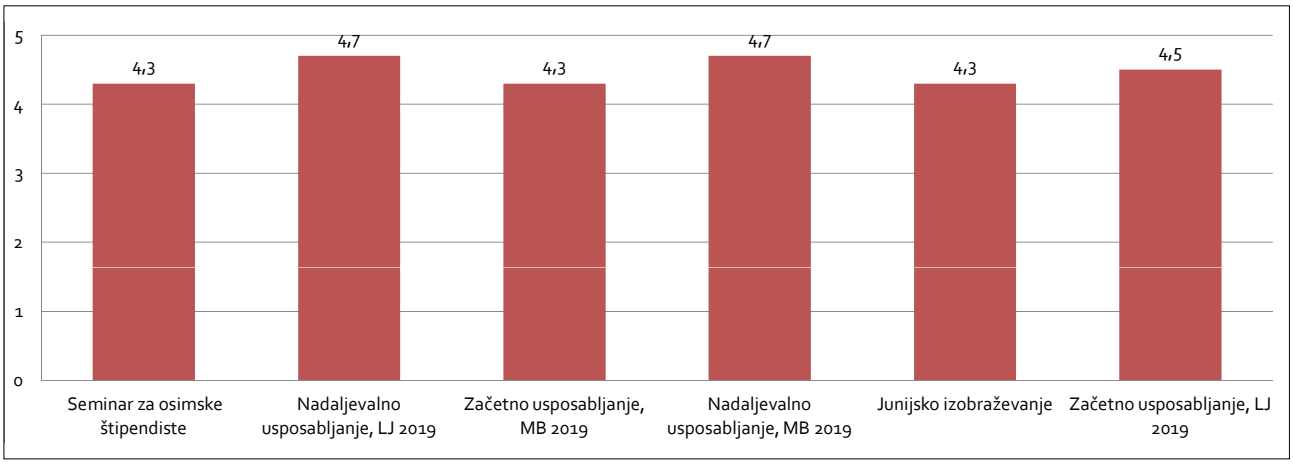

Založniška dejavnost

mag. Mateja Lutar

1 Uvod

Na področju založništva smo v letu 2019 pripravili tiskovine, ki so spremljevalke naših rednih dejavnosti, npr. za strokovno prireditev 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, 38. simpozij Obdobja in za prireditve tečajev za otroke in mladostnike in tečajev za odrasle (vodniki po programih, *Poletnik*, *Pošopis*, *Zimopis*, *Prevodi* ipd.). Praznovanje stoletnice Filozofske fakultete in hkrati Univerze v Ljubljani smo obeležili s knjižico *Obstoj*, ki smo jo pripravili skupaj s profesorji in študenti Oddelka za slovenistiko, ter monografijo *Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*, ki je nastala v okviru kulturnega projekta Svetovni dnevi. Ponatisnili smo učbeniška in priročniška gradiva, natisnili knjižico s prispevki študentov lektorata v Tübingenu ter knjižno polico razširili z novim učbenikom *Fonetika 1*. Nadaljujemo s pripravo novih učnih gradiv v skladu z delovnim načrtom, ki smo ga oblikovali v Delovni skupini za načrtovanje tiskovin Centra, sodelovali smo na Sejmu akademske knjige Liber.ac in Slovenskem knjižnem sejmu, udeležili smo se tudi dveh konferenc, ene za področje založništva in druge za področje slovenščine kot drugega in tujega jezika v procesu izobraževanja.

2 Seminar slovenskega jezika, literature in kulture

55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture se tematsko kronološko nadgrajuje s predhodnim, saj prispevke, ki so objavljeni v monografiji z naslovom *1919 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (244 str.; 470 izvodov), tudi tokrat povezuje letnica. Zbrani prispevki s področja slovenskega jezika, literature in kulture prinašajo več različnih pogledov na pretekih sto let, monografijo pa razširjajo tudi konferenčni prispevki s poudarkom na razvoju in delovanju slovenistik na tujih univerzah.

Seminarska monografija v prvem delu – *Predavanja* – prinaša razmišljanja desetih predavateljev, ki vsak s svoje znanstvene usmeritve razmišljajo o letu 1919: skozi zorenje jezikovne skupnosti, o dejavnosti jezikoslovca Frana Ramovša, s pregledom snovanja znanstvenih ustanov, kot o času začetka glasbenozgodovinskega študija, o priključevanju prekmurske pokrajine in o narečjih v spletnih aplikacijah. Dopolnjujejo jih literarni pogledi na uprizarjanje Cankarjevih *Hlapcev*, ustvarjanje Kosovela ter pojavljanje Prekmurja v slovenskem romanu, zaključuje pa jih pregled nad stoletno zgodovino Filozofske fakultete. V sklopu *Izbirnih tečajev* so predstavljeni nastanki slovenskega pesniškega ekspresionizma in položaj prekmurščine v slovenskem šolstvu. Sledita še dva krajša prispevka mladih raziskovalcev – *Parada mladih*. Drugi del zbornika predstavlja 16 prispevkov mednarodne konference, ki je potekala v okviru Seminarja na temo *Slovenščina na tujih univerzah – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Vsi prispevki so dostopni v elektronski obliki na spletni strani Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik.

3 Simpozij Obdobja

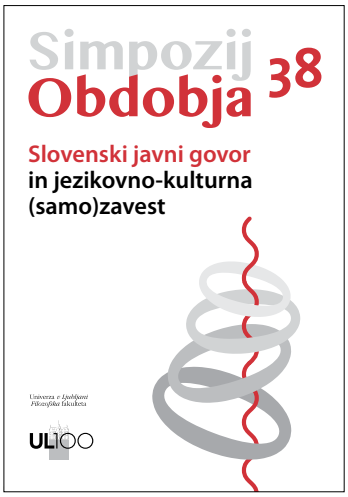

Monografijo za 38. simpozij Obdobja z naslovom *Slovenski javni govor in jezikovno-kulturna (samo)zavest* (530 str., 420 izvodov) je uredil izr. prof. dr. Hotimir Tivadar. V njej je zbranih 56 znanstvenih prispevkov, razdeljena pa je na dva vsebinska sklopa. V prvem sklopu so zbrane raziskave s področja standardizacije govorjenega jezika, novejše fonetično-fonološke raziskave slovenskega govora ter premisleki o retoriki in javnem nastopanju, zvrstnosti, jezikovnem standardu in pravorečju, del prispevkov pa prinaša še poglede na govorjeni jezik v slovenski književnosti in gledališču. V drugem sklopu raziskovalci preučujejo jezikovno-kulturno zavest in izobraževanje, predstavljajo jezikovnopolitične poglede na slovenščino v 3. tisočletju, ozirajo pa se tudi v zgodovino in se dotaknejo priključitve Prekmurja matični domovini in ustanovitve prve slovenske univerze.

Znanstvene razprave v monografiji so aktualni pogledi in razmišljanja o simpozijski temi ter hkrati izhodišče za nova jezikoslovna, kulturološka in zgodovinska raziskovanja, vsi prispevki so v celoti dostopni tudi v elektronski obliki na spletni strani Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik.

4 Učbeniki in priročniki za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika ter druge publikacije

V letu 2019 smo ponatisnili naslednja učbeniška gradiva: *Slovenska beseda v živo 1a* (učbenik in delovni zvezek), *Slovenščina ekspres 1*, *A, B, C … gremo*, *Gremo naprej*, Čas za slovenščino 1 (učbenik in delovni zvezek) in priročnik za učitelje *Križ kraž 1* ter knjižico *Žepna slovenščina* (nemščina, francoščina, italijanščina in ruščina).

Na junijskem izobraževanju za učitelje smo predstavili nov učbenik *Fonetika 1*, ki obravnava osnove fonetike slovenskega knjižnega oz. standardnega jezika kot celovito dejavnost. Zbrano gradivo je nastalo na podlagi izkušenj poučevanja študentov slovenščine kot prvega jezika na Univerzi v Ljubljani in študentov slovenščine kot drugega ali tujega jezika, ki se slovenščino učijo v okviru lektoratov in študija slovenistike v tujini ter tečajev Centra za slovenščino. Avtorja Hotimir Tivadar in Urban Batista sta teoretičnim osnovam dodala predvsem vaje za utrjevanje izgovora, zato je učbenik tudi komunikacijski priročnik z osnovnimi informacijami o izgovoru.

Teoretični del učbenika obsega poglavji *Zapis črk in izgovor fonemov* in *Teoretične osnove slovenske fonetike*, sledi mu obsežnejši del s *Konverzacijskimi vajami za utrjevanje izgovora*, kjer so naloge razporejene tematsko in omogočajo individualno delo ali delo v paru. Ob nalogah so posnetki besedil, ki so namenjeni poslušanju in ponavljanju besed, stavkov in dialogov. Sledijo še pesmi z znanimi napevi in dodatne vaje za izgovor s težjimi nalogami. Na koncu učbenika sta še *Zapis govorjenih besedil z rešitvami nalog* in kratek *Slovensko-angleški terminološki slovar*. Učbenik je oblikovala Lavoslava Benčić, ilustracije pa je narisala Nuša Štiglic.

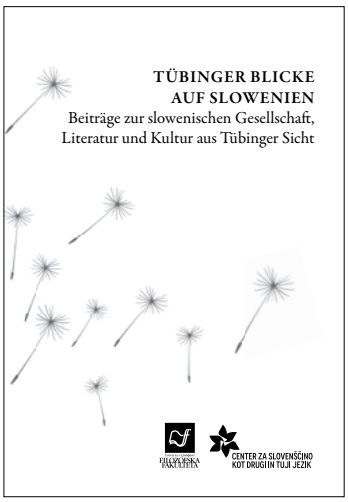

Predhodnim publikacijam s prevodi študentov – *Geschichten über Prešeren*, *Das Mädchen, das alles weiß* in *Bei Sonnenuntergang spazierten sie zu zweit am Meer entlang … Eine Auswahl slowenischer Kurzgeschichten* – se je pridružila že četrta knjižica *Tübinger Blicke auf Slowenien, Beiträge zur slowenischen Gesellschaft, Literatur und Kultur aus Tübinger Sicht* (64 strani, 100 izvodov). V njej so poleg uvodnih besed zbrani trije prispevki, in sicer o slovenski literaturi (Prešeren), družbi (enakopravnost žensk) in kulturi (fenomen Avsenik). Prispevke so pod mentorstvom dr. Irme Kern pripravili študenti lektorata v Tübingenu – Carmen Thamm, Constanze Becker in Nico Schäffauer, knjižico pa je oblikovno realiziral Jure Preglau.

Naslednji dve novosti sta povezani s praznovanjem 100-letnice Filozofske fakultete in Univerze v Ljubljani. Prva publikacija je nastala v okviru desetega kulturnega projekta Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani. V publikaciji z naslovom *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu* (168 str.; 2.500 izvodov) so predstavljene slovenistike, ki delujejo v okviru programa *Slovenščina na tujih univerzah*. Prispevke so napisali učitelji, ki na univerzah po svetu poučujejo, predavajo oz. se znanstveno ukvarjajo s slovenščino. V opisih slovenistik je predstavljen status slovenščine in slovenistike, njen razvoj, navedeni so nekdanji in sedanji učitelji, predstavljene so pomembnejše obštudijske dejavnosti in poudarjeni nekateri rezultati dela, npr. disertacije, prevodi, učna gradiva, znanstvene monografije in mednarodno sodelovanje na akademskem in kulturnem področju. Publikacijo so uredile Mojca Nidorfer Šiškovič, Simona Kranjc in Mateja Lutar, podobo je oblikovala Nina Urh, prelom pa je pripravil Miro Pečar.

Druga knjižica, povezana s praznovanjem fakultetnega jubileja, je nastala kot skupen projekt študentov in sodelavcev Oddelka za slovenistiko. Pod domiselnim naslovom *Obstoj* je zbranih 46 strani, na katerih najdemo 100 citatov iz slovenske literarne in jezikoslovne dediščine, priporočen seznam za branje 100 slovenskih literarnih del, seznam 100 razmeroma najpogostejših frazemov in 100 po(ne)srečenih izjav tistih, ki se slovenščine učijo kot tujega jezika. Vsak sklop se začenja s krajšim uvodnim besedilom, pripravili so jih Marko Stabej, Hotimir Tivadar, Aleksander Bjelčevič, Erika Kržišnik in Ina Ferbežar, oblikovalsko pa je knjižico realizirala Nina Urh.

5 Razno

Novembra smo imeli dopisno sejo Delovne skupine za načrtovanje tiskov Centra za slovenščino, člani so bili seznanjeni z rezultati dela preteklega leta. Predlog za recenzentki novega učbenika, ki bo namenjen predvsem začetniškim skupinam s slovanskimi govorci, je bil soglasno podprt, pod točko Razno pa so člani izrazili predloge, o katerih smo se pogovarjali na delovnem srečanju decembra. Naredili smo delovni načrt za približno obdobje treh let in želimo si, da bi ga v prihodnjih letih lahko realizirali v čim večji meri.

Spomladi so bili učbeniki za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika na fakultetni stojnici na sejmu akademske knjige Liber.ac, ki ga organizirata Znanstvena založba FF in Knjigarna FF, jeseni pa na sejemskih policah 35. slovenskega knjižnega sejma, kjer je Univerza v Ljubljani predstavljala svojo založniško dejavnost.

Septembra sem se udeležila konference *ALPSP 2019* v Londonu, ki jo organizira združenje The Association of Learned and Professional Society Publishers. Glavni poudarek konference je bil prosti dostop do vsebin in primeri dobre prakse ter predstavitev prototipnih platform, ki omogočajo vpogled v postopek recenziranja in prosti dostop do besedila.

Novembra smo se sodelavci Centra za slovenščino udeležili konference Slavistični znanstveni premisleki, ki jo je organizirala Filozofska fakulteta v Mariboru. Konferenca je bila organizirana na krovno temo *Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju*. Program založništva je sodeloval z dvema prispevkoma, s predstavitvijo založniške dejavnosti in postopka uvrščanja učnih gradiv glede na lestvice SEJO *Učbeniki za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika* in s skupno predstavitvijo učnega pripomočka *Didaktična igra Klanec z vidika učenja slovenščine kot tujega jezika*.

Objave v medijih

Obdobja 38

Vse objave so dostopne v arhivu 38. simpozija Obdobja.

- Na mednarodnem slovenističnem simpoziju letos o slovenskem javnem govoru, *STA*, 23. 10. 2019
- Prvi predavatelj Univerze v Ljubljani dr. Fran Ramovš se je po sto letih simbolično vrnil v Zbornično dvorano, *STA*, 23. 10. 2019
- V poklon prvemu predavatelju UL Franu Ramovšu odkrili njegov doprsni kip, *Krog.sta.si*, 23. 10. 2019
- 38. mednarodni slovenistični znanstveni simpozij Obdobja, *Radio Koper*, *Aktualno*, 23. 10. 2019
- 38. mednarodni slovenistični znanstveni simpozij Obdobja, *Murski val*, *Poročila*, 23. 10. 2019
- Slovenistični znanstveni simpozij, *ORF*, *Volksgruppen*, 24. 10. 2019

55. SSJLK

Vse objave so dostopne v arhivu 55. SSJLK.

- Začel se je 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *STA*, 1. 7. 2019
- Začel se je 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Znanost.sta.si*, 1. 7. 2019
- 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Sora*, *Novice*, 1. 7. 2019
- Že 55. seminar za navdušence nad slovenščino z vsega sveta, *RTV SLO*, *MMC*, 1. 7. 2019
- Že 55. seminar za navdušence nad slovenščino z vsega sveta, *TheWorldNews.net*, 1. 7. 2019
- Na Filozofski fakulteti se v teh dneh odvija 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Študent*, *Kulturne novice*, 2. 7. 2019
- Začel se je 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Krog.sta.si*, 2. 7. 2019
- 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio 1*, *Novice*, 2. 7. 2019
- 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture ter 38. Poletna šola slovenskega jezika, *Televizija Slovenija 1*, *Dnevnik Slovencev v Italiji*, 2. 7. 2019
- V Ljubljano lovit odtenke slovenščine, *Delo*, 3. 7. 2019, str. 16
- Večer o seminarju slovenskega jezika, *STA*, 4. 7. 2019
- Na seminarju tudi o Prekmurju, *Vestnik*, 4. 7. 2019, str. 20
- 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 1*, *Jutranja kronika*, 4. 7. 2019
- Kritično na dunajski slovenistiki, *Večer*, 5. 7. 2019, str. 16
- V dobrem in slabem, *Večer*, 5. 7. 2019, str. 2
- Ko načrte o študiju jezika »prekriža« ljubezen, *Delo*, 13. 7. 2019, str. 15
- 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Murski val*, *Poročila*, 15. 7. 2019
- V Ljubljani je potekal 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Murski val*, *Kratki stik*, 16. 7. 2019
- Jelena Konicka, Rusinja, ki je v Litvi ustanovila lektorat za slovenščino, *Radio Slovenija 3*, *Program Ars*, *Jezikovni pogovori*, 16. 7. 2019
- Stičišče slovanskih kultur na 55. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture / 55. Seminar der slowenischen Sprache, Literatur und Kultur, *Radio Agora*, 24. 7. 2019
- Slovenščina po svetu: Slovenskega jezika se učijo na 60-ih univerzah, *Radio Slovenija*, *Radio Prvi*, *Studio ob 17.00*, 26. 7. 2019

Slovenščina na tujih univerzah

- Slovenščina po svetu, *RTV SLO*, *Radio Prvi*, *Studio ob 17.00*, 26. 7. 2019, https://radioprvi.rtvslo.si/2019/07/studio-ob-17-00-61/
- What do you call a Slovenian Chicken?, *University College London – blog*, 10. 12. 2019, https://blogs.ucl.ac.uk/ssees/2019/12/10/what-do-you-call-a-slovenian-chicken/?utm_content=buffercd127&utm_medium=social&utm_source=facebook.com&utm_campaign=buffer&fbclid=IwAR2LiiRGe0ZwrJ3Ow02S2DvR3JXPd1eZ4275FfoH-5Y7POZwvM1VpYWzgHA
- On the occasion of the 100th anniversary of the University of Ljubljana, Slovene at Foreign Universities, *Sinfo*, september–oktober 2019, str. 38–43, https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/UKOM/Promocija-Slovenije/Sinfo/Sinfo-slo/s5_2019web.pdf

- Slovene at Foreign Universities, *Slovenia.si*, 26. 11. 2019, https://slovenia.si/this-is-slovenia/slovene-at-foreign-universities/

Beograd

- Cankarjevo leto v Beogradu, *Bilten, Društvo Slovencev v Beogradu Sava*, 32/16 (december 2018) str. 4, http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-NUGPZMOS/cf65d611-b64c-41a9-9ff8-a17fa8fefbof/PDF
- Mednarodna študentska konferenca Cankar i(n) mi, *Bilten, Društvo Slovencev v Beogradu Sava*, Beograd, 32/16 (december 2018), str. 5, http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-NUGPZMOS/cf65d611-b64c-41a9-9ff8-a17fa8fefbof/PDF
- Študentje slovenščine na martinovanju, *Bilten, Društvo Slovencev v Beogradu Sava*, 32/16 (december 2018), str. 9, http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-NUGPZMOS/cf65d611-b64c-41a9-9ff8-a17fa8fefbof/PDF
- Cankar v Beogradu, *RTV Slovenija, Poročila*, 8. 12. 2018, https://4d.rtvslo.si/arhiv/porocila/174581307?jwsource=cl
- V Srbiji veliko zanimanja za učenje slovenščine, *Media 24*, 17. 6. 2019, https://novice.svet24.si/clanek/novice/kultura/5d077219caa41/v-srbiji-veliko-zanimanja-za-ucenje-slovenscine
- Pogovor s prof. dr. Maja Djukanović, *Radio Veseljak*, *Slovenija brez meja*, 13. 6. 2019, https://veseljak.si/oddaje/slovenija-brez-meja?fbclid=IwARot3NvmsvhjgemEBrsJ5xH9fteQYzRuvVsIt22vkFi0Ee51FaW10IKfc9k

Bratislava

- Nie je to len o jednom písmene, *Ružomberský magazín*, 9. 2. 2019, https://rmagazin.sk/nie-je-to-len-o-jednom-pismene/

Budimpešta

- Najbolj ljubka napaka »včeraj sem grel v kino«, *Večer*, 16. 4. 2019, str. 16–17

Buenos Aires in La Plata

- Bistričanka v Argentini. Slovence pripelje nostalgija po jeziku otroštva, *Večer*, 14. 11. 2018, https://www.vecer.com/nostalgija-po-jeziku-otrostva-6612138
- Tečaj slovenščine v Chacu, *Svobodna Slovenija* 2018/8–9, str. 2x, http://svobodnaslovenija.com.ar/tecaj-slovenscine-v-chacu/
- Jezikovni orešček. Ukradena denarnica, *Svobodna Slovenija* 2018/10, str. 4, http://svobodnaslovenija.com.ar/jezikovni-orescek-ukradena-denarnica/
- Jezikovni orešček iz nabiralnika – V ali NA, *Svobodna Slovenija* 2018/15, str. 3, http://svobodnaslovenija.com.ar/jezikovni-orescek-iz-nabiralnika-v-ali-na/?fbclid=IwAR1RTzsylRrtloNFx0FIEn3-jOUDQAGidvOc1dp-5l1ZlfW8QuuXse3TYCs
- Jezikovni orešček. Prihajam z Dolenjske ali iz Dolenjske, *Svobodna Slovenija* 2018/26, str. 4, http://svobodnaslovenija.com.ar/jezikovni-orescek-3/?fbclid=IwAR3XnwINJxRcioIzu2VdXAKIaXi32G6n88YCpIoZewVq4FioLIpnYsrovxM
- Dve stoletnici, *Svobodna Slovenija* 2018/39, str. 5, http://svobodnaslovenija.com.ar/dve-stoletnici/

Cleveland

- napovedi in poročila o dogodkih so redno objavljena na http://www.washington.embassy.si/index.php?id=813&L=1
- Slovenian Mardi Gras Festival in Cleveland, *FOX8 Live*, 25. 2. 2019, https://www.facebook.com/watch/live/?v=331574840812463&ref=watch_permalink
- Pogovor z Lukom Zibelnikom o Prešernu in kurentovanju, *FOX8*, *Kicking it with Kenny*, 1. 3. 2019, https://www.youtube.com/watch?v=bgXwAYH5PGw&list=PLolq9HsRju3SRqBEC3VcIoj7P30RVy9Cy&index=153
- Vlado Kreslin napolnil Slovenski narodni dom v Clevelandu in veleposlaništvo v Washingtonu, *STA*, 8. 5. 2019, https://misli.sta.si/2633661/vlado-kreslin-napolnil-slovenski-narodni-dom-v-clevelandu-in-veleposlanistvo-v-washingtonu
- Vlado Kreslin navdušil Slovence v ZDA, *Primorski dnevnik*, 8. 5. 2019, https://www.primorski.eu/kultura/vlado-kreslin-navdusil-slovence-v-zda-BA255762
- Vlado Kreslin nastopil v Clevelandu in na veleposlaništvu v Washingtonu, *Pomurec*, 8. 5. 2018, https://www.primorski.eu/kultura/vlado-kreslin-navdusil-slovence-v-zda-BA255762
- Vlado Kreslin napolnil Slovenski narodni dom v Clevelandu, *Reporter*, 8. 5. 2018, https://reporter.si/clanek/magazin/vlado-kreslin-napolnil-slovenski-narodni-dom-v-clevelandu-701520

- Slovene Lanugage for Beginners (Slovenia), *European Month of Culture*, april 2018, https://events.euintheus.org/events/slovene-language-for-beginners-slovenia/
- Smejijo se ful praznemu baru, *Večer*, 2. 6. 2018, https://www.vecer.com/smejijo-se-ful-praznemu-baru-10018239

Gradec

- Pogovor z Andrejem Šurlo o njegovi poti lektorja, *Radio Agora*, 8. 1. 2019, https://cba.fro.at/392612
- Pogovor z Ano Čop o študijski poti, *Radio Agora*, 28. 1. 2019, https://cba.fro.at/394305
- Heinrich Pfandl zum 65. Geburtstag: Eine Sendung über unseren geschätzten Lehrer, Freund und Universitätsprofessor am Institut für Slawistik der Universität Graz, *Radio Agora*, 10. 4. 2019, https://cba.fro.at/402752
- Mojca Kumerdej – Kronosova žetev I Kronos erntet, *Radio Agora*, 16. 6. 2019, https://www.agora.at/news/detail/mojca-kumerdej-kronosova-zhetev-i-kronos-erntet
- Slawische Filmtage 2018, *Radio Agora*, 1. 10. 2019, https://cba.fro.at/426448
- Pianistov dotik I Goldman oder Der Klang der Welt – Mirt Komel, *Radio Agora*, 10. 11. 2019, https://cba.fro.at/432812
- Stanislav Škrabec – oče slovenske fonetike, *Radio Agora*, 13. 12. 2019, https://www.agora.at/news/detail/stanislav-shkrabec-oche-slovenske-fonetike-i-der-vater-der-slowenischen-phonetik?fbclid=IwAR2Os1hTdXVfA0YBDXechQqPYEfSFvL8_9C0U8q4x4kNPU7c1LrFST5LSTU

Granada

- Slovencem po svetu, Svetovni dnevi Ivana Cankarja, *RTV Slovenija*, 8. 12. 2018, https://radioprvi.rtvslo.si/2018/11/slovencem-po-svetu-199/
- O lektoratih po svetu, *Večer*, 29. 11. 2018, https://www.vecer.com/do-lektorata-v-lastni-rezij-6620728

Katovice

- napovedi in poročila o dogodkih so redno objavljena na https://www.facebook.com/sloweniazahaldami/ in https://www.facebook.com/VeleposlanistvoVarsava/posts/2970372846321463
- Dzień Slawistyczny (Slav Dan) na Wydziale Filologicznym UŚ, 25. 4. 2019, https://www.youtube.com/watch?v=2r8YkmwwyJo&feature=youtu.be&fbclid=IwAR1O7-_qhZlelhERe_vROAmx2kGrpqi7Ta3OYZD9BQWL_xL5msIMv5-jdFU

Kijev

- Oddaja o slovenski poeziji z gosti: Dintinjana, Malej, Božič, A. Kalc in Dmitro Čistjak, *3. program nacionalnega Radia, GRANOSLOV,* 27. 1. 2019

Lodž

- napovedi in poročila o dogodkih so redno objavljena na https://www.facebook.com/slawistyka/ in http://slavica.uni.lodz.pl/
- V luči Cankarjevega leta in stote obletnice njegove smrti, *RTV Slovenija*, *Radio Prvi*, 7. 12. 2018, https://radioprvi.rtvslo.si/2018/11/slovencem-po-svetu-199/
- Od neknjižnega jezika do tabu tem, ali kako izgleda poučevanje slovenščine na Poljskem, *Domovina*, 2. 2. 2019, https://www.domovina.je/od-neknjiznega-jezika-do-tabu-tem-ali-kako-izgleda-poucevanje-slovenscine-na-poljskem/

London

- What do you call a Slovenian Chicken?, *University College London – blog*, 10. 12. 2019, https://blogs.ucl.ac.uk/ssees/2019/12/10/what-do-you-call-a-slovenian-chicken/?utm_content=buffercd127&utm_medium=social&utm_source=facebook.com&utm_campaign=buffer&fbclid=IwAR2LiiRGeoZwrJ3Ow02S2DvR3JXPd1eZ4275FfoH-5Y7POZwvM1VpYWzgHA

Lvov

- Gostovanje Barbare Korun, *bookforum.ua*, 24. 9. 218, http://bookforum.ua/pryjdu-za-myt-barbara-korun-na-25-bookforum/

Moskva

- Cankarja prevajamo v 21 jezikov, *Večer*, 30. 10. 2018, https://www.vecer.com/cankarja-prevajamo-v-21-jezikov-6603711
- V Moskvi potekajo Dnevi Ivana Cankarja in Mesec slovenske kulture, *Russia beyond*, 3. 12. 2018, https://si.rbth.com/culture-and-sport/83145-moskva-ivan-cankar-mesec-slovenske-kulture

Pariz

- Študij slovenščine Pariz, 9. 5. 2019, https://www.youtube.com/watch?v=O_kkrc5Xhno
- Odločitev za slovenščino iz ljubezni, *Večer*, 5. 4. 2019, https://www.vecer.com/odlocitev-za-slovenscino-iz-ljubezni-6687138

Peking, BFSU

- Ivan Cankar in Lu Xun – dva velikana dveh svetov, *Weixin/WeChat*, 6. 12. 2018, https://mp.weixin.qq.com/s/43plDFJJzA05KIaiEb_-zQ
- Naši slovenski učitelji in študentje so obiskali slovensko veleposlaništvo na Kitajskem, *Weixin/WeChat*, 9. 12. 2018, https://mp.weixin.qq.com/s/ohjcpn-5AgTzw_3JX0OuZg
- Cankar v Pekingu, *RTV SLO, ARS*, *Svet kulture*, 10. 12. 2018, https://4d.rtvslo.si/arhiv/svet-kulture/174581602
- Bivši slovenski predsednik Türk je postal častni profesor na naši univerzi, *Weixin/WeChat*, 17. 12. 2018, https://mp.weixin.qq.com/s/7GX370dSbV8j-8-_v7lplQ
- Šumi v komunikaciji na Kitajskem, a tudi doma. Metka Lokar, že šesto leto lektorica na Pekinški univerzi za tuje študije – v zibelki kitajske diplomacije, *Večer*, 20. 2. 2019, str. 16–17, https://www.vecer.com/sumi-v-komunikaciji-na-kitajskem-a-tudi-doma-6664206
- Naši učitelji in študenti slovenskega jezika so na slovenskem veleposlaništvu na Kitajskem sodelovali v kulturnih dejavnostih, *Weixin/WeChat*, 8. 5. 2019, https://mp.weixin.qq.com/s/k-7Cwh2sndGk5PpWCFIWuA
- Zaključna slovesnost festivala jezikov in kulture EU na Pekinški univerzi za tuje študije in tekmovanje za »Pokal Huawei« na Fakulteti za evropske jezike in kulture, *Weixin/WeChat*, 28. 5. 2019, https://mp.weixin.qq.com/s/GQCZt9_13YAy7gNiuDEQZw
- Učenje jezika je učenje kulture, *Gorenjski glas*, 7. 6. 2019, str. 20, http://www.gorenjskiglas.si/article/20190609/C/190609813/1039/ucenje-jezika-je-ucenje-kulture
- Pogovor z Metko Lokar, ambasadorko slovenskega jezika, literature in kulture na Kitajskem, o Pretnarjevi nagradi in njenem delu, *Radio Veseljak*, *Slovenija brez meja*, 7. 6. 2019, https://veseljak.si/novice/5cfa3a6197ff3/slovenija-brez-meja-6-junij-2019
- Slovenski jezik in kulturo širi na Kitajskem. Metka Lokar, ambasadorka slovenskega jezika, literature in kulture na Kitajskem, *Svet24*, *Novice*, 10. 6. 2019, str. 22, https://novice.svet24.si/clanek/novice/slovenija/5cfe45b0e528e/slovenski-jezik-in-kulturo-siri-na-kitajskem
- Mag. Metka Lokar: Omejevanje osebne svobode vsak dan bolj postaja naša resničnost, *Ona*, 6. 8. 2019, str. 10–14, https://onaplus.delo.si/mag-metka-lokar-omejevanje-osebne-svobode-vsak-dan-bolj-postaja-nasa-resnicnost

Peking, BISU

- Kulturni šok in dragocena izkušnja, *Jeseniške novice* 18 (7. 12. 2018), str. 8
- Pesnica in pisateljica Cvetka Bevc na gostovanju v Pekingu, *STA*, 16. 10. 2019, https://www.sta.si/2612208/pesnica-in-pisateljica-cvetka-bevc-na-gostovanju-v-pekingu
- Kitajci govorijo po slovensko, *Večer*, 16. 10. 2019, https://www.vecer.com/kitajci-govorijo-po-slovensko-6684630

Regensburg

- Peter Stamm: Sedem let, *RTV Slovenija, Radio Ars*, *Literarni nokturno*, 6. 10. 2019, https://radioprvi.rtvslo.si/2019/09/literarni-nokturno-1297/

Reka

- Na Reki bodo danes odprli lektorat slovenskega jezika, *Dnevnik*, 24. 10. 2018, https://www.dnevnik.si/1042844697
- Na Reki bodo odprli lektorat za slovenski jezik, *Moja Slovenija*, 24. 10. 2018, https://www.slovenci.si/na-reki-bodo-odprli-lektorat-za-slovenski-jezik/
- Riječki fakultet otvorio Lektorat za slovenski jezik, *Večernji list*, *Lokalni.hr*, 26. 10. 2018, https://lokalni.vecernji.hr/gradovi/filozofski-fakultet-otvorio-lektorat-za-slovenski-jezik-11549
- Sladke skrbi lektorja za slovenski jezik, *RTV SLO*, *Radio Slovenija*, 20. 3. 2019, https://www.rtvslo.si/svsd/hrvaska/sladke-skrbi-lektorja-za-slovenski-jezik/483162
- Na Reki končno tudi lektorat slovenskega jezika, *RTV SLO*, *Radio Slovenija*, 18. 4. 2019, https://www.rtvslo.si/svsd/hrvaska/na-reki-koncno-tudi-lektorat-slovenskega-jezika/452302

Rim

- Prispevek o slovenistiki, *RTV Slovenija*, *Prvi dnevnik*, 9. 12. 2018, https://4d.rtvslo.si/arhiv/prvi-dnevnik/174581363

Sarajevo

- Pogovor s Pavlom Ocepkom, *RTV SLO*, *Slovencem po svetu*, 14. 12. 2018, ob 2.38, https://4d.rtvslo.si/arhiv/slovencem-po-svetu/174582752
- Otvorenje izložbe »Tragovi koji ostaju«, *Fokus*, 7. 12. 2018, https://www.fokus.ba/kultura/otvorenje-izlozbe-tragovi-koji-ostaju/1311269/
- Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH: Izložba »Tragovi koji ostaju«, *Oslobođenje*, 7. 12. 2018, https://www.oslobodjenje.ba/02/kultura/izlozbe/muzej-knjizevnosti-i-pozorisne-umjetnosti-bih-izlozba-tragovi-koji-ostaju-415237
- V zavesti Bosancev Slovenija kot voz, za katerim teče Francka, *Večer*, 22. 1. 2019, https://www.vecer.com/v-zavesti-bosancev-slovenija-kot-voz-za-katerim-tece-francka-6648430
- Pogovor s Pavlom Ocepkom, *RTV SLO, Slovencem po svetu*, 15. 3. 2019, ob 19.14, https://4d.rtvslo.si/arhiv/slovencem-po-svetu/174602229
- Antologija »Grad oslikan balonima i kišom«: Kontrastna kulturna pozicija, *Oslobođenje*, 15. 3. 2019: https://www.oslobodjenje.ba/02/kultura/knjizevnost/antologija-grad-oslikan-balonima-i-kisom-kontrastna-kulturna-pozicija-441103?fbclid=IwAR3wjflzg6y4ptLD7nIF-4YoC46RaQeooMCnfoaxeHPCkVVzRVHCgrgO6sk
- Krema slovenačkog filma u Sarajevu, *Oslobođenje*, 19. 3. 2019, https://www.oslobodjenje.ba/02/kultura/film/krema-slovenackog-filma-u-sarajevu-442385?fbclid=IwAR37xip-RBKOL8TzunCe9hTYsVyomIeHs5ttn3n9tnvIdkGsTjXuNolemqE
- Miroslav Mandić: Lakše bi bilo biti slikar, nego reditelj, *Oslobođenje*, 22. 3. 2019, https://www.oslobodjenje.ba/dosjei/intervjui/miroslav-mandic-lakse-bi-bilo-biti-slikar-nego-reditelj-443268?fbclid=IwAR09Z1wBNAbOHsguGxD-U3npue87eE99EQCM9Kv-akcrQyfG3St4AqeZoEw
- Posledice, Izbrisana in Igram, sem – slovenski film se predstavi Sarajevu, *RTV SLO*, 20. 3. 2019, https://www.rtvslo.si/kultura/film-in-tv/posledice-izbrisana-in-igram-sem-slovenski-film-se-predstavi-sarajevu/483124
- Pogovor s Pavlom Ocepkom, *Radio Beograd 2*, *Oko Balkana*, 15. 5. 2019, ob 33.13, http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/24/radio-beograd-2/3520417/oko-balkana.html
- U Brćkom promovisan časopis Život, *Radio Brčko*, 26. 5. 2019, https://radiobrcko.ba/u-brckom-promovisan-casopis-zivot/
- Almir Bašović, ugledni bh. dramski pisac i urednik književnog časopisa »Život«, *RTV7*, *Nedjeljom od 5*, 26. 5. 2019, https://rtv7.ba/arhive/205321
- Brčko: Promoviran jubilarni 10. broj nove serije časopisa »Život«, *Otisak*, 26. 5. 2019, https://www.otisak.ba/brcko-promoviran-jubilarni-10-broj-nove-serije-casopisa-zivot/

Tokio

- Japonci pravijo Sloveniji Surobenija, *Večer* (rubrika Slovenski lektorati po svetu), 12. 12. 2018

Trst – Oddelek za humanistične študije, Oddelek za pravne in jezikoslovne vede, tolmačenje in prevajanje

- Reševali bodo jezikovne zagate pri prevajanju, *Primorski dnevnik*, 16. 11. 2018, https://www.primorski.eu/trzaska/resevali-bodo-jezikovne-zagate-pri-prevajanju-AJ99088
- Tudi Trst v znamenju Cankarja, *ORF.at*, 21. 11. 2018, https://volksgruppen.orf.at/slovenci/stories/2950427/
- Sprehod po Cankarjevem delavskem Trstu in predavanje Ivan Cankar in slovenska kultura nekoč in danes, *Zveza slovenskih kulturnih društev*, 28. 11. 2018, https://www.zskd.eu/2018/11/28/sprehod-po-cankarjevem-delavskem-trstu-in-predavanje-ivan-cankar-in-slovenska-kultura-nekoc-in-danes/
- V Trstu bodo bdeli v noč s Cankarjem, *RTV SLO, MMC*, 29. 11. 2018, https://www.rtvslo.si/kultura/film/v-trstu-bodo-bdeli-v-noc-s-cankarjem/473330
- Cankarjevo leto, napovednik dogodkov, *Slovenska matica*, 4. 12. 2018, http://www.slovenska-matica.si/events/1828/
- Sprehod po Cankarjevem delavskem Trstu, *Marijan Zlobec*, 28. 11. 2018, https://marijanzlobec.wordpress.com/2018/11/28/sprehod-po-cankarjevem-delavskem-trstu/

- Cankarjev teden s Slovensko matico, *Demokracija*, 30. 11. 2018, http://www.demokracija.si/prejeli-smo/cankarjev-teden-s-slovensko-matico.html
- Cankarjev Trst in slovenska kultura: sprehod in predavanje, *Primorski dnevnik*, 1. 12. 2018, http://www.primorski.eu/stories/trst/294296_cankarjev_trst_in_slovenska_kultura_sprehod_in_predavanje/#.XAd2P2hKhPY
- Ob 100-letnici smrti dvojni poklon Cankarju, *Primorski dnevnik*, 4. 12. 2018, http://www.primorski.eu/stories/trst/294558_odkrivali_cankarjev_delavski_trst/#.XAfxVYtKgVk
- Cankar v kinu, na sprehodu ..., *Primorske novice*, 4. 12. 2018, https://www.primorske.si/kultura/cankar-v-kinu-na-sprehodu
- Cankarjev filmski maraton: Tudi v Trstu bodo obeležili stoletnico smrti tega književnika, *Regional*, 29. 11. 2018, https://www.regionalobala.si/novica/v-trstu-nocoj-cankarjev-filmski-maraton-
- Cankar, bela krizantema in nageljni, *RAI*, *Radio Trst A*, 4. 12. 2018, https://www.rainews.it/tgr/fjk/video/2018/12/tdd-spomin-na-cankarja-sprehod-po-trstu-marta-ivasic-damjan-debevec-355ef3ad-b106-4e48-a2af-cd3bce9d1a50.html
- Pogovor z Miranom Košuto in Karin Marc Bratina o študiju slovenščine na Univerzi v Trstu, *TV Koper – Capodistria*, *Sprehodi*, 25. 4. 2019, https://4d.rtvslo.si/arhiv/s-prehodi/174611187

Vilna

- Jelena Konickaja, Rusinja, ki je v Litvi ustanovila lektorat za slovenščino. *Radio Slovenija, Ars*, 16. 7. 2019

Zagreb

- V Zagrebu se danes začenjajo Cankarjevi dnevi, *STA*, 3. 12. 2018, https://www.sta.si/2580888/v-zagrebu-se-danes-zacenjajo-cankarjevi-dnevi
- »Črtice v štiklce ali če Cankar bi popevke zlagal«, v Zagrebu dnevi, posvečeni našemu pisatelju, *RTV SLO*, 3. 12. 2018, http://www.rtvslo.si/kultura/knjige/crtice-v-stiklce-ali-ce-cankar-bi-popevke-zlagal-v-zagrebu-dnevi-posveceni-nasemu-pisatelju/473678
- V Zagrebu potekajo Svetovni dnevi, *RTV SLO*, *Radio Ars*, 6. 12. 2018, https://ars.rtvslo.si/2018/11/svet-kulture-839/
- »Narod si bo pisal sodbo sam, ...«, *RTV SLO*, *Sotočja*, 10. 12. 2018, ob 5'20, https://radioprvi.rtvslo.si/2018/11/sotocja-201/
- Nagelj s Prešernovega groba: slovenski praznik v Zagrebu, *RTV SLO*, *Prvi dnevnik*, 7. 2. 2019, https://4d.rtvslo.si/arhiv/prvi-dnevnik/174594025?fbclid=IwAR3RfS_xOS04A-Fx-umXE90AmLFDU0RgI6L1L8raACXXX9k1_rNXTliDV6k
- Promocija knjige slovenskog povjesničara Žarka Lazarevića »Između straha i nade. Gospodarsko – povijesne studije o teškoćama modernizacije,« *Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti*, 9. 4. 2019, http://www.ffzg.unizg.hr/slaven/juzslav/promocija-knjige-slovenskog-povjesnicara-zarka-lazarevica-izmedu-straha-i-nade-gospodarsko-povijesne-studije-o-teskocama-modernizacije/

Slovenščina za otroke in mladostnike

- Jezik je otrokov kapital za prihodnost, *Časoris*, 9. 12. 2019, https://casoris.si/jezik-je-otrokov-kapital-za-prihodnost/
- Raje v učilnici kot na morju, *Nedeljski dnevnik*, 17. 7. 2019
- Summerschool in Ljubljana (napovednik), *Radio Agora*, *DDS News*, 17. 8. 2019, https://www.agora.at/news/detail/summerschool-in-ljubljana
- Summerschool in Ljubljana, *Radio Agora*, *DDS News*, 20. 8. 2019, https://www.agora.at/sendungen-oddaje/detail/which/dds-news/dds-news

Tečaji slovenščine

- Slonline.si, *Slovenia.si*, 12. 12. 2019, https://slovenia.si/this-is-slovenia/slonline-si/
- The All-New SLO 2 Takes Your Basic Slovene to Another Level, *Total Slovenia news*, 20. 12. 2019, https://www.total-slovenia-news.com/lifestyle/5231-the-all-new-slo-2-takes-your-basic-slovene-to-another-level
- Pogovor z uporabniki: Sopomenke in še svet, *Center za jezikovne vire in tehnologije*, 9. 12. 2019, https://www.cjvt.si/promocija-sopomenk/podcast/pogovor-z-uporabniki-sopomenke-in-se-svet/
- Tujci, ki se učijo slovensko: Pri slaščičarni si polomijo jezik, *Dnevnik*, 1. 3. 2019, https://www.dnevnik.si/1042875849
- Poletna šola za tuje študente, seminar za zamejce, *TGR Furlanija - Julijska krajina*, 2. 7. 2019, https://www.rainews.it/tgr/fjk/video/2019/07/tdd-ljubljana-poletni-seminar-tuji-studenti-zamejci-81930bcd-cb76-4bcb-b19a-e9ce9ec58c79.html

- 38. Poletna šola slovenskega jezika: Trd oreh ali mačji kašelj?, *Dnevnik*, 6. 6. 2019, https://www.dnevnik.si/1042891369/kultura/knjiga/38-poletna-sola-slovenskega-jezika-trd-oreh-ali-macji-kaselj
- Slovenski skloni, dvojina in naglasi = težava za tujce?, *Radio prvi*, *Prvi na obisku*, 25. 7. 2019, https://radioprvi.rtvslo.si/2019/07/prvi-na-obisku-201/
- Dobrodošli v slovenskem jeziku, *Delo*, 12. 7. 2019, https://www.delo.si/kultura/razno/dobrodosli-v-slovenskem-jeziku-205492.html

Založništvo

- Nataša Pirih Svetina: Hotimir Tivadar in Urban Batista: Fonetika 1. *Jezik in slovstvo* 3-4/2019, str. 149–151

Izpitni center

- Ina Ferbežar: Paradoxes in a language tester's life, Electronic Platform for Adult Learning in Europe, 9. 4. 2019, https://epale.ec.europa.eu/en/blog/paradoxes-language-testers-life
- Naj bo znanje slovenščine končni cilj integracije, ne njen predpogoj, *Radio študent*, *Kikokerdáče*, 3. 4. 2019, https://radiostudent.si/dru%C5%BEba/kikokerd%C3%A1%C4%8De/naj-bo-znanje-sloven%C5%A1%C4%8Dine-kon%C4%8Dni-cilj-integracije-ne-njen-predpogoj?fbclid=IwAR1bOYBC2_19L8dko-Z7bJstVBoToyTKexUEoyJYOTVsD76UmACcOk5_iO4

Ko načrte o študiju jezika »prekriža« ljubezen, *Delo*, 13. 7. 2019, str. 15

Ko študij jezika »prekriža« ljubezen

Sklep 55. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture.

Že 55. seminar slovenskega jezika, literature in kulture v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ki se ga je letos udeležilo skoraj sto udeležencev, se sklepa danes. O vizurah tradicionalne prireditve govorijo predsednica seminarja izr. prof. dr. **Mojca Smolej**, asist. dr. **Damjan Huber**, vodja lektorjev in strokovni sodelavec 55. seminarja, ter dr. **Mojca Nidorfer Šiškovič**, vodja programa Slovenščina na tujih univerzah.

V kakšni kondiciji je seminar? Pred leti ga je bilo treba s treh tednov skrajšati na dva.

Huber: Seminar letos praznuje 55 let, je torej v srednjih letih in v odlični kondiciji, izkušen, po drugi strani pa vsako leto prinaša nove, sveže vsebine s področja slovenskega jezika, literature in kulture. Že prvi seminar leta 1965 je bil organiziran z denarno podporo državnega sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Vse od takrat so večinski financer prireditve ministrstvo, pristojna za visoko šolstvo, kulturo in/ali raziskovanje. Zaradi finančnih težav slovenske države smo seminar leta 2012 res morali skrajšati za tako imenovani predteden, ki so se ga udeleževali udeleženci z nekoliko slabšim znanjem slovenščine, da so v tem predtednu lahko še dodatno intenzivno utrjevali slovnico, izgovorjavo in spoznavali novo besedišče.

V zadnjih letih so nam s štipendijami na pomoč priskočile tudi nekatere druge ustanove in podjetja, zato lahko vzdržujemo razmeroma konstantno število udeležencev, ki se gibije okrog številke sto; s pomočjo teh podpornikov nam je seminar letos uspelo podaljšati za dodaten dan.

Kako se je spreminjala struktura udeležencev seminarja, se ga – poleg akademske publike, večinoma študentov in zaposlenih – še udeležujejo nove generacije izseljencev?

Huber: V primerjavi z drugimi poletnimi šolami (slovenskega) jezika lahko pri seminarju govorimo o drugačni, specifični prireditvi, saj ne gre le za klasično poučevanje jezika in organizacijo spremljevalnega programa, ampak udeležencem ponujamo tudi strokovna predavanja in različne tečaje o slovenskem jeziku, literaturi in kulturi na izbrano temo. In kot takje seminar primeren predvsem za udeležence, ki se tako ali drugače strokovno ukvarjajo oziroma srečujejo s slovenščino, na primer jo študirajo, raziskujejo ali poučujejo na univerzah po svetu, se ukvarjajo s prevajanjem ali so zaposleni v zamejskih kulturno -prosvetnih ustanovah.

Na letošnji seminar je prispelo 96 udeležencev, od tega 74 študentov in 22 zaposlenih, približno tretjina jih dela na univerzah in institutih v tujini ter v različnih zamejskih ustanovah. Prihajajo iz 26 držav, predvsem iz Evrope, imamo pa tudi udeležence iz Argentine, Avstralije, Japonske in Združenih držav Amerike. Od zamejskih udeležencev že tradicionalno največ seminaristov prihaja iz Avstrije (letos 11) in Italije (10) ter s Poljske (13), kjer deluje največ lektoratov in študijev slovenščine, medtem ko se večina (mladoletnih) potomcev izseljencev udeležuje predvsem naših drugih dveh poletnih prireditev, Poletne šole slovenskega jezika in Mladinske poletne šole slovenskega jezika, ki ju vsako leto organiziramo hkrati s seminarjem.

Letos drugič poteka tudi Otroška poletna šola slovenskega jezika, ki se je udeležuje 15 otrok iz osmih držav.

Smolej: Seminar je bil prvotno ustanovljen z mislijo na tuje slaviste. Prvi SSJLK je tako obsegal (le) dve skupini lektorata slovenskega jezika in 14 predavanj, s katerimi so udeležence seminarja seznanili z vso pomembnejšo problematiko slovenskega naroda od geografije do zgodovine, etnografije, umetnostne zgodovine, literature in jezika. Leta 1965 je bilo na seminar povabljenih 25 udeležencev iz vseh glavnih evropskih držav in ZDA, prva lektorja na seminarju pa sta bila Jože Toporišič in Breda Pogorelec.

Kaj zvabi posameznike, da vpišejo slovenščino? Možnost, da bodo nekoč prevajalci ali učitelji slovenščine v tujini – ali kaj drugega?

Nidorfer Šiškovič: Tisti, ki vpišejo študijsko smer slovenistike, pogosto govorijo ali že študirajo katerega od slovanskih jezikov. Slovenščino kot lektorat pogosto vpišejo tisti, ki so bili v Sloveniji na potovanju, imajo partnerja iz Slovenije ali znance, sorodnike v Sloveniji, nekateri so bili na kulturnih dogodkih, ki jih organizirajo lektorice in lektorji slovenščine na tujih univerzah, izvejo, da lahko gred v Slovenijo s štipendijo na seminar, da se pri slovenščini na lektoratu vedno še kaj dodatnega dogaja.

V letošnjem programu je tudi mednarodna konferenca Slovenščina na tujih univerzah – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani, v njenem okviru sem zasledil tudi predavanje o razvoju slovenistike na univerzah po svetu. Kakšna se vam zdi njihova prihodnost?

Nidorfer Šiškovič: Na evropskih univerzah je zaznati precejšen upad vpisa študentov na humanistiko in tudi večino jezikov vse od začetka krize, zato se oddelki pogosto odločajo za reorganizacijo študija, ponujajo več kulturoloških vsebin, več prevajanja, manj pa je poglobljenega študija filologije. Po drugi strani so se zelo povečale možnosti za mobilnost študentov, pri študiju jezika pa je zelo pomembno, da študenti bivajo v državi jezika, ki ga študirajo. Tako pride večina študentov za kakšen semester v Slovenijo.

Smolej: Na oddelku za slovenistiko filozofske fakultete vsako leto gostuje od deset do 20 tujih študentov, ki svoje študijsko bivanje pri nas pogosto iz enosemestrskega podaljšajo v celoletnega ali pa celo daljšega. Vzroki niso vedno študijske narave, neredko prvotne načrte »prekriža« ljubezen.

Nidorfer Šiškovič: Letno je na slovenistiki na univerzah po svetu okoli 2000 študentov, vsako leto nastane okoli 50 diplomskih in magistrskih del ter približno pet doktorskih disertacij. Na 28 univerzah je slovenščina akreditirana kot diplomska študijska smer, število se je v zadnjih letih povečalo, od lani slovenščino študirajo tudi izven Evrope, na dveh uglednih univerzah v Pekingu. Število študentov je le malo upadlo, hkrati si ne želimo množice diplomantov, ki bi bila brezposelna, ampak imeti dobre študente in diplomante z veliko znanja, ki bodo resnično kakovostno delali na področju slovenščine – prevajali, učili, delovali kot medialturni posredniki, delali v gospodarstvu, na različnih področjih. Opažamo, da raste število študentov, ki v okviru svojega študija naravoslovja ali družboslovja, na primer ekonomije, mednarodnih odnosov, zgodovine in novinarstva, izberejo slovenščino kot izbirni predmet, saj jim to znanje pomeni dodatno kompetenco na trgu, ko iščejo zaposlitev.

Za naslovno temo letošnjega seminarja ste izbrali leto 1919 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Smo to okroglino nasploh spregledali?

Smolej: Mislim, da je nismo spregledali. Po Sloveniji se odvijajo številne prireditve, ki so ali še bodo obeležile spomin na pridružitev Prekmurja matičnemu narodu, prav tako pa tudi Univerza v Ljubljani pripravlja številne dogodke, s katerimi bodo obeleženi začetki delovanja Univerze.

Ker sta oba dogodka pomembno vplivala na zgodovino slovenskega naroda in ker je eden izmed prvotno zastavljenih ciljev seminarja prav seznanitev seminaristov s prelomnicami v slovenskem jeziku, kulturi in tudi širše zgodovinsko, smo se odločili letošnja predavanja tematsko usmeriti prav v leto 1919.

Leto 1919 seveda poleg same ustanovitve univerze pomeni mnogo več kot le to, da našim študentom ni bilo več treba na Dunaj ali v Gradec, kar so sicer počeli dolga stoletja. Že leta 1294 najdemo Rodolphusa de Laybach na Univerzi v Bologni, konec 14. stoletja pa njegovega someščana Leonharda na Sorboni. Ustanovitev Univerze v Ljubljani pomeni tudi začetek ženskega študija v naših krajih. Slednje bi lahko morda res malo bolj poudarjali.

Eden od vaših predhodnikov je omenil, da je bil seminar, za katerega je zamisel dobil profesor Janez Zor sredi šestdesetih let, v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja edina resna promocija Slovenije in slovenščine v tedanji Evropi. Kakšna je zdaj njegova vloga?

Huber: V tem smislu seminar še vedno opravlja enake vloge, kot jih je v svojih otroških in najstniških letih, tudi promocijsko, saj vsako leto posreduje izsledke slovenističnega in širšega znanstvenega raziskovanja udeležencem iz tujine, ki jih slovenščina zanima ljubiteljsko ali pa se z njo strokovno ukvarjajo. Udeleženci seminarja so namreč študenti, sedanji in bodoči učitelji slovenščine, prevajalci, raziskovalci slovenskega jezika, književnosti in nasploh slovenske kulture, ki se pogosto vračajo v Slovenijo tudi kot turisti in s sabo pripeljejo tudi svoje družine, prijatelje in znance. Ne nazadnje se na seminarju krepijo znanstvene in gospodarske vezi med udeleženci iz različnih držav.

38. Poletna šola slovenskega jezika: Trd oreh ali mačji kašelj?, *Dnevnik*, 6. 6. 2019

38. Poletna šola slovenskega jezika: Trd oreh ali mačji kašelj?

Več kot sto tujcev iz 32 držav se te dni v sklopu Poletne šole slovenskega jezika sooča s slovenskimi skloni, dvojino in naglasi. Del vsebin slišijo v predavalnicah, del pa na vodenih sprehodih po galerijah, muzejih in drugod.

Besedišče je mačji kašelj, skloni pa trd oreh, pravijo udeleženci 38. Poletne šole

»Je slovenščina torej trd oreh ali mačji kašelj?« je spraševala **Vesna Nagode**, ena od učiteljic *Poletne šole šole slovenskega jezika*, ki jo tokrat že osemintridesetič zapovrstjo organizira *Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik*. »Besedišče je mačji kašelj,« je pogumno odgovorila Denise z Malte, ko se je Avstralec Mark še dobrodušno smejal ob predavateljičinem prevodu znane slovenske fraze. »Skloni so težji,« je vmes svojo izkušnjo v odlični slovenščini pojasnila Tatiana iz Argentine.

Sto tri udeležence – stari so med 18 in 75 leti – ima letošnja Poletna šola, prihajajo pa iz 32 držav in vsak od njih ima za obisk tečaja svoj razlog. »Okoli trideset jih je pridobilo štipendijo ministrstva za izobraževanje in Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, gre za potomce Slovencev, ki živijo v tujini. Tisti, ki se za tečaj odločijo samoplačniško, pa znanje jezika potrebujejo za službo ali za študij, drugi v Sloveniji najdejo ljubezen ali imajo otroka s slovenskim partnerjem, tretji pridejo iz samoniklega zanimanja za slovenščino,« pojasnjuje vodja tečajev **Jana Kete Matičič**. Pri organizaciji sodeluje že dvanajst let, zato se vsakič znova razveseli napredka katerega od udeležencev, ki se na Poletno šolo redno vrača.

Učenje pritoževanja

Udeleženci imajo na voljo dvo- ali štiritedenski tečaj slovenščine. Dopoldanske ure obveznega pouka – govorjenja, poslušanja, branja, pisanja – preživljajo v predavalnicah na ljubljanski filozofski fakulteti, kjer poskušajo učitelji metode dela, tudi prek didaktičnih iger, čim bolj prilagoditi njihovemu predznanju. Popoldanski tečaji so že nekoliko bolj izbirne narave. Večina se odloča za ure konverzacije s fonetiko, kjer se učijo pravilno izgovarjati slovenske besede. »Čmrlj je bil še posebej trd oreh,« ob tem nasmejano pritrjuje začetnik Mark, ki bo v naslednjih dneh s soudeleženci lahko vadil kupovanje v trgovini v slovenščini in naročanje v restavraciji, njegovi kolegi, ki svoje znanje že izpopolnjujejo, pa bodo opisovali razna doživetja, utemeljevali svoja mnenja, se prepričevali in pritoževali.

Pomemben del njihovega jezikovnega treninga je tudi odkrivanje razlik med formalnim in neformalnim pogovorom, poudarja vodja tečajev. Mnogi tečajniki namreč ob prihodu v Slovenijo ugotovijo, da je njihova slovenščina drugačna od tiste, ki jo govorijo doma s starši, ali tiste, ki jo slišijo na radiu, zato želijo izpopolniti znanje slovnice. Bolj zagrizeni se odločajo tudi za tečaj slovenske literature in kulture, kjer se seznanjajo z najpomembnejšimi slovenskimi pesniki ter berejo odlomke iz romanov in gledaliških iger.

Merjenje vzdržljivosti

Ob popoldnevih in večerih se lahko najbolj zavzeti in družabni udeležijo še spremljevalnega programa. Za njimi je že ogled starega mestnega jedra Ljubljane in mestne graščine, vodenja so v slovenščini z angleškimi povzetki. Mnogi so bili v sredo presenečeni nad potencialom urbanega čebelarstva na ljubljanskih strehah, prigod z večera karaok pa – razumljivo – niso želeli izdati. Ljubitelje filma čaka v kratkem ogled celovečerca *Gajin svet*, vizualci se bodo lahko udeležili ogleda Moderne galerije in Plečnikove hiše, povsem drugačne barve pa bodo lahko zasledovali na obisku Arboretuma Volčji Potok. Vzdržljivost bodo po urah jezikanja lahko primerjali tudi med veslanjem po Ljubljanici in na bovlingu.

Dobrodošli v slovenskem jeziku, *Delo*, 12. 7. 2019

Dobrodošli v slovenskem jeziku

Tudi letos je udeležencev okoli sto, največ iz Argentine, ZDA, Nemčije in Italije

Poletna šola slovenskega jezika, tokrat v 38. izvedbi, je v učilnice filozofske fakultete v Ljubljani letos privabila 103 učence iz 32 držav. Največ jih prihaja iz Argentine, ZDA, Nemčije in Italije, nekaj tudi iz bolj oddaljenih držav, kot so Brazilija, Kitajska in Japonska.

Zanimanje za učenje našega jezika je, kot ugotavljajo na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik ljubljanske filozofske fakultete, v zadnjih petih letih bolj ali manj enako, saj je na poletni šoli vedno okoli sto udeležencev.

Mnogi pridejo, ker si želijo priti v stik s svojimi slovenskimi koreninami in jezikom staršev ali starih staršev, nekateri se jezika učijo zaradi študija ali službe, nekateri imajo slovenskega partnerja ali partnerko, se pa najdejo tudi taki, ki se jim zdi slovenščina zanimiv in edinstven jezik.

Nekatere smo ujeli po pouku in z njimi izmenjali nekaj (slovenskih) besed, tik preden so oddrveli na ekskurzijo v Arboretum.

(/images/slike/2019/07/12/650452.jpg)

Yuguang Zhou prihaja s Kitajske, študira v Nemčiji in se uči slovenskega jezika FOTO: Roman Šipić

Yuguang Zhou, Kitajska

»Razlog, da sem se vpisal na tečaj, je povezan z mojim študijem. Prihajam sicer iz majhnega mesta na severu Kitajske, ki ima še vedno pol milijona prebivalcev, vendar pa študiram v München v Nemčiji. Sem doktorand zgodovine, ukvarjam se z odnosi med SFRJ in Kitajsko v 70. in 80. letih prejšnjega stoletja. Dobil sem štipendijo za dvotedenski tečaj, vsak dan po pouku pa hodim v Arhiv Slovenije, kjer fotografiram dokumente, ki jih potrebujem za raziskovanje. Prva beseda, ki sem se je naučil v slovenščini, je *beseda* oziroma besedna zveza *lepa beseda*. Z jezikom se sicer prvič srečujem, vendar govorim že srbohrvaško, zato mi je malo laže. Je pa res, da zaradi tega včasih malo mešam besede. Najzahtevnejša je izgovorjava, denimo besed, kot sta *lažni prijatelj*, in naglas.«

(/images/slike/2019/07/12/650450.jpg)

Romina Vila odkriva slovenske korenine. FOTO: Roman Šipić

Romina Vila, Urugvaj

»Starši moje babice so bili iz Jugoslavije, med vojno so se preselili v Urugvaj. Tako smo v družini vedno imeli jugoslovanske in pozneje slovenske potne liste. Kljub temu pa o koreninah naše družine ne vem ničesar, saj nam prababica in pradedek o preteklosti nista pripovedovala. Zato bi rada raziskala družinsko zgodovino. Prvič sem prišla pred dvema letoma, tokrat sem se udeležila tudi tečaja slovenščine. Najzahtevnejše se mi zdi usvajanje dvojine, kajti to je del, ki je najbolj drugačen od drugih jezikov, sicer pa sem pričakovala, da bo še teže, kot v resnici je. Prvi stavek, ki sem se ga naučila, je vprašanje *Kako si?*«

Naj bo znanje slovenščine končni cilj integracije, ne njen predpogoj, *Radio študent*, *Kikokerdáče*, 3. 4. 2019

(https://radiostudent.si/sites/default/files/slike/2019-04-03-naj-bo-znanje-sloven%C5%A1%C4%8Dine-kon%C4%8Dni-cilj-integracije-ne-njen-predpogoj-98722.jpg)

NAJ BO ZNANJE SLOVENŠČINE KONČNI CILJ INTEGRACIJE, NE NJEN PREDPOGOJ

(/DRU%C5%BEBA/KIKOKERD%C3%A1%C4%8DE/NAJ-BO-ZNANJE-SLOVEN%C5%A1%C4%8DINE-KON%C4%8DNI-CILJ-INTEGRACIJE-NE-NJEN-PREDPOGOJ)

AJDA SOKLER (LJUDJE/AJDA-SOKLER) / 3. 4. 2019 - 10.15

/ KIKOKERDÁČE (HTTPS://RADIOSTUDENT.SI/DRU%C5%BEBA/KIKOKERD%C3%A1%C4%8DE)

00:00:00 00:19:36

2019-04-03-kikokerdáče-naj-bo-znanje-slovenščine-končni-cilj-integracije-ne-njen-predpogoj.mp3
(https://radiostudent.si/sites/default/files/posnetki/kikokerd%C3%A1%C4%8De/2019-04-03-kikokerd%C3%A1%C4%8De-naj-bo-znanje-sloven%C5%A1%C4%8Dine-kon%C4%8Dni-cilj-integracije-ne-njen-predpogoj.mp3)

Predlogi sprememb **Zakona o urejanju trga dela,** peta točka – integracija tujcev. "Za vpis v evidenco brezposelnih oseb se uvaja dodaten pogoj za državljane tretjih držav v obliki zahteve po osnovnem znanju slovenskega jezika – nivo A2." V roku enega leta po prijavi na Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje oziroma do konca obdobja prejemanja denarnega nadomestila, če tega oseba prejema dlje kot 12 mesecev, bodo morali vsi **tujci, ki prihajajo iz tretjih držav,** svoje znanje slovenskega jezika izkazati z uradnim potrdilom, sicer bodo **izbrisani iz evidence** in ne bodo več upravičeni do nadomestila za brezposelnost. **Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti** dodatni ukrep predlaga z namenom "večje integracije tujih državljanov na slovenski trg dela"; ukrep pa se jim zdi nujen "z vidika aktivnega iskanja zaposlitve".

Predlagana sprememba Zakona o urejanju trga dela je problematična z več vidikov, ki jih bomo skušali postopoma osvetliti v današnji jutranji rubriki **Kikokerdáče**. Za začetek: najbolj bo prizadela slabo ali sploh neintegrirane tujce iz tretjih držav, ki v večini prihajajo iz Bosne in Hercegovine, Makedonije, Srbije in s Kosova; v evidenco brezposelnih oseb jih je trenutno vpisanih približno 7600.

Obrnili smo se na **Ino Ferbežar** s **Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik,** ki že vrsto let spremlja spremembe v zvezi z jezikovnim testiranjem tujih državljanov in, kar je še pomembneje, dobro pozna prakso poučevanja in preverjanja znanja ter položaj in razmere učečih; v njihovo kožo se ji ni težko uživeti. Za začetek nam navede nekatere pristojnosti institucije, ki jo predstavlja.

Izjava (#)

Osnovna raven znanja, ki jo predvideva Zakon o državljanstvu, pomeni nivo znanja, ki ustreza stopnji A2, to je druga stopnja izmed šestih, ki jih določa Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO). Za lažjo predstavo: nekje po koncu osnovne šole dosežemo A2 raven, po koncu poklicne srednje šole navadno B1, gimnazije pa B2. Brezposelni naj bi tako po predlogu sprememb Zakona o urejanju trgu dela že po enem letu izkazovali nivo znanja na ravni A2. Problem je torej med drugim v tem, da ...

Izjava (#)

Ostanimo še nekoliko pri izpolnjevanju pogojev za pridobitev državljanstva z naturalizacijo; izkušnje s populacijo, ki je najštevilčneje vključena v procese testiranja, so namreč zgovorne in nam bodo pomagale razumeti nepremišljenost predlaganih sprememb. Če zahteve slovenske zakonodaje v zvezi z nivojem znanja, zahtevanim za pridobitev slovenskega državljanstva, umestimo v evropski kontekst, ugotovimo, da naše politike primerjalno (zaenkrat) niso tako zelo restriktivne.

Izjava (#)

Države Zahodne Evrope torej postajajo precej rigorozne v zvezi z jezikovnimi zahtevami, ki se pogosto postavljajo na začetek integracijskega procesa. Dostikrat države od tujcev že ob samem prihodu zahtevajo izkazano določeno znanje jezika.

Izjava (#)

Zakon o državljanstvu RS, ki je stopil v veljavo leta 1991, je bil verjetno med prvimi z eksplicitnim določilom o jezikovnem znanju – določena je bila pridobitev državljanstva z naturalizacijo, znanje oziroma uporaba slovenskega jezika pa kot obvezen pogoj za opravljanje določenih poklicev in dejavnosti. Zakon določa, naj prosilec »obvlada slovenski jezik za potrebe vsakdanjega sporazumevanja, kar dokaže s spričevalom o uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenščine na osnovni ravni«. Prevladujoč motiv kandidatov za opravljanje izpita je prav pridobitev državljanstva z naturalizacijo, kar je gotovo vplivalo tudi na smernice od leta 1994 delujočega Centra za slovenščino, ki takrat postane uradna institucija za preverjanje znanja slovenščine kot drugega ali tujega jezika in dobi pooblastilo za izdanjanje ustreznih certifikatov o tem znanju. Večina njihovih kandidatov prihaja iz nekdanjih jugoslovanskih republik in so tako tudi v večini govorci jezikov, ki so sorodni slovenščini. A ravno ideja o medsebojni razumljivosti južnoslovanskih jezikov in dejanska možnost medjezikovnega sporazumevanja zmanjšuje potrebe po medsebojnem učenju jezikov, ugotavljajo strokovnjaki. Kandidati imajo na osnovni ravni pogosto bolj kot ne zgolj težave s pisanjem, medtem ko razumevanje na tako nizki ravni, kot je A2, pravi Ferbežar, ni težava in tudi ne bi smela biti. Republika Slovenija ponuja brezplačni začetni program v obliki 180-, 120- in 60-urnega tečaja, poleg tega imajo možnost brezplačnega prvega preizkusa znanja iz slovenskega jezika na osnovni ravni, s katerim se zglasijo pri eni izmed pooblaščenih ustanov, ki delujejo pod okriljem tega centra.

Izjava (#)

Kandidati, ki prihajajo opravljati izpit, da bi zadostili pogojem pridobivanja državljanstva, predstavljajo precej heterogeno skupino priseljencev. Ina Ferbežar opozarja, da je ožja populacija, ki jo v večini naslavlja predlog zakona, veliko bolj specifična in še posebej ranljiva. Poleg tega je ravno delovno okolje tisti prostor, kjer imajo tujci sicer redko možnost aktivnega učenja slovenščine. Opozarja tudi, da Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik za doseganje osnovnega nivoja znanja jezika predvideva od 300 do 450 učnih ur, kar občutno presega tako število predvidenih ur brezplačnega programa **Začetne integracije tujcev** kot, upoštevajoč dejanske razmere in možnosti, tudi obdobje enega leta, po katerem naj bi brezposelne osebe že morale izkazati zahtevano znanje. V oči bode tudi eden izmed razlogov za uvajanje obravnave spremembe zakona: znanje slovenskega jezika naj bi predstavljalo predpogoj za uspešno obravnavo osebe s strani osebnega svetovalca na ZRSZ in njeno aktivacijo.

Izjava (#)

Poudariti gre tudi, da 180 ur trajajoč tečaj Začetne integracije tujcev ni pripravljalni tečaj, torej program, ki bi specifično pripravljal na opravljanje končnega izpita iz znanja slovenskega jezika na Centru, čeprav imajo sodelujoči možnost, seveda ob zadostni prisotnosti, enkratnega opravljanja brezplačnega izpita. Dobro tudi vemo, da izpit ni zgolj preverjanje znanja, temveč zahteva tudi posebne veščine spoprijemanja z izpitno situacijo. Pripravljalni tečaji so seveda plačljivi.

Predlog sprememb Zakona o urejanju trga dela ne opredeljuje načina dostopa do znanja, zgolj navaja, da se bodo "brezposelne osebe /.../ lahko vključile v tečaj in izpit iz slovenskega jezika preko ukrepov aktivne politike zaposlovanja," kaj to točno pomeni, še ni znano.

Ina Ferbežar: Paradoxes in a language tester's life, *Electronic Platform for Adult Learning in Europe*, 9. 4. 2019

Blog

Paradoxes in a language tester's life

Ina Ferbežar from the Center for Slovene as a Second and Foreign Language looks at how the current language education system in Slovenia can be seen as an obstacle by migrants who want to become citizens in their host country.

It is a sunny Saturday and it is an exam day again. Exams start at 8.30 at the Centre for Slovene as a Second and Foreign Language, University of Ljubljana. As an examiner, I have to be punctual. On my way to the university, I am wondering how test-takers feel right now. How important is this exam for them? What sense, if any, do they see in sitting it? Do they ever ask themselves how I feel? Do they see me as – and that is about how I feel – a 'technical obstacle'? Such as it is placed at the Slovenian southern border. An obstacle to which I am very much opposed. What a paradox.

Citizenship is a privilege

Slovenia is quite restrictive regarding language requirements; there are more than 100 legal documents explicitly defining them. In various ways, with various formulations, open to various interpretations. It is neither clear how those requirements were defined nor what or who was the reference. Migrants with a certain level of proficiency in Slovene, or native speakers? Probably the latter – whoever they are and whatever 'proper' language they may use. So, do we know what we want?

Being able to communicate and understand the Slovene language is one of the conditions for obtaining Slovenian citizenship by naturalisation. This seems fine to me. After all, citizenship is a privilege not a human right and what is required is just a basic level of language; the required level is A2 of the CEFR. Unlike many other EU countries, we do not test the language in the earlier stages of the integration process and we do not test knowledge of *society*. There has been continuity in this area in Slovenia and this is fine too. It can namely always happen that the governments change their policies. During the last few years, Slovenian governments had to deal with other issues, more important than the naturalisation procedure, among them placing the 'technical obstacles' to prevent crowds of migrants from crossing Slovenia's borders. But let us be realistic: Slovenia is a *transit* country, many migrants pass through on their way to Germany, Sweden, and other EU states.

However, some 2500 test-takers per year sit our exam for naturalisation purposes. In the Slovenian context, that is quite a lot. Many among them fail. How can that be? After all, the vast majority of them come from former Yugoslav republics and are speakers of languages closely related to Slovene. Are they really not able to reach A2? Okay, let us exclude writing: the standards are rather different and functional literacy, which is a transferable skill, may be a problem even in the candidates' first languages. But *speaking*? Are they really unable, as suggested in the CEFR for A2+, to *"interact with reasonable ease in structured situations and short conversations, provided the other person helps if necessary"*? Are they really unable to *"manage simple, routine exchanges without undue effort"* and *"ask and answer questions and exchange ideas and information on familiar topics in predictable everyday situations"*? Another paradox?

Indeed, many of our test-takers do not systematically learn Slovene – even those who are eligible for a free 180-hour language course. They do not have the time to learn, they sometimes lack the awareness that their own language is different and that they have to learn Slovene. Due to similarities with their first languages, they often understand Slovene without much effort. On the other hand, it may be that we, the examiners, are prone to some more or less obvious prejudices when rating the tests. Is this not a matter of fairness?

Monolingual rules for plurilingual citizens

We live in multilingual societies and we celebrate multilingualism as a social phenomenon and plurilingualism as an individual ability. But paradoxically, our exams in national and other languages are monolingual. Such exams are currently being strongly promoted by the authorities and our language societies often expect them. Yet, it can be argued that monolingualism is an outmoded practice; the reality is that speakers in the globalised world have 'hybrid' language practices, marked by the use of all available language resources in an individual's repertoire. However, monolingualism still seems to be a valuable ideological (and political) concept.

Having in mind both principles – monolingualism as a social and political practice and plurilingualism as an individual person's experience – how can language testers approach them efficiently? The concept of plurilingualism is already well established in language teaching. Language testing however, by its very nature, excludes interlanguage dynamics. When sitting the exam, test-takers are not supposed to use their *whole* language repertoires and strategies such as *translanguaging* (using e.g. words from other languages they know), as is the case in real communication since this will be seen as a deficiency rather than something positive, and it will be penalised as an error.

Alas! That is exactly what I am going to do this Saturday: penalise errors in test-takers' performance. With the excuse that it better be done by me, as uncertain as I may be, than by anybody else. At least I have my doubts.

Dr. Ina Ferbežar is responsible for testing and certifying Slovene as a second and foreign language at the Centre for Slovene as a Second and Foreign language, Faculty of Arts, University of Ljubljana. She is a language teacher, tester and teacher trainer and (co-)author of various articles, learners' materials and language programs for adult migrants. Her fields of interest are also text comprehensibility, interlanguage and language policy. She is a representative of the University of Ljubljana in the Association of Language Testers in Europe. During the migrant crisis in 2016, she taught Slovene as a volunteer at the asylum centre in Ljubljana.

Bibliografija strokovnih delavcev Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Tjaša Alič

- Tjaša Alič, Branka Gradišar, Tanja Jerman, Jana Kete Matičič: *Slovene Learning Online 2*. https://www.slonline.si/.

Ina Ferbežar

- Ina Ferbežar: Kakovost v jezikovnem testiranju: misija nemogoče? *Jezik in slovstvo* 64/3–4. 83–94, 156.
- Ina Ferbežar: Paradoxes in a language tester's life. *Evropska komisija: EPALE*, *Blog*, 9. 4. 2019, https://epale.ec.europa.eu/en/blog/paradoxes-language-testers-life

Branka Gradišar

- Tjaša Alič, Branka Gradišar, Tanja Jerman, Jana Kete Matičič: *Slovene Learning Online 2*. https://www.slonline.si/.

Damjan Huber

- Damjan Huber: Soodvisnost poudarkov in tihih premorov v govoru. Hotimir Tivadar (ur.): *Slovenski javni govor in jezikovno-kulturna (samo)zavest*. *Obdobja 38*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 49–57. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2019/10/Obdobja-38_Huber.pdf
- Damjan Huber: The role and structure of pauses in Slovenian media speech. *Govor* 36/2. 167–194. https://hrcak.srce.hr/231504

Tanja Jerman

- Tjaša Alič, Branka Gradišar, Tanja Jerman, Jana Kete Matičič: *Slovene Learning Online 2*. https://www.slonline.si/.

Jana Kete Matičič

- Tjaša Alič, Branka Gradišar, Tanja Jerman, Jana Kete Matičič: *Slovene Learning Online 2*. https://www.slonline.si/.

Mihaela Knez

- Mihaela Knez: Vodnik po 14. Mladinski poletni šoli slovenščine. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Mihaela Knez: Priseljenci v slovenskih šolah: od prvih korakov do sistemskih rešitev. Matej Šekli, Lidija Rezoničnik (ur.): *Slovenski jezik in njegovi sosedje*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije.

Mateja Lutar

- Hotimir Tivadar, Urban Batista: *Fonetika 1*. Uredila Mateja Lutar. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Mojca Nidorfer Šiškovič, Simona Kranjc, Mateja Lutar (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu. Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti - ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Sodelavke in sodelavci ter študentke in študenti Oddelka za slovenistiko: *Obstoj*. Uredili Aleksander Bjelčevič idr. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Mojca Nidorfer Šiškovič

- Mojca Nidorfer Šiškovič: Razvoj slovenistik na univerzah po svetu. Mojca Smolej (ur.): *1919 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik 55. Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 188– 195. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2019/06/55-SSJLK_Nidorfer-S%CC%8Cis%CC%8Ckovic%CC%8C.pdf
- Mojca Nidorfer Šiškovič: O slovenistikah in programu Slovenščina na tujih univerzah. Mojca Nidorfer Šiškovič, Simona Kranjc, Mateja Lutar (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu. Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti - ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 9–14. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2019/12/Zbornik-Slovenscina-in-slovenistike-Svetovni-dnevi-2019.pdf
- Mojca Nidorfer Šiškovič, Simona Kranjc, Mateja Lutar (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu. Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani.* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Letno poročilo 2019
Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Pripravili: Sodelavke in sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik
Uredila: Mateja Lutar
Oblikovanje in prelom: Lavoslava Benčić
Izdal: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko
Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
Za založbo: Roman Kuhar, dekan

Ljubljana, oktober 2020

Publikacija je brezplačna in dostopna na https://centerslo.si.

ISSN 1581-9442

www.centerslo.si

ISSN 1581-9442

9 771581 944007